

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

12'nci Birleşim 26 Ekim 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	245
II.- GELEN KÂĞITLAR	250
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	251,344
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ve Belediye Meclis Üyesi Fırat Anlı'nın dün, bu olayı protesto edenlerin de bugün gözaltına alındığına ve bu haksız ve hukuksuz gözaltıların bir an önce son bulmasını istediğine ilişkin konuşması	251:252
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması	344
	237

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**252,259,263***A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**252:253,259:261,263:264*

- 1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, basın ve ifade özgürlüğü ile tutuklu gazetecilere ilişkin gündem dışı konuşması 252:253
- 2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, gözüaltı ve tutuklamalara ilişkin gündem dışı konuşması 259:261
- 3.- Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın, hasta haklarına ilişkin gündem dışı konuşması 263:264

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**253,261,275,321**

- 1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 253:255
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 255:256
- 3.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 257:258
- 4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 258:259
- 5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 261:262
- 6.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 262:263
- 7.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 275:276
- 8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 276:277
- 9.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 277:278

10.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 321:322

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 322

12.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 323:324

VI.- AÇIKLAMALAR

**265,293,311,317,320,
342,343,344,346**

1.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 265

2.- Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın, Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 266

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaskeki'nin bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 266

4.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, kamu hizmeti yapan ve yargının kurucu unsuru olduğu kabul edilen avukatlara yeşil pasaport verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 267

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'deki üreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 267

6.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, İstanbul Valiliğinin AKUT'un kırk dokuz yıllığına kiraladığı binayı boşaltma kararından bir an evvel dönmesini ve hayat kurtarmak için çabalayan binlerce gönüllüden oluşan AKUT gibi kuruluşlara destek olunmasını beklediğine ilişkin açıklaması 267:268

7.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'de hastanelerin yetersiz olduğuna ilişkin açıklaması 268

8.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, hiçbir geliri olmayan BAL liginde futbol müsabakalarında ambulans bulundurulamadığına ve bu sorunun giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 268

9.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa Keles Kocayayla'da devam eden gölet inşaatının ve ağaç kesiminin durdurulmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 268

- 10.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların ayrıştırıldığına ve kendilerine insanca muamele yapılmasını dilediğine ilişkin açıklaması 269
- 11.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Meclisin tüm mensuplarını EYOF 2017 Erzurum organizasyonuna davet ettiğine ilişkin açıklaması 269
- 12.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, Trabzon'un fethinin 555'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 269
- 13.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, AKP'li vekillerin ellerini yargının üzerinden çekmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 270
- 14.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, başta Balıkesir olmak üzere ülkenin her bölgesinde hayvancılığın gelişmesi ve üreticilerin mağdur olmaması için yetkilileri görevlerini yapmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 270
- 15.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ve Belediye Meclis Üyesi Fırat Anlı'nın hukuksuz bir şekilde gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması 270
- 16.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Başbakanın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 271
- 17.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'ın gözaltına alınmasına ilişkin açıklaması 271
- 18.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, genç işsizlik oranının yüksekliğine ve bu sorunun temelinde eğitim-istihdam planlamasındaki aksaklıklar olduğuna, bu sorunları çözmeye yönünde Hükûmetten daha fazla gayret beklediklerine ilişkin açıklaması 271:272
- 19.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ve Belediye Meclis Üyesi Fırat Anlı'nın gözaltına alınmalarına ve güvenlik güçlerinin bu olaya demokratik tepkilerini gösterenlere acımasız bir şekilde saldırdığına ilişkin açıklaması 272:273
- 20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 26 Ekim Dünya Hasta Hakları Günü'ne, kendileriyle ilgili hiçbir suçlama olmadığı hâlde eşlerinden dolayı suçlanan ve hakları ellerinden alınan eczacıların durumlarının suçların şahsiliği ilkesiyle bağdaşmadığına ilişkin açıklaması 273:274
- 21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, savcılığın keyfi bir uygulamayla değil, ciddi ve vahim iddialardan ötürü Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'ı gözaltına aldığına ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 274:275

22.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un Halkların Demokratik Partisi Hakkâri Milletvekili Selma Irmak'la ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	293
23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	293
24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	311:312
25.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	317
26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Hakkâri Milletvekili Selma Irmak'ın sosyal medya hesaplarında yapmış olduğu bir paylaşımına ilişkin açıklaması	320:321
27.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, AK PARTİ iktidarı döneminde gelir dağılımı adaletsizliğinde herhangi bir düzelme olmadığına ilişkin açıklaması	342
28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması	343
29.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması	343
30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması	344
31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması	344
32.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasında yanlışlıkla "ret" oy kullandığına ve oyunu "kabul" olarak düzelttiğine ilişkin açıklaması	346
VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	278
<i>A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ</i>	<i>278:282</i>
1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Niğde'de elma ve patates üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339)	278:279

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 22 milletvekilinin, Su Temin Projesi'ndeki anlaşmazlıkların ve bu anlaşmazlıkların neden olduğu ekonomik kayıpların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/340) 279:281

3.- CHP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, basın-yayın mensupları ve kuruluşlarına yapılan saldırıların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341) 281:282

VIII.- ÖNERİLER

282

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

282:287

1.- Danışma Kurulunun, bastırılarak dağıtılan 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi 282:287

IX.- SEÇİMLER

287

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

287

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim 287

2.- Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim 287

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

288,294,312,317,324,

343,344,346,348

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

288:292,294:311,312:316,

317:320,324:342,343,

344:345,346:347,348:360

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) 288:292,294:311,312:316,
317:320,324:342,343,
344:345,348:360

2.- Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 388) 346

3.- Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 405)

346:347

XI.- OYLAMALAR**348**

1.- (S. Sayısı: 426) Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

348:360

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**361**

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çay toplamada çalışan mevsimlik işçilerin işsizlik sigortalarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7567)

361:362

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çocuk işçi sorununa ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7569)

363:365

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, toplu iş sözleşmesi yetki sisteminin değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7571)

366:367

4.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, bir üst vergi dilimine geçiş nedeniyle 2016 yılı Ekim ayında asgari ücrette meydana gelecek kesintinin önlenmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7572)

368:370

5.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7573)

371:375

6.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 40 yaş ve üzerinde olup bir işte çalışmayan vatandaşların sosyal güvenlik ve emeklilik haklarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7703)

376:377

7.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, TBMM Üstün Hizmet Ödülü'ne ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/8151)

378:380

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt, OHAL süresince yaşanan mağduriyetlere,

Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, 27 Ekim Türkmenistan Bağımsızlık Günü'ne ve iki ülke arasındaki ilişkilere,

Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım, Siirt'in kaybedilen inanç turizmi değerlerine ve Siirt'ten İstanbul'a götürülen Veysel Karani Hazretlerinin Hırka-ı Şerifi'nin Siirt'e iade edilmesi gerektiğine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya grup başkan vekilliği görevi nedeniyle hayırlı olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Didem Engin, ülkede vizyoner ve sürdürülebilir bir gençlik politikası olmadığına, gençlik sorunlarıyla ilgili vermiş olduğu araştırma önergesinin gündeme alınmasını ve tüm partilerin destek vermesini beklediğine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, halkın verdiği vergilerle hizmet üretenlerin hizmet verirken eşit davranmak zorunda olduklarına,

İstanbul Milletvekili Fatma Benli, Birleşmiş Milletlerin kuruluşunun 71'inci yıl dönümüne,

Adana Milletvekili İbrahim Özdiş, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Adana'da kayyum atanan şirketlerle ilgili bilgi almak istediğine ve tarımsal sulamada kullanılan elektrik fiyatlarında indirim yapıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, 25 Ekim 1993'te Erzurum'un Çat ilçesinin Yavi beldesinde yapılan katliamın 23'üncü yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, İstanbul'un Üsküdar ilçesi ile Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinin bazı sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Eğitim Reformu Girişimi ve Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfının "Çocukların Gözünden Okulda Yaşam" başlıklı araştırma raporuna,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'nin Çamardı ilçesinin bazı sorunlarına,

Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz, 25 Ekim 1993'te Erzurum'un Çat ilçesinin Yavi beldesinde yapılan katliamın 23'üncü ve Türkmenistan'ın bağımsızlığının 25'inci yıl dönümlerine,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, Nasuh Mahruki hakkında yapılan suçlamalara, duvara yazı yazan Cumhuriyet Halk Partisi Küçükçekmece Gençlik Kolları üyelerine verilen cezaya ve Üniversite Sporları Federasyonu Başkanı Kemal Tamer'in aday olmasının engellenmesine,

Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer, kanunların çocuk istismarlarını önlemekte yetersiz kaldığına,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, 25 Ekim Âşık Veysel'in doğumunun 122'nci yıl dönümüne ve Manisa-Kula arasındaki yolun bir an önce bitirilmesini talep ettiğine,

Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı, iktidarın baskı ve sindirme politikalarının ülkeyi giderek yaşanmaz bir hâle getirdiğine,

İzmir Milletvekili Ali Yiğit, Foça Devlet Hastanesine bağlı semt polikliniğinin yılda sadece dört ay hizmet vermesinin mağduriyetlere yol açtığına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, FETÖ'yle ya da terörle mücadelede insan hakları ihlalleri yapılmaması gerektiğine ve Adalet Bakanlığının tüm işkence ve kötü muamele iddialarını tarafsız bir biçimde soruşturmasını talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 23 Ekim ve 9 Kasım 2011'de Van'da yaşanan depremlerin 5'inci yıl dönümüne, deprem sonrasında kamu kurum ve kuruluşlarında geçici işçi statüsüyle istihdam edilen depremzedelerin sorunlarına ve Ziya Gökalp'in ölümünün 92'nci yıl dönümüne,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, 23 Ekim ve 9 Kasım 2011'de Van'da yaşanan depremlerin 5'inci yıl dönümüne, AKP Hükümetinin yıkım ve talan politikaları uyguladığına ve Şırnak'ta evleri yıkılan halkın Kumçatı beldesindeki çadırlarının AKP Hükümetinin talimatıyla yıkılmasına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'a yeğenin vefatı nedeniyle başsağlığı dilediğine, Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya grup başkan vekilliği görevine seçilmesi nedeniyle başarılar dilediğine, 23 Ekim ve 9 Kasım 2011'de Van'da yaşanan depremlerin 5'inci yıl dönümüne, Âşık Veysel'in doğumunun 122'nci yıl dönümüne, Antalya Ticaret ve Sanayi Odasında yaşanan patlamaya, kanun hükmünde kararnamelerin Meclis gündemine alınması konusunda hassas olduklarına ve Kazan ilçesine "Kahramankazan" isminin verilmesiyle ilgili kanun teklifinde herhangi bir içtüzüksel haklarını kullanmayacaklarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Meclisi ziyaret eden Kazan Belediye Başkanı, Kazan Belediye Meclis üyeleri ve Kazan'daki siyasi partilerin ilçe başkanlarının şahsında tüm Kazan halkına millet adına teşekkürlerini sunduğuna, darbe gecesi şehit olan tüm vatandaşlara Allah'tan rahmet, gazilere şifalar dilediğine ve 23 Ekim ve 9 Kasım 2011'de Van'da yaşanan depremlerin 5'inci yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, 20/10/2016 tarihli 10'uncu Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Başkanlıkça, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 24/10/2016 tarihinde, Kırıkkale Milletvekili Abdullah Öztürk'ün Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 25/10/2016 tarihinde ve İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun Adalet Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 25/10/2016 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 20 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının (10/336),

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt ve 20 milletvekilinin, kaçak göçmenler sorununun (10/337),

Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara ve 21 milletvekilinin, taşeron işçilerinin sorunlarının (10/338),

Araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, sokağa çıkma yasakları nedeniyle oluşan eğitim hakkı ihlallerini gideremediği, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından öğretmenlerin meslekten ihracı ve açığa alınmasında hak ihlallerine sebebiyet verdiği, mülakata dayalı sözleşmeli öğretmen alımıyla kadrolaşmaya ve eğitimde güvencesiz istihdama yol açtığı ve proje okulu uygulamasıyla eğitimin niteliğini değiştirmeyi amaçladığı iddiasıyla Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/12),

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından gerçekleştirilen uygulamalar sebebiyle yaşandığı ileri sürülen hak ihlallerini önleyemediği iddiasıyla Adalet Bakanı Bekir Bozdağ hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/13),

Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündeme alınıp alınmayacağı konusundaki görüşme gününü kapsayan Danışma Kurulu önerisinin Genel Kurulun onayına sunulacağı açıklandı.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Şırnak'ta çadırlarda yaşayan vatandaşlara Valilik tarafından barınma alanlarına geçmeleri konusunda yardımda bulunulduğuna ve bazı yerleşim yerlerinde vatandaşların güvenliği açısından sokağa çıkma yasaklarının devam ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, kâtip üyelerin Genel Kurulun bilgisine sunulacak her türlü evrakı yazıldığı şekliyle okumakla yükümlü olduklarına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, kâtip üyelerin metinleri değiştirerek değil yazıldığı şekilde okumaları gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, partilerin isimlerinin tescil edilen şekliyle ifade edilmesi gerektiğine,

Kâtip Üye Balıkesir Milletvekili Sema Kırıcı, Adalet ve Kalkınma Partisinin kısaltılmış adının AK PARTİ olduğuna ve bu şekilde okumanın doğru olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay,

Kâtip Üye Balıkesir Milletvekili Sema Kırıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Adalet ve Kalkınma Partisinin kısaltılmış adının AK PARTİ olduğuna, nezaketen ve hukuken bu şekilde hitap etmek gerektiğine,

Kâtip Üye Balıkesir Milletvekili Sema Kırıcı, kürsüde okunan metinlerin redakte edilen şekliyle okunduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Danışma Kurulunun, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 76 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın sırasıyla 1'inci ve 2'nci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 25 Ekim 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kazan ilçesine "kahraman" unvanı verilmesiyle ilgili kanun teklifinin görüşmelerinin izlenebilmesi için bugünkü birleşimde görüşmeler tamamlanana kadar Meclis TV yayınının devam etmesi gerektiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, (2/1287) esas numaralı 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan ve MHP Grubuna düşen 1 üyeliğe İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu,

Adalet Komisyonunda boş bulunan ve MHP Grubuna düşen 1 üyeliğe Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir,

Seçildiler.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasına alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/371) (S. Sayısı: 76) yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasına alınan, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım ve Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 127 Milletvekilinin, Ankara İli Kazan İlçesinin Adının Kahramankazan Olarak Değiştirilmesine ve Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1412); Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İzmir Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ve Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile 126 Milletvekilinin, Ankara İline Bağlı Kazan İlçesinin Adının Kahramankazan Olarak Değiştirilmesi ve Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1411); Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli ve Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ankara İli Kazan İlçesinin Adının Kahramankazan Olarak Değiştirilmesine ve Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1413); Ankara Milletvekili Şefkat Çetin'in, Ankara İli Kazan İlçesine Kahramanlık Unvanı Verilerek “Kahraman Kazan” Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1360); Ankara Milletvekili Erkan Haberal'in, Ankara İli Kazan İlçesine Kahramanlık Unvanı Verilerek İlçe İsminin “Kahraman Kazan” Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1383) ile İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 422) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kazan ilçesinin adının “Kahramankazan” olarak değiştirilmesiyle ilgili kanun teklifinin görüşmelerinin izlenebilmesi için, Meclis TV yayınının akşam saatlerinde de devam etmesi yönündeki muhalefet partilerinin taleplerinin Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından da uygun görülmesi gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, yerleşmiş olan bir usulü görüşülecek yasalara göre değiştirmeyi uygun görmediklerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Muş Valisinin, HDP'li bir milletvekilinin aracında KCK'li bir yetkilinin yakalandığına dair yaptığı asılsız açıklamayı kınadığına ve derhâl görevden alınması gerektiğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 3 siyasi partinin Kazan ilçesinin adının “Kahramankazan” olarak değiştirilmesiyle ilgili kanun teklifinin görüşmelerinin Meclis TV'de yayınlanmasını arzu etmelerine rağmen Adalet ve Kalkınma Partisinin buna niye direnç gösterdiğini anlamamanın mümkün olmadığına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Kazan'ın “kahraman” unvanını almasından memnuniyet duyduklarına ve Valiliğin Şırnak'ta çadırlarda yaşayan halka yardım ettiği konusunda yapılan açıklamaların doğru olmadığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Kahramankazanlıları tebrik ettiğine, Cumhuriyet Halk Partisi Küçükçekmece Gençlik Kolları üyelerine 29 Ekimin yaklaşması münasebetiyle sokaklara, caddelere yazdıkları yazılardan dolayı Kabahatler Kanunu'na göre ceza verilmesine ve Şırnak'ta çadırlarda yaşayan halkın çadırlarının sökülmesi konularında Hükûmetten açıklama talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan herkesin eşit yurttaş statüsüne sahip olduğuna, Şırnak'ta devletin tüm imkânlarının seferber edildiğine ve yıkılan konutların yerine yenilerinin yapılarak vatandaşların tekrar yerlerine kavuşturulacağına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, Başkanlık Divanı olarak Kazan halkını temsilen görüşmeleri takip eden misafirlere teşekkür ettiklerine ve kanunun Kazan halkına hayırlı olmasını temenni ettiklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 26 Ekim 2016 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 20.41'de son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

Sema KIRCI

Balıkesir

Kâtip Üye

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

Fehmi KÜPÇÜ

Bolu

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 18

26 Ekim 2016 Çarşamba

Rapor

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Dağıtma tarihi: 26.10.2016) (GÜNDEME)

No: 18'e Ek

26 Ekim 2016 Çarşamba

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, elma ve patates üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2016)

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 22 Milletvekilinin, Türkiye ile KKTC arasındaki su temini projesindeki anlaşmazlıkların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/340) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2016)

3.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Levent Gök, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, basın - yayın mensupları ve kuruluşlarına yapılan saldırıların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.01.2016)

26 Ekim 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema KIRCI (Balıkesir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Ancak sayın milletvekillerine söz vermeden önce kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan’ın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ve Belediye Meclis Üyesi Fırat Anlı’nın dün, bu olayı protesto edenlerin de bugün gözaltına alındığına ve bu haksız ve hukuksuz gözaltıların bir an önce son bulmasını istediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Uzun süre parti eş genel başkanlığı, iki dönem Diyarbakır ve Siirt milletvekilliği yapmış; en son, Diyarbakır halkının iradesiyle seçilmiş belediye başkanı olmuş Sayın Gültan Kışanak ve Fırat Anlı dün akşam hukuksuz bir şekilde gözaltına alınmışlardır. Bugün de gözaltıları protesto esnasında eski Batman milletvekili ve KJA dönem sözcüsü Sayın Ayla Akat Ata’nın da aralarında olduğu bir grup kadın arkadaşımız gözaltına alınmışlardır. Bu haksız ve hukuksuz gözaltıların bir an önce son bulmasını ve bu arkadaşların serbest bırakılmasını belirtmek istiyorum.

Şimdi, sırasıyla gündem dışı söz vereceğim arkadaşları kürsüye davet edeceğim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yaptığınız açıklamalarda hukuksuzluktan bahsediyorsunuz. Ortada Diyarbakır Başsavcılığının yaptığı bir açıklama vardır.

Siz, Meclisi İç Tüzük’le yöneten birisisiniz. Şu an Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil ediyorsunuz, Meclis Başkanını. O açıdan, yaptığınız açıklamalarda ilgili makamların yaptığı açıklamaları dikkate almak durumundasınız. Kendinize göre “hukuksuzdur” veya “hukukludur” diyemezsiniz, böyle bir hakkınız yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sizin bana müdahale etme hakkınız yok Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz “hukuksuzdur, hukukludur” deme hakkına sahip değilsiniz.

BAŞKAN – Sizin de benim konuşmalarına müdahale etme hakkınız yok.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Orada oturup... Orada oturup...

BAŞKAN – Yaptığınız müdahale, Başkanlık Divanına yapılmış bir müdahaledir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hayır.

Sayın Başkan, sizi ikaz ediyorum, sizi uyarıyorum.

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen yerinize oturunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz, başsavcılığın ortada bir açıklaması varken buna “Bu, hukuksuzdur, başka bir şey hukukludur.” diyemezsiniz.

BAŞKAN – Evet, yapılan gözaltılar haksız ve hukuksuzdur Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ortada bir açıklama vardır, buna karar verecek olan kişi siz değilsiniz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onu söyleme makamı orası değil.

BAŞKAN – Lütfen yerinize oturunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz burayı İç Tüzük’e uygun şekilde yönetmek durumundasınız. Sizi uyarıyorum. Sizi uyarıyorum.

BAŞKAN – Lütfen yerinize oturunuz Sayın Muş.

Gündem dışı ilk söz, basın ve ifade özgürlüğü ile tutuklu gazeteciler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal’a aittir.

Süreniz beş dakika Sayın Tanal.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, basın ve ifade özgürlüğü ile tutuklu gazetecilere ilişkin gündem dışı konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Gündem dışı söz aldığım konu, basın özgürlüğü ve ifade özgürlüğü. Şimdi, hemen, biraz önce, aslında konuyu anlatacaktım ama tam konunun sıcaklığına, Türkiye’deki yargının, Türkiye’deki cumhuriyet başsavcılıklarının ne aşamaya geldiğini bilimsel anlamda... İstanbul 10. Sulh Ceza Hâkimliğinin -2016/419- tutuklama gerekçesini yorumsuz olarak sizlere okuyorum, bakın, değerli arkadaşlar: “Anayasa ve kanunlar çerçevesinde Hükûmeti yönetmek görevini üstlenen siyasi iktidara karşı açıkça mücadeleye giriştiği, bu tarihten bir süre sonra 30 Mart 2014 yerel seçimleri öncesinde siyasi iktidarı ‘hukuk perdesi’ adı altında... Çok önemli, altını çiziyoruz: “...‘hukuk perdesi’ adı altında” 17-25 Aralık 2013 tarihlerinde art arda gerçekleştirilen operasyonlarla toplum nezdinde itibarsızlaştırmak suretiyle istifaya zorlamak, örgütün yargı yoluyla gerçekleştiremediği amaçlarını...” diye devam ediyor, geliyor 15 Temmuz.

Yani burada ne deniyor? Herkesin bildiği 17-25 Aralıkta bir Hükûmetin, bir iktidarın devleti nasıl soyduğunu hep birlikte öğrendik. Bu hâkim ne diyor biliyor musunuz? “Bu, soygun.” demiyor, “Bu, Hükûmete yönelik bir darbe.” diyor. Eğer bir mahkeme, bir savcı 17-25 Aralıkta ülkenin, tüm 70 milyonun nasıl soyulduğunun belgesini “darbe” olarak nitelendiriyorsa bu ülkede yargı siyasallaşmıştır. (AK PARTİ sıralarından “Yuh!” sesi) Yargı siyasi iktidarın egemenliğine girmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün siyasi iktidarın kendisini eleştiren bu gazeteciler, eleştirdikleri için, “17-25 Aralıkta hırsızlık ve yolsuzluğa bulaştı.” dedikleri için şu anda bu insanlar darbecilik suçuyla cezaevinde. Değerli arkadaşlar, bu bir.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Mecliste FETÖ’cü istemiyoruz. Meclisi terk edin.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yine 17-25 Aralık’a takıldın ya. Bozuk plak gibisin ya.

MAHMUT TANAL (Devamla) - İki: Bakın, savcı, Ergenekon davasının Ankara'ya taşınmasını istiyor.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Savcılara gidip hakaret eden sensin.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Bakın, bu savcı, Ergenekon davasını niçin Ankara'ya taşımak istiyor? Yargıtay 4 gerekçeden dolayı bozmuş. Bir: “Ergenekon” denilen bir örgüt yoktur. İki: Danıştay davası, Danıştay cinayeti, Ergenekon ve Balyoz davasından ayrılmalıdır. Üç: askerî üst yetkililer Anayasa Mahkemesinde yargılanmalıdır.” diyor. Altı ay bu dosya burada duracak ve savcı diyecek ki: “Bu dosyayı Ankara'ya taşıyın.” Gerekçe ne biliyor musunuz aslında? Aslında mantık ne biliyor musunuz burada? Bir, hatırlanırsa Sayın Başbakan dedi ki: “Ergenekon, Balyoz bal gibi darbe girişimidir.” Bunun altındaki amaç, 15 Temmuz darbe girişiminde bulunan ve o Ergenekon, Balyoz döneminde bunlara yardım edenleri tahliye etmek, aklamak, FETÖ'cülerini cezaevinden çıkarmak için bir operasyondur bu da değerli arkadaşlar.

Onun için, şunu söylüyoruz: Burada, baktığımız kadarıyla hâlen ülkemizde 121 gazeteci cezaevinde. Bu gazetecilerin tutuklama kararında müşterek nokta ne biliyor musunuz? 17-25 Aralık eleştirmek, siyasi iktidarı eleştirmek. Kim siyasi iktidarı eleştiriyorsa, kim 17-25 Aralık eleştiriyorsa FETÖ'cülükle suçlanıyor. Eğer FETÖ'cülükle suçluyorsanız genel başkan yardımcınızın kardeşi... Gayet rahat, sizin genel başkan yardımcınız, orada 2 numaralı adam. Aynı zamanda gidip FETÖ'yle boy boy fotoğraf çekilenler sizin grup başkan vekilleriniz. Sizin bazı milletvekili arkadaşlarımızın kardeşleri FETÖ'den şu anda cezaevinde. Değerli arkadaşlar, Anadolu'da güzel bir söz var: Önce iğneyi kendinize batırın, çuvaldızı başkasına batırın. (CHP sıralarından alkışlar)

Yani işin gerçeği bu. Basın özgürlüğünün olmadığı yerde demokrasi olmaz. Basın özgürlüğünün, ifade özgürlüğünün olmadığı yerde demokrasi olmaz. İfade özgürlüğünün, basın özgürlüğünün olmadığı ülkede demokrasi olmaz. Bakın, burada, güneydoğuda bazı il ve ilçelerimizde sosyal medyaya, İnternet'e vatandaş ulaşamıyor. Neden? Yani İnternet, sosyal medya eğer olmamış olsaydı, 15 Temmuz darbe gecesi ne olabilirdi? Demek ki bundan korkuluyor.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hatip, konuşması ortada, açık bir şekilde grubumuza sataşmıştır. Bu sataşmadan dolayı söz istiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Doğru, ben sataştım yani gerçekten grup başkan vekilleri FETÖ'yle resim çektiler; sataştım.

BAŞKAN – Tamam, buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir ve yargı kararları herkesi bağlayıcıdır. Hiç kimse beğenmediğinden dolayı ahkâm kesemez.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Cumhurbaşkanı kesiyor ama.

MEHMET MUŞ (Devamla) – 17-25'le alakalı...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Cumhurbaşkanı “Tanımıyorum.” diyor.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sakin ol... Sakin ol...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – “Tanımıyorum.” diyor, “Tanımıyorum.” Yargı kararlarını tanımıyor. Bağlayıcıymış(!)

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Dinle, dinle.

MEHMET MUŞ (Devamla) – 17-25’le alakalı verilen komisyon kararları ortadadır, mahkeme kararları da ortadadır.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Önce Cumhurbaşkanı uyacak yargı kararlarına.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bu kararları veren hiçbir hâkim...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu açıdan, burada çıkıp da iktidarımızı asılsız, aslı astarı olmayan şeylerle suçlamaya Sayın Tanal’ın hakkı yoktur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Siz “gayrimeşru” diyorsunuz ya. Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımayan sizsiniz.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – “Anayasa Mahkemesine saygı duymuyorum.” diyen kim?

MEHMET MUŞ (Devamla) – 17-25 Aralık, bal gibi, hukuk yoluyla bir darbe girişimidir, bu açık bir şekilde zaten ortaya konulmuştur.

Sayın Tanal bu kadar gazetecileri savunuyor, biliyorsunuz. Bakın, Bugün TV Genel Yayın Yönetmeni Tarık Toros -biliyorsunuz, yargı buraya bir atama yaptı- kendisi o zaman diyor bunu. “Başta Mahmut Tanal odaya yanıma geldi, engel olamadığını söyleyip hüngür hüngür ağladı. Bu çok değerliydi.” diyor. Kim için yapıyor bunu? FETÖ’nün kanalı için. İşte bu...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hukuksuzluk için, hukuksuzluk.

MEHMET MUŞ (Devamla) – İşte bu, Mahmut Tanal bu değerli arkadaşlar, Mahmut Tanal bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hukuku ayaklar altına aldınız.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tanal’a vuruyor, sen zıplıyorsun. Otur yerine!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, Mahmut Tanal’ın bununla alakalı açıklaması ortada. Ben demiyorum bunu, bunu kim söylüyor? Bunu, Bugün TV’nin Genel Yayın Yönetmeni Tarık Toros söylüyor.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Bir zamanlar sizin kanalınızdı.

MEHMET MUŞ (Devamla) – “‘FETÖ’nün kanalına kayyum atanmasını engelleyemedim.’ diyor. Bunun için ağladı, hüngür hüngür ağladı.” diyor.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – FETÖ’nün kanalları sizin kanalınızdı, iç içeydiniz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – İkincisi: Sayın Tanal, bakın, siz adliyelerde dolaşıp da hâkimleri etkilemeye çalışmayın. Siz milletvekilisiniz, işinize bakın. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Pazartesi günü de bir hâkimin odasına girip “Bu karar böyle mi olur, şöyle mi olur?” demek sizin haddinize değildir. Siz milletvekilisiniz, işinize bakın; hâkimleri, savcılar rahat bırakın.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ona hâkim cevap versin.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Muş.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın hatip, konuşmasında şahsımı göstererek sataşmada bulunmuştur.

Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal, size de iki dakika söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kim kiminle resim çektiymiş? Bunlar, kimin resimleri?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen onu bırak şimdi, biraz önceki iddiaya cevap ver.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Cumhurbaşkanınız ve Fetullah Gülen. Bu ne? Erdoğan: “Biz bunlara arsa verdik? Ne diye verdik, neler yaptınız?”

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen onu bırak şimdi.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sen hâkimi niye tehdit ettin?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu, sizin milletvekillerinizin mesajı. Bu, sizin milletvekilleriniz, bakın, boy boy, diz diz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hâkimi niye tehdit ettin, hâkimi?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu kim? Başbakanınız. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bunlar sizin grup başkan vekilleriniz. Kim bunlar? Bu kim?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onlar söylenildi, konuşuldu, yeni şeyler söyle, yeni, Sayın Tanal. Onlar bayatladı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Cevap ver, cevap.

BAŞKAN – Lütfen dinleyelim.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın, değerli 72 milyon halkımıza sesleniyorum: Nasuh Mahruki, AKUT'çu, siyasetçiyle ilgisi yok.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sataşmadan söz aldın, sataşmaya cevap ver. Cevap ver sataşmaya, cevap ver.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hâkimin odasına gittin mi, gitmedin mi?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Cumhuriyet savcısı, tutuklama istemiyle sulh cezaya sevk etmiş.

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Senin ne işin var hâkimin odasında?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Sizin milletvekilinizin tutuklamaya sevk eden hâkimin odasında ne işi var?

SALİH CORA (Trabzon) – Senin ne işin var orada?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ben, sizin milletvekilinizi izliyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, “Yok ya!” sesleri) Sizin milletvekilinizi takip ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Nasuh Mahruki'nin tutuklamaya sevk edildiği odada sizin milletvekilinizin ne işi var? Bu kadar tesadüf mümkün mü?

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Sen o milletvekilini tanımamışsın bile, tanımamışsın. Tanımamışsın onu.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın arkadaşlar, 17-25 Aralık resmen...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sataşmaya cevap ver, sataşmaya.

MAHMUT TANAL (Devamla) – O paraları bakanların odasına kim götürdü?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Cevap versene, sataşmaya cevap versene.

MAHMUT TANAL (Devamla) – O para kasalarını bakanlarınızın odasına kim götürdü? O 700 milyarlık saati kim koluna taktı, kim? Ben mi taktım? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sataşmaya cevap versene.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Göz yaşlarını bir söyleyelim ya.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu, resmen bir Hükûmetin, bir iktidarın nasıl soyulduğunun belgesidir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sen kendinle alakalı soruya cevap ver.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Gitmedin mi hâkimin odasına? Hâkimin odasına gitmedin mi?

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bakın, bana en çok kim bağıırıyor, biliyor musunuz? Bakın, Özkaya çok bağıırıyor. Özkaya, senin kardeşin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi değil mi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sen bırak onu, FETÖ’cü müsün sen?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kendine bak sen!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hâkimin odasına gitmedin mi? Cevap ver.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Üyesi. Senin ve kardeşinin kefil olduğu savcı ve hâkimlerin hepsi tutuklu değil mi şu anda FETÖ’den?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değil, değil, hiç değil.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Gel, bana referans olduklarını anlat. (CHP sıralarından alkışlar) Senin referans olduklarının hepsi FETÖ’cü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hadi oradan! FETÖ’cülerin avukatı sensin.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sataşmaya cevap alalım, sataşmaya.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Çıkıp gazetecilere “Şunu yaptım, bunu yaptım.” diye bana anlatmayın. Bana, kefil olduklarınızın hepsi, şu anda FETÖ’den tutuklu, gelip onları anlatın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hâkime gittin mi, ağladın mı; ona bir cevap alamadık.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Saygı ve hürmetlerimi sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hâkimle ne konuştun? Hâkimle ne konuştun? Niye cevap vermiyorsun? Hâkimle konuştuğunu söyledene.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, isimimle hitap ederek sataştı, 69’uncu maddeye göre söz istiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sataştım, doğru söylüyor. Sataştım, doğru söylüyor, hepsini tek tek sayacağım.

BAŞKAN – Sayın Özkaya, evet, size bir sataşma var.

Buyurun, iki dakika söz veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Mahmut Tanal'ın klasik sataşma yöntemlerinden birisi. Bir milletvekili arkadaşımızın...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kaç kişiye kefil oldun? Kaç kişi tutuklu?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Dinle. Bir milletvekili arkadaşımızın olduğu bir ortamda -Meclisteki milletvekilini de tanımıyor- hâkimin odasına giriyor ve hâkime baskı yapıyor, Anayasa'nın 138'inci maddesini açık bir şekilde ihlal ediyor, “Böyle bir karar veremezsin.” diyor.

Bak, Sayın Tanal, benim ağabeyim HSYK üyesi, doğru. Ben Ankara'da şerefle yirmi beş yıl avukatlık yaptım. Sayın Cumhurbaşkanının, Sayın Başbakanın avukatlığını yaptım. Bir tek hâkim “Ali Özkaya bana geldi, şunu dedi.” diyemez ve ağabeyime diyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tayyip söyler, Tayyip.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Hiçbir zaman FETÖ'nün yanında bulunmadım, hayatımın her döneminde FETÖ bir terör örgütüdür dedim.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Reiscumhurunuz söyler.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – 2004 yılında 14 Ocak günü “Bu, bir yargı darbesidir, bunu yapanlar teröristtir.” diye cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulundum. O günkü hâkim ve savcılarının hepsi hakkında suç duyurusunda bulundum ve bunların tamamını takip ettim.

Ben bu işi şerefle yaptım. Hayatımın hiçbir gününde bir hâkime... Bir tek hâkim çıkıp diyemez, bir tek hâkimin odasına gidip bir şey söylemem; ben her şeyimi dilekçeyle söyledim, bütün hayatım boyunca. Ama sen suçüstü yakalandın. Ve yakalayan meslektaşımız da burada, vekil arkadaşımız burada.

Hâkimlere baskıyı bırak, FETÖ'nün avukatlığını bırak; milletin avukatı ol, Meclisin vekili ol; terör örgütleriyle sataşma, uzak dur bu işlerden. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sen CHP'nin milletvekili misin, FETÖ'nün milletvekili misin, önce buna bir karar ver. Kiminle berabersin? Hangi terör örgütünün yanındasın?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Çok komiksiniz ha.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bunlara bir cevap ver. Bu işleri bırak.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Çok komiksiniz, çok.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Neresi komik, onu da söyle.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – İsveç'e beraber gittik, camide vaaz yaptın, camide. Dedim ki: Tanal, bak gider söylerim bunu. Ben imam-hatip lisesi mezunuyum, ben yapmadım ama sen yaptın, camide vaaz yaptın.

Tanal, tek tip ol, tek tip. İçin dışın bir olsun. Bir yerde öyle, bir yerde şöyle olma. Milletin vekili ol. Hepsinize saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkaya.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Açıkça sayın hatip sataşmada bulundu. Sataşmadan dolayı...

BAŞKAN – Sayın Tanal, size de söz vereceğim ama yeni bir sataşmaya mahal vermeyiniz lütfen, bu son olsun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim. Saygılar.

4.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; ben bir Müslüman evlat çocuğuyum; Müslüman insan, haksızlığa, zalime boyun eğmez, Müslüman adam, hakkın ve hukukun temsilcisidir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – FETÖ'nün değil.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bugüne kadar zalimin karşısında, mazlumun yanında durduk. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bombacıların yanında duruyorsun. Bombacıların yanında saf tutmadın mı?

MAHMUT TANAL (Devamla) - Hiçbir güce, bugüne kadar, milletvekilliği uğruna, makam uğruna, koltuk uğruna biat etmedik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teröristlerin yanındasın, bombacıların yanındasın, darbecilerin yanındasın.

MAHMUT TANAL (Devamla) - 15 Temmuz gecesi darbeciler özgürlüklerimizi alacak kadar cesursa, ben özgürlüklerimizi savunmak için Meclise giden yürekli, namuslu bir milletvekilimim. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hâkimin yanına gittin.

MAHMUT TANAL (Devamla) - “FETÖ’yle yan yana duranlar namussuzdur.” diyebiliyor musunuz?, “FETÖ’ye yardım edenler ahlaksızdır, şerefsizdir, haysiyetsizdir.” diyebiliyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onu sen yapıyorsun işte, onu sen yapıyorsun.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bana “Kim FETÖ’ye arsa vermişse, kim FETÖ’ye para vermişse, kim onlarla fotoğraf çekirmişse ahlaksızdır, vatan hainidir.” diyebiliyor musunuz? Gelin, bana bunu söyleyin, bunu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sen çık. Sen yapıyorsun o işi, bunu yapıyorsun işte.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Bakın, içinde iyi niyetli, dürüst milletvekillerini tenzih ediyorum. Çoğunuzun çocukları bunların okullarında okudu, çoğunuzun hesapları bunların bankasında oldu, çoğunuzun çocukları gidip bunlardan okul bursları aldı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Hiç öyle bir şey yok.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Nasıl yok ya, nasıl yok ya?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Söyle, isim söyle.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ben bunların hepsini belgeleyeceğim.

Onun için, benim solculuğumu, devrimciliğimi, Sayın Özkaya, senin yanında bulunan değerli meslektaşım hukukçu arkadaşım bilir, 1982’den beri duruşum nettir. Nettir ve ben hep mazlumun yanında durdum. Hep diktaya, zorbaya karşı meydan okuduk.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hâkimlere baskı yapma, uzak dur o işten.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Biz, hukuku, adaleti savunuyoruz, sizin gibi, zorbayı değil, zalimliği değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) - Bu zorba ve zalimlerin takipçisi olacağız. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanal.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Onun için mi hâkimin odasına gittin?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündem dışı ikinci söz, gözcü ve tutuklamalar hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş’a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Beştaş.

Buyurun.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, gözcü ve tutuklamalara ilişkin gündem dışı konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, dün Türkiye’de 25 Ekimin tarihe geçecek bir gün olarak kayıtlara girdiğini söyleyeyim. Darbe Araştırma Komisyonunda Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı Sayın Gültan Kışanak, asıl darbecilerin kim olduğunu sorulan sorulara verdiği yanıtta bütün Türkiye’ye ve dünyaya anlattı. Oradaki, Darbe Komisyonundaki milletvekilleri bir araştırma değil, bir savcı ve polis edasıyla kendi ortaklıklarını gizlemek, darbecilerle olan kırk yıllık dostluklarını sümen altı etmek için âdeta sorgulamaya kalktılar. Kırk yıllık beraberliğe karşılık, Sayın Kışanak’ın sözüyle kırk dakika olduğunu iddia ettikleri bir süreyi sorguladılar. Ne oldu? Akşam Sayın Kışanak uçaktan inince gözcü alındı, yine Eş Başkan Sayın Fırat Anlı da kendi evine yapılan baskın sonucunda gözcü alındı. Diyarbakır halkına bir darbe yapıldı. Diyarbakır halkının iradesi tümüyle yok sayıldı. İşte, asıl darbecilik budur. Asıl darbecilik, halkın kendi oylarıyla, iradesiyle seçtiği belediye başkanlarını böyle bir talimatla –“Hukuk devletiyiz.” diyen sayın grup başkan vekiline söylüyorum- gözcü aldırmaaktır.

Türkiye, artık bir hukuk devleti değildir. Türkiye, hukuk devleti olmaktan çıkmıştır. Türkiye, şu anda anayasal bir devlet olarak yürütülmemektedir, yönetilmemektedir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – O, sizin iddianız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bu ülkenin Cumhurbaşkanı, Anayasa’yı her gün, her dakika çiğnemektedir. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı -siz “Yargı bağımsızdır.” diyorsunuz- her gün yargıya müdahale eden sözler sarf etmektedir, “Anayasa Mahkemesinin kararlarına saygı duymuyorum.” demektedir.

Mahkeme kararlarını engellemek için, yargıyı etkilemek için binlerce hâkim ve savcıcı tutuklattınız, kanun hükmünde kararnamelerle yaptınız bunu ve şu anda yargı -hiç kimse aksini iddia etmesin, bunu somut olarak biliyoruz- tümüyle sarayın ve AKP iktidarının denetiminde, gözetiminde, emir ve talimatlarıyla iş yapmaktadır.

Diyarbakır, Kürt halkının göz bebeğidir. Diyarbakır, sadece Diyarbakır değildir. Diyarbakır, Rojava’dır, Rojhilat’tır, Irak’tır, Avrupa’daki tüm Kürtlerdir, bizim göz bebeğimizdir.

SAİT YÜCE (Isparta) – Diyarbakır, Kürtlerin değildir sadece, Diyarbakır'ı tarif ederken doğru tabirler kullan. Diyarbakır, senin dediğin gibi bir yer değil, doğru tabir kullan Diyarbakır'la ilgili.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – O dokunmaya karşılık, gerekli en sert demokratik tepkiyi tabii ki dünyadaki bütün Kürtler verecektir. Kesintisiz darbe sürecine karşılık, kesintisiz direniş süreci bugünden itibaren başlamıştır ve biz demokratik tepkimizi her yerde, her zeminde, her mekânda göstermeye devam edeceğiz.

15 Temmuzda darbeye karşı direniş çağrısında bulunanlar, bugün kendileri, darbeci kılığında darbe yapmaktadırlar. Sizin siyaseten söyleyecek bir sözünüz yok. Sizin demokratik siyaseti kullanma gibi bir sözünüz yok. Siz zorbalıkla, zulümle, baskıyla ve işkenceyle bu ülkeyi yönetmeye çalışıyorsunuz.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Silahla, kanla değil yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bizimle siyaseten çarpışmıyorsunuz. Belediye başkanlarını alıyorsunuz, il başkanlarını alıyorsunuz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – O teröristlerin hakkı o işte.

(Hatibin, Bakanlar Kurulu sıralarına elindeki kelepçeyi bırakması)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bunu ben Sayın Başbakana hediye ediyorum. Karar verici olarak Sayın Başbakan bundan sonra... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bunu zaten her gün kullanıyorsunuz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Gerektiği zaman da kullanacağız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz konuşamıyorsunuz, savunacağınız hiçbir şey yok. “En büyük savunma saldırıdır.” diyorsunuz ve bu nedenle saldırınızın dayanağını da Türkiye Cumhuriyeti devletin bütün kurumlarını, kurullarını, kadrolarını kendi emrinize alarak bu ülkeyi zorbalıkla, baskıyla yönetmeye çalıştınız.

Şunu unutmayın: Diyarbakır'a bugüne kadar hiçbir darbe diz çöktürememiştir, ne 12 Eylülcüler ne başka darbeciler diz çöktürememiştir Diyarbakır'a. Siz de Diyarbakır'a diz çöktüremezsiniz, asla diz çöktüremeyeceksiniz.

(Isparta Milletvekili Sait Yüce'nin, Bakanlar Kurulu sıralarından aldığı kelepçeyi HDP Grubu sıralarına bırakması) (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Götür, götür, sana lazım olur.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Sana lazım olacak o kelepçe.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – O kelepçeyi oraya bırakmakla sadece komik oluyorsunuz. Siz o kelepçeyle siyaset yapıyorsunuz, o kelepçede sizin gücünüz. Siz konuşamadığınız için, haksızlığınızı gizlemek için Türkiye'nin her tarafında, basından belediye başkanlarına, siyasetçilere, herkese bu kelepçeyi takarak ülkeyi tam bir darbe rejimine dönüştürdünüz. Şu anda hukuk devleti olmak değil, faşizm olmaktır düsturunuz ve biz buna karşı “Hep birlikte Diyarbakır'ız.” diyoruz ve Diyarbakır'a sonuna kadar sahip çıkacağız ve iradesini size ezdirmeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

SAİT YÜCE (Isparta) – Diyarbakır senden ibaret değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Şunu da her gelen görsün.

(Hatibin, elindeki kelepçeyi kürsüye bırakması)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşmalar ortada. Grubumuza açık bir şekilde Sayın Beştaş satışmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT DEMİR (Kastamonu) - Sayın Başkan, kürsüye kelepçe bıraktı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Alın bunu, alın bunu. Böyle bir şey yok ya, şova gerek yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Siz şov yapıyorsunuz. O, gerçek, gerçek. Şu anda gözaltındalar.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Şov değil o, gerçektir, gerçek. O, siyasetin koluna taktığınızı kelepçe.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş, iki dakika.

V.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kimse layüsel değildir. Hukuk herkes için geçerlidir. Eğer bir kişiyle alakalı iddialar varsa savcılık bununla alakalı gerekli adımları atar ve vereceği karar herkes için bağlayıcı olur. Bu açıdan, bunun Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı olması veya sıradan bir vatandaş olması arasında hiçbir fark yoktur. Burada kelepçelerle şov yapma sizin hakkınız değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir hukuk var, ortada bir süreç işliyor, hemen mesele siyasallaştırılmaya çalışılıyor. Buradan farklı bir olay ortaya çıkarılmaya çalışıyor ki bu, yargı sürecini tamamen etkilemek demektir.

Bakın, günlerdir, o olaydan beri ve daha öncesinden beri çağrılar yaptılar, insanları sokaklara çağırdılar. Kimse gitti mi? Gitmedi çünkü gerçek yüzlerini gördüler. İnsanların burasına getirdiler. Bir taraftan örgütle insanları tehdit ediyorlar, öbür taraftan da “Demokratik siyaset yapıyoruz.” diyorlar.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Niye yasaklıyorsunuz? Yasak koyuyorsunuz, basın açıklamasına bile yasak koyuyorsunuz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bir tercih yapacaksınız; ya siyaset yapacaksınız ya da bu örgütle aranızda mesafeyi koyacaksınız. Başka bir alternatifiniz yok.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sosyal medya niye kesildi bugün, sosyal medya? Telefonlar niye kesildi o zaman?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bildiri yayınlıyorlar, değerli milletvekilleri, açık açık halkı tehdit ediyorlar, bakın ne diyorlar: “11’de burada burada toplanacağız.” Ondan sonra “Duyurular sadece basın üzerinden değil, gece boyunca ev ev dolaşılacak.” Bu, açık tehdittir. Çekin elinizi vatandaşın yakasından, bırakın artın insanları, insanları tehdit etmeyin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ev ev dolaşmanın tehditle ne alakası var?

MEHMET MUŞ (Devamla) – İnsanları korkutarak bir yere gidemezsiniz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ev ev dolaşmayıp darbecileri mi dolaşalım?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ve hukuk bu yaptıklarınızın da hesabını soracaktır.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Pensilvanya’ya mı gidelim, tabii ki halkın evine gideceğiz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, bundan iki hafta önce Özalp İlçe Başkanımızı şehit eden teröristlerin bunlar sırtlarını sıvazlıyorlardı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Utan, utan, en başta biz kınadık, utan!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Geride bıraktığı yetimler hâlâ gözümün önünde.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hepimiz kınadık.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sadece ilçe başkan yardımcılığı yapıyordu, siyaset yapıyordu. Onu katledenler PKK’lı teröristler ve ne diyorlar? “PKK bir terör örgütü değildir efendim, özgürlük hareketidir.”

SALİH CORA (Trabzon) – O cinayetleri ortak işlediler, ortak. HDP ile PKK beraber işledi o cinayetleri.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Aranıza fark koyacaksınız. Her kim olursa olsun hukuka hesabını verecek, yargısal süreç sonuna kadar işleyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Yahu, üç sene öncesine kadar siz de aynı şeyi söylüyordunuz arkadaş ya.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bağımsız mahkemelerin verdiği karar herkes için bağlayıcıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Muş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bana doğrudan sataştı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Şov yapmakla suçladı.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

İki dakika...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Doğru ya, şov, kelepçeyi oraya buraya bırakmak ne demek, şov yaptınız.

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – 3 tane polisi şehit eden teröristin cenazesine katılıyorsunuz, ondan sonra burada “PKK’yı savunmuyoruz.” diyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yahu oturun oraya ya! Varsa bir şeyin oradan konuşursun, burası Parlamento yahu.

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Nerede o milletvekilleriniz, nerede? 3 polisi şehit eden teröristin cenazesine senin milletvekilin katılıyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Ayıp yahu, hep aynı şey, çık kürsüye konuş, kürsüden cevap ver.

6.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz şovmenlik yapmayı bilmiyoruz ama sizin iyi bildiğiniz çok açık. Mesele, siyasal bir meseledir, hukuksal bir mesele değildir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Allah Allah.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Dün cumhuriyet başsavcılığının yaptığı açıklamayı dikkatle okumanızı öneriyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Okudum, öyle geldim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Ambulans vermek ve konuşmak...” Siyasetçiler ve belediyelerin temel işlerini yapmalarından dolayı şu anda bu gözaltı işlemi yapılmıştır. “Kimse geldi mi çağrılarınıza?” diyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Bomba yüklü araçlara ne diyeceksin?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya insan biraz sıkılır bunu söylerken. Bugün Diyarbakır’da sabit hatlar bile kesildi, İnternet kesildi, cep telefonlarına ulaşamıyor. Her türlü TOMA’yla, gazla, suyla, copla insanlara saldırıyorsunuz.

SAİT YÜCE (Isparta) – Teröriste saldırıyoruz, insanlara değil, yanlış şey söyleme.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Mademki rahat demokratik tepki ortaya konmasını savunuyorsunuz, neden yasaklıyorsunuz? Neden 15 Temmuzdan sonra yirmi dört saat sela okuttunuz, bütün canlı yayınlarda halkı demokrasi nöbetine davet ettiniz? Biz de tam da demokratik tepki için bunu yapıyoruz. Biz demokratik bir parti olarak zulme karşı demokratik direnişin temel bir hak olduğunu söylüyoruz ve bunu siz daha dün söylüyordunuz. Bugün size karşı bir müdahale olduğunda yine demokrasiye, halka gideceksiniz. Biz halka gitmeyip kime gideceğiz? Pensilvanya’ya mı gidelim, askere mi gidelim, polise mi gidelim? Tabii ki biz halka gideceğiz. Tabii ki, bizi buraya gönderen halktır. Büyükşehir belediye eş başkanlarını seçenler de halktır ve onların gözaltısına tepkiyi de halk gösterecektir ama siz, TOMA’larınızla, tutuklamalarınızla, attığınız gazlarla... Bizim milletvekilleri şu anda Diyarbakır’da darbedildi. Sadece halkın tepkisinin görünür olmaması için 24 televizyon ve radyo kanalını kapattınız. Çok korkuyorsunuz ama bu korku sizi kurtaramaz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sizi kurtaramaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Baskı, zulüm ve zor yöntemleriyle iktidarınızı ileriye taşımak istiyorsunuz. Gelin, yol yakinken bu zulüm politikasından vazgeçin çünkü bu halk size diz çökmez, bu halk size boyun eğmez. Bizi cezaevleriyle korkutamazsınız diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Gündem dışı üçüncü söz, hasta hakları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Yılmaz Tezcan’a aittir.

Süreniz beş dakika Sayın Tezcan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan’ın, hasta haklarına ilişkin gündem dışı konuşması

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 26 Ekim Hasta Hakları Günü hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, dün Kazan ilçemize verilen “Kahraman” unvanının hayırlı olmasını diliyorum. Bu vesileyle, 15 Temmuz şehitlerimizi ve gazilerimizi de bir kez daha şükranla yâd ediyorum.

“Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.” Kanuni Sultan Süleyman’ın bu dizelerinden de anlayacağımız gibi bir nefes sıhhat çok önemlidir. Peygamber Efendimiz (ASV) şöyle buyurdu: “İnsanların çoğunun kıymetini bilmediği iki nimet vardır; vücut sağlığı ve boş vakit.” Bu nedenlerle, AK PARTİ hükümetleri olarak halkımızın sağlık hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmasına önem verdik.

Bazı rakamları sizlerle paylaşmak istiyorum: 2002 yılında devletin sağlık harcaması 12,5 milyar lirayken bunu 6 kat artırarak 2015 yılında 76,6 milyar Türk lirasına çıkardık. Sağlık harcamalarının yüzde 80'ine yakını devlet karşılamaktadır. Sağlıkta âdeta sessiz ve teknolojik devrim yaptık. 2002'de 18 olan MR sayısını 256'ya, 121 olan tomografi sayısını 466'ya, 495 olan ultrasonografi cihazını da 2.782'ye yükselttik. Hemen hemen her ilimize bir ağız dış sağlığı merkezi kurduk. 133 tane ADSM açtık. 510 bin hastamızı evinde tedavi ettik. 27 ilde 33 şehir hastanesi kuruyoruz. Bu hastaneler tüm dijital ve teknolojik donanımlara sahip olacak.

Sayın milletvekilleri, AK PARTİ hükûmetleri zamanında sağlık alanında Mersin'imize 416 milyon lira tutarında önemli sağlık yatırımları gerçekleştirdik. Birinci basamak sağlık hizmetleri birim sayısını 126'dan 712'ye çıkardık. Mersin'de "112 Acil" istasyon sayımızı 15'ten 44'e yükselttik. Ayrıca, Mersin'imize yaptığımız ve yapacak olduğumuz sağlık yatırımlarını da şu şekilde sizlerle paylaşmak istiyorum: Özellikle yakında açacağımız 1.294 yataklı şehir hastanesi, Tarsus, Mersin ağız dış sağlığı merkezleri, Erdemli Devlet Hastanesi, Silifke, Mut, Gülnar, Anamur, Mezitli devlet hastaneleri ve Tarsus, 600 yataklı yeni devlet hastanesi projelerimiz devam ediyor, bazılarını yaptık, bazılarını da inşallah en kısa zamanda tamamlayacağız.

Değerli milletvekilleri, yaşanan bu olumlu gelişmeler sonucunda Türkiye'de sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı 2002 yılında yüzde 39 iken, 2015 yılında yüzde 75'lere çıkmıştır. Mersin'de bu oran yüzde 40'tan yüzde 95'e yükselmiştir. İnşallah yakın zamanda ve Türkiye'de ilk açılacak olan Mersin Şehir Hastanemizle birlikte Mersinli hemşehrilerimize ve komşu ilçelerimizdeki vatandaşlarımıza daha kaliteli sağlık hizmetleri sunacağız ve bunun müjdesini vermek istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün Hasta Hakları Günü. Ülkemizde herkesin hasta haklarından faydalanmasına dair usul ve esasları düzenleyen yönetmelikler mevcuttur. Hastaların sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı, bilgilendirme ve bilgi isteme hakkı, sağlık kuruluşunu, sağlık personelini seçme ve değiştirme hakkı, öncelik sırasının belirlenmesini isteme hakkı, tıbbi gereklere uygun teşhis, tedavi, bakım ve tıbbi özen gösterilmesi hakkı, kayıtları inceleme hakkı, mahremiyete saygı gösterilmesi hakkı, tedaviyi reddetme, durdurma ve rıza, güvenliğin sağlanması hakkı gibi pek çok hakları var.

Değerli milletvekilleri, tabii, hastalarımızın haklarından bahsettikten sonra, bir hekim milletvekili olarak, zaman zaman hekimlerimize, sağlık çalışanlarına yapılan şiddeti de kınıyor, toplum olarak hekimlerimizin ve sağlık çalışanlarımızın haklarının da yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle, ülkemizdeki ve Mersin'imizdeki tüm hekim arkadaşlarımı ve tüm sağlık çalışanlarımızı da bu kürsüden saygıyla selamlıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, 26 Ekim Hasta Hakları Günü'nün ülkemizde farkındalık oluşturması dileğiyle saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tezcan.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Ben hatibin söylediği cümlelerdeki bazı hataları tutanaklara geçmesi açısından ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, dinliyorum.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Hatip, siz tabii, sağlık konusunda tam bilgiye sahip değilsiniz herhâlde çünkü sağlık...

SALİH CORA (Trabzon) – O senin haddin değil.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Böyle bir usul yok ya.

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açalım, yerinizden bir açıklama yapma gereği var sanırım.

Buyurun.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Tam olarak, sağlık konusunda bilgiye sahip olmadığınızı düşünüyorum çünkü bakın, ifade ettiğiniz sağlık harcamaları 2002'den 2015'e kadar -2016 rakamlarını henüz Sağlık Bakanı vermedi ama- 103 milyarın üzerinde devlet ve özel sektör birlikte ve bütün bu harcamaların artışına rağmen yani yaklaşık 100 milyarın üstündeki paraya rağmen sağlık göstergelerindeki iyileşme istenilen düzeyde değil. Vatandaşların finansmandan korunması yine, istenilen düzeyde değil. Hasta memnuniyeti, ifade ettiğiniz gibi, önce yüzde 39'dan 75'e çıktı fakat daha sonra bazı bölgelerde 72'ye, bazı bölgelerde 55'e kadar düştü. Bütün bunları da söylemeniz gerekiyor.

İkinci bir ifadeniz ise: MR sayısını, doğru, 18 MR'dan 256 MR'a çıkardınız ama 77 milyonluk bir nüfusta bir yılda sadece yataklı hastanede çekilen MR sayısını 10 milyon 256 bine çıkardınız.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Başkanım, sataşma yok, niye... Böyle bir usulümüz yok ya, bu neye cevap veriyor?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Milletvekili.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Tomografi sayısını yani ışın alınarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – ...çekilen tetkik sayısını ise 12,5 milyona çıkardınız.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ya, geç kardeşim ya, böyle bir usul mü var ya?

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Bütün bu gerçekleri sizin Sayın Sağlık Bakanınız geçen haftaki röportajında ifade etti, dedi ki: "Sağlıkta Dönüşüm Programı, istenilen düzeyde maalesef değil. İkinci aşamaya geçmek mecburiyetinde kaldık." Bütün bunları da söylerseniz vatandaş daha doğru bilgilenir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Milletvekili, böyle bir usulü yok Meclisin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Niye daha hâlâ cevap veriyorsun ki anlamadım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tezcan.

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Sayın hatip sataşmada bulundu. Sağlıkla ilgili...

BAŞKAN – Sataşma değil, sizin verdiğiniz bilgileri düzeltme gereği duydu Sayın Tezcan.

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Sayın Başkan, sağlıkla ilgili...

BAŞKAN – Sizin de mikrofonunuzu açayım isterseniz, yerinizden cevap verebilirsiniz.

Buyurun.

2.- Mersin Milletvekili Yılmaz Tezcan'ın, Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – Sayın Başkan, hatibin söylediği... “Sağlıkla alakalı çok fazla bilginiz yok.” diyor. Mersin’de başhekimlik, idarecilik, Tıbbi Hizmetler Başkanlığı olmak üzere önemli görevlerde bulunduk. Mersin’le alakalı ve Türkiye’deki sağlıkla ilgili hem akademisyen olarak hem bir idareci olarak bilginizin olduğunu ifade etmek istiyorum.

2002 yılında hasta memnuniyet oranının yüzde 39 olduğunu herhâlde bilmiyorlar. Dolayısıyla, 2015 yılında yüzde 75’lere çıkması hasta memnuniyeti için çok önemli.

Bir de “MR radyasyon içeriyor.” diye bir açıklama yaptı sayın hatip.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Hayır, tomografi, tomografi, çarpıtmayın.

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – MR’ın, tabii, radyasyonla alakası yok. Bunu biraz araştırırsa daha iyi bilir diye düşünüyorum.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Çarpıtmayın, tomografi sayısını verdim. Bakın, yine doğruları söylemiyorsunuz.

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – İnsanların tomografi ve MR’a ulaşması, bugün özellikle kanser alanında erken teşhisi hızlandırmıştır. Kendisine de soruyorum: Baş ağrığında, ciddi bir hastalığı olduğunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TEZCAN (Mersin) – ...MR ya da tomografi çektiirmiyor mu?

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Tezcan.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Tomografi ışın içerir Sayın Hatip, MR değil, çarpıtma.

BAŞKAN – Sayın Yurdakul...

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine, ilk 15 milletvekiline yerinden kısa söz vereceğim. Daha sonra da grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Aydın’dan başlayalım.

Buyurunuz.

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki'nin bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu ifadeyi hiçbir değişiklik yapmadan okuyorum: “Rant olmadan hayat olmaz. Doğru olan, adaletli bir şekilde rantı dağıtmak, herkesin istifadesine sunmak. Bunun için parsel bazlı yoğunluk artışından vazgeçmemiz gerekiyor.” Bu cümleler, dün Bursa’da konuşan Çevre ve Şehircilik Bakanına ait. Düşünün ki bir Bakan rantı savunuyor, “Rant olmadan hayat olmaz.” diyebiliyor; çok hazin, çok üzücü. Rantla mücadele etmesi gereken bir Bakanın bu sözleri açıkça söylemesi Türkiye için de çok büyük bir tehlike. Aslında, Bakan, partisinin ranta bakış açısını da bir anlamda itiraf ediyor. Bunu da yüce Meclisimizin ve halkımızın takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tümer...

4.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, kamu hizmeti yapan ve yargının kurucu unsuru olduğu kabul edilen avukatlara yeşil pasaport verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği gibi, 6278 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair torba Yasa'yla bazı koşullarla iş adamlarına yeşil pasaport verilmesi düzenlenmiştir. Konu, 24 Ekim 2016 tarihli gazetelerde “Büyük Holdinglere Yeşil Pasaport” haberiyle gündeme taşınmıştır. Yeşil pasaport uluslararası seyahati kolaylaştırıcı bir hak ise bu hakkın genişletilmesini elbette herkes memnuniyetle karşılamalıdır. Ancak, önceki yasama dönemlerinde gündeme gelen fakat bir türlü yasalaşamayan bir yeşil pasaport talebi daha var, o da avukatların yeşil pasaport talebidir. Bir kamu hizmeti yapan ve yargının kurucu unsuru olduğu kabul edilen avukatlara da basit bir düzenlemeyle pasaport verilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'deki üreticilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde'de üretici perişan. Burada bunu dile getiriyoruz ama Tarım Bakanlığının Niğde'ye daha müdahalesi yok. Hafta sonu köyleri gezdim, elma 10 kuruş, patates 25 kuruş, domates 15 kuruş. Tüccar almadığı için ürün maliyetinin altında dahi satılamıyor. Bor Tepeköy'de de kavunlar tarlada kalmış. Üreticilerle konuştum, dekar maliyeti 1 milyar iken tüccar gelip 1 dekar kavunu 100 liraya dahi almıyor. Şu anda ürün tarlada. İlaç, mazot, gübre, elektrikle kuyudan çıkarıldığı için maliyeti artan suyun kullanıldığı Niğde'de... Tarım Bakanlığı Niğde'yi neden unutuyor? Ürün değer bulmadığı gibi, Niğde, Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi dışında bırakıldı. Yüzde 70'i tarım ve hayvancılıkla geçinen bir bölge nedense IPARD kapsamına alınmadı. Havza bazlı teşvik kapsamında elma, patates, kavun yok. Hayvancılıkla ilgili düzenlemede Niğde unutuldu. Üretici ürününü satamıyor, tüketici ise kentlerde pahalı ürün almak durumunda kalıyor, Tarım Bakanlığı ise seyreliyor. Bakanlığın bu konuda Niğde ve diğer bölgelerdeki üreticiler için dikkatini çekiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Engin...

6.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, İstanbul Valiliğinin AKUT'un kırk dokuz yıllığına kiraladığı binayı boşaltma kararından bir an evvel dönmesini ve hayat kurtarmak için çabalayan binlerce gönüllüden oluşan AKUT gibi kuruluşlara destek olunmasını beklediğine ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul Valiliği AKUT'un kırk dokuz yıllığına kiraladığı ve on beş yıldır da merkezi olarak kullandığı binayı on beş gün içinde boşaltmasını istedi. Depremler başta olmak üzere tüm doğal afetlerde vatandaşlarımızın yardımına ilk yetişen ve bugüne kadar 2.500'e yakın hayat kurtaran, ülkemizin önemli sivil toplum kuruluşlarından AKUT, yöneticilerinin Hükümete yönelik eleştirel sözleri nedeniyle cezalandırılmaya çalışılıyor.

AKP'nin sivil toplum kuruluşlarından bile korkar hâle gelmesi ve her eleştirel görüşe karşı gösterdiği tahammülsüzlük nasıl bir girdap içine girdiğinin en bariz örneklerinden biridir. Eleştirilerini ifade eden her gazeteciyi, yazarı, sanatçıyı, akademisyeni ve vatandaşımızı veya kuruluşu cezalandırarak demokrasiden bahsedilemez.

İstanbul Valiliğinin almış olduğu bu karardan bir an evvel dönmesini ve hayat kurtarmak için çabalayan binlerce gönüllüden oluşan AKUT gibi kuruluşlara destek olmasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

7.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'de hastanelerin yetersiz olduğuna ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

7 Haziran seçimlerinde “Tarsus Devlet Hastanesinin ihalesini yaptık.” diye “billboard”lar asıldı ama bugün, hastane inşaatı yapılacak olan bölgede bir çalışma göremiyoruz.

Mersin’de hâlâ yanık ünitesi olan bir hastane yoktur, hiçbir hastanede yanık ünitesi yoktur. Mersin’de, üçüncü derecede yanık olan bir hasta Adana’ya ya da başka şehirlere, Antep’e nakledilmek zorunda kalıyor.

Dün gece Tarsus’ta trafik kazası geçiren bir hastayı Mersin’de yatıracak bir yoğun bakım ünitesi bulamadık. Rica minnetle gece saat on ikide bir hastaneye yatırabildik. Mersin şu anda 2 milyon nüfusun yaşadığı ama kişi başına hasta yatak sayısında 40’ıncı sırada bulunan bir ildir. Bu ilde yüzde 95’lik bir hasta memnuniyeti nasıl oluyor? Bu konuda Sağlık Bakanını açıklama yapmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

8.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, hiçbir geliri olmayan BAL liginde futbol müsabakalarında ambulans bulundurulmadığına ve bu sorunun giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Benim buradan sorum ve de çözülmesi gereken sorun Sayın Spor Bakanına ve de Sağlık Bakanına.

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından ihalesi yapıldıktan sonra Digitürk’ten destek alan Süper Lig ve Birinci Lig futbol takımları kendi sahalarında ambulans bulundurabilmektedirler ve de herhangi bir sakatlık veya acil bir durumda gerekli müdahaleyi yapmaktadırlar. Ancak, hiçbir geliri olmayan, hiçbir geliri bulunmayan, herhangi bir televizyondan destek almayan, kendi zor şartları altında idare etmeye çalışan BAL liginde maalesef ambulans ücretle gelmektedir. Ambulans ücretle geldiğinden dolayı da ambulans bulunduramamaktadırlar futbol müsabakalarında. Bir kalp krizinde veya ufak bir sakatlanma anında futbolculara en ufak bir müdahale yapılamamaktadır. Buradan Spor Bakanından ya da Sağlık Bakanından özellikle bu sorunun giderilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal...

9.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Bursa Keles Kocayayla'da devam eden gölet inşaatının ve ağaç kesiminin durdurulmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bursa Keles Kocayayla’da bir gölet inşaatı sürmektedir. Gölet, taşıma suyla gölet hâline getirilecektir. “Tarımsal sulama” diye yapılan gölet, duyularımız doğrultusunda ne yazık ki bir golf alanı olarak düşünülmektedir. Büyükşehirden aldığımız bilgiler doğrultusunda bu kanıya varmış durumdayız. Bu gölet projesi için 2. İdare Mahkemesine DOĞADER ve Baro dava açtı. 2. İdare Mahkemesi 16 Ağustos tarihi itibarıyla yürütmeyi durdurma kararı verdi. Ne yazık ki şu anda inşaat ve kilometrelerce ağaç kesimi devam etmektedir. Burada, hukuk devletinin gereği, bu inşaat ve ağaç kesiminin durdurulmasını, faşizan uygulamanın durdurulmasını bir an önce talep etmekteyiz, hukukun gereğinin yerine getirilmesini talep etmekteyiz.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

10.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Roman vatandaşların ayrıştırıldığına ve kendilerine insanca muamele yapılmasını dilediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İstanbul ilimizde yaşayan Roman vatandaşlarımızın eşlerinden çok asker olan da var, şu anda vatani görevini yapan -asker- eşleri de var. Roman vatandaşlarımıza İstanbul'da barınma hakkı sağlanamıyor; ayrıştırılıyor, ikinci, hatta üçüncü sınıf vatandaş muamelesi görüyorlar. Ümraniye Belediyesinin sınırları içerisinde bulunan 18 Roman vatandaşımızın çadırları yıkıldı. Vatandaşlarımız sokakta, açıkta; elektrik yok, su yok, yağmurdan korunacak bir çadırları bile yok; sosyal devlet ilkesine aykırı, devletin var olma ilkesine aykırı. Roman vatandaşlarımızın acilen işe alınmasını, barınma hakkının sağlanmasını, insanca muamele yapılmasını diliyor; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

11.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Meclisin tüm mensuplarını EYOF 2017 Erzurum organizasyonuna davet ettiğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Gençlik Oyunları bazında Avrupa'nın en büyük organizasyonu EYOF 2017'ye ev sahipliği yapacak olan Erzurumluların şükran hislerini paylaşmak istiyorum. 12-17 Şubat 2017 tarihinde yapılacak olan EYOF, yalnızca Erzurum'un değil, aynı zamanda ülkemizin kış turizmi ve sporlarında ulaştığı gıpta edilen düzeyi ifade açısından da önemlidir. Kış sporları alanında ülkemiz, bölgemiz ve ilimiz adına kaydedilen bu gelişmeyi sağlayan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Hükümetimize minnettarlığımızı arz etmeyi bir borç biliyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizin tüm mensuplarını EYOF 2017 Erzurum organizasyonuna ülkemizin bu sportif coşkusuyla paylaşmaya davet ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cora...

12.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, Trabzon'un fethinin 555'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SALİH CORA (Trabzon) – 26 Ekim 1461'de Fatih Sultan Mehmet Han tarafından Trabzon'un fethedilişinin bugün 555'inci yıl dönümünü idrak ediyoruz. Fatih'in “Trabzon'un fethi tamamlanmadan İstanbul'un fethi tamamlanmış sayılmaz.” sözleri, aslında Trabzon'un jeopolitik ve jeostratejik öneminin bir ifadesidir. Bu ifadeyle Bizans'ın son kalıntısı Anadolu'dan temizlenmiş, Karadeniz'in bir Türk gölü hâline gelmesi hedefinin en önemli adımı atılmış, Bizans'ı diriltme hülyası da son bulmuştur. Fatih Sultan Mehmet “Bu taraflara gelişten maksat yalnız kale kazanmak değildir, buraları Müslümanlara vatan yapmak, aynı zamanda Allah'ın rızasını kazanmak ve cihat sevabını kazanmak içindir.” sözleriyle Trabzon'un fethini İslamiyet için önemli bir vecibe gördüğünü vurgulamıştı. Bu vesileyle Trabzon'un fethinin 555'inci yıl dönümünü kutluyor, şanlı ecdadımızı rahmet ve minnetle anıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arık...

13.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, AKP'li vekillerin ellerini yargının üzerinden çekmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP Ordu milletvekili, yaptığı konuşmada, FETÖ'cü bir genel müdürün olduğunu ve bu genel müdürün bir el tarafından korunduğunu söylüyor. Sayın vekil, bu FETÖ'cü genel müdür kim, bu genel müdürü koruyan el kimin eli? Aynı vekil, FETÖ soruşturmasından gözaltına alınan bir vatandaş için başsavcıyı aradığını, niçin gözaltına alındığını sorduğunu ve iki saat sonra savcının kendisini arayarak “Yanlışlık olmuş, şahsı serbest bıraktık efendim.” dediğini söylüyor.

Yine, Kayseri’de grup başkan vekili, kırmızı plakalı makam arabasıyla savcıya gidiyor ve ne tesadüftür ki bu ziyaretin arkasından 22 kişi serbest bırakılıyor. Öte yandan, kirada oturan öğretmen, ev sahibinin Bank Asyadaki hesabına kirasını yatırdı diye ihraç ediliyor. Buradan AKP’li vekillere sesleniyorum: Elinizi yargının üzerinden çekin. At izi it izine karışmasın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akın...

14.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, başta Balıkesir olmak üzere ülkenin her bölgesinde hayvancılığın gelişmesi ve üreticilerin mağdur olmaması için yetkilileri görevlerini yapmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Balıkesir, hayvancılıkta ülkemizin en önde gelen illerinden ve süt üreticilerimizin büyük sıkıntıları mevcut. Ulusal Süt Konseyi tarafından ilan edilen 1 lira 15 kuruşluk fiyat uzunca bir süredir artırılmadı. Köylümüz sütünü bu fiyattan bile satamıyor, hatta ucuza satmak zorunda kaldıkları sütlerinin parasını da bir türlü alamıyor. Firmalar altı yedi aylık çekler veriyor. Özellikle yem fabrikası da olan bazı firmalar süt paralarını yem olarak ödüyor ve bu durum da yem piyasasında haksız rekabete yol açıyor. Balıkesir’deki süt üreticilerimiz süt referans fiyatları artırılsın istiyor. Süt bedellerinin ödenmesinin çok uzun zamana yayılmasının engellenmesi için gerekli önlemin alınmasını istiyor. Başta Balıkesir olmak üzere ülkemizin her bölgesinde hayvancılığımızın gelişmesi ve üreticilerimizin mağdur olmaması için ilgili ve yetkilileri görevlerini yapmaya, köylümüze ve üreticimize hizmet etmeye davet ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

15.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ve Belediye Meclis Üyesi Fırat Anlı'nın hukuksuz bir şekilde gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanları Sayın Gültan Kışanak ve Sayın Fırat Anlı hukuksuz bir şekilde gözaltına alındı. Sayın Gültan Kışanak, dün, Darbeyi Araştırma Komisyonunda ifade verdi. Sayın Gültan Kışanak’ın tutuklanması acaba buraya çağrılanlara bir uyarı niteliğinde midir? Ayrıca, Hükümet bir Sri Lanka modelinden bahsediyor.

Ben şu hatırlatmayı yapmak istiyorum: Ne Türkiye Sri Lanka’dır ne de Kürtler Tamil’dir. Kürtler direniş geleneğini tarihlerinden alıyorlar. Gültan Kışanak, 12 Eylül darbecilerinin işkencelerinde bile insanlık onurunu yere bırakmadı. Bugün, sözde darbeleri araştıranların bizatihi kendileri darbeci olarak bu yaptıklarıyla... Yine, Gültan Kışanak, insanlık mücadelesini, insanlık onurunu savunmaya devam edecektir diyor, hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

16.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Başbakanın bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Başbakana soruyorum: Sayın Başbakan, “Başkanlık ülkemize 15 Temmuzda gelmiştir. 15 Temmuz başkanlık gerekliliğini ortaya koymuştur.” gibi ifadeler kullanarak 15 Temmuz darbe girişimini fırsata çevirdiğinizi göstermiyor musunuz?

İki: Başbakan olduğunuzdan beri başkanlık sisteminin gelmesi için olağanüstü gayret sarf ediyorsunuz. Başbakan olduğunuzda il başkanlarını topladınız, Anayasa'mıza ve yasalara aykırı biçimde “Anayasa ne derse desin siz başkanlığın gelmesi için çalışacaksınız.” dediniz. Şimdi, size soruyorum: Başbakan olurken Cumhurbaşkanı “Sizi başkan yapacağız.” sözünü verdiniz mi?

Üç: Yargının bitirmiş olduğu, beraatla sonuçlanan “Ergenekon ve Balyoz davası aslında vardı, FETÖ bunu sulandırdı.” diyorsunuz. Peki, Recep Tayyip Erdoğan da bu sulandırılmış davanın neden “Savcısıyım.” dedi? Bunu açıklar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Yarayıcı...

17.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'ın gözüaltına alınmasına ilişkin açıklaması

HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Sayın Başkan, binlerce öğretmeni ve kamu çalışanını açığa alma yoluyla susturmaya çalışan iktidar şimdi de gözünü seçilmiş belediye başkanlarına dikmiştir. Bir yandan kayyum, öbür yandan gözettiler yoluyla Kürt halkının iradesi yok sayılmaktadır.

Son olarak, dün komisyonda AKP-cemaat ortaklığını teşhir eden Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Gültan Kışanak Diyarbakır'a döner dönmez gözüaltına alınmıştır. Sayın Kışanak'ın gözüaltına alınmasını halkın iradesine bir darbe olarak görüyor ve şiddetle kınıyorum.

Gültan Kışanak gibi ömrünü Kürt sorununun barışçıl yollarla çözümüne adanmış bir ismi gözüaltına alıyorsanız bir arada yaşama inancımıza da en büyük darbeyi vurmuş oluyorsunuz. Zaten son bir yıldır baskıcı uygulamalar nedeniyle giderek Kürt halkında duygusal bir kopuş yaşanırken bunu daha da körüklemek bölücülüğün ta kendisidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teşekkür ediyoruz.

Şimdi grup başkan vekillerine sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Usta, sisteme girmişsiniz, sizden başlayalım.

Buyurunuz.

18.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, genç işsizlik oranının yüksekliğine ve bu sorunun temelinde eğitim-istihdam planlamasındaki aksaklıklar olduğuna, bu sorunları çözmeye yönünde Hükümetten daha fazla gayret beklediklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir milletvekili olarak belli okul mezunlarından, belli meslek gruplarından aslında sürekli, belki günde yüzlerce mesaj alıyoruz. Özellikle gıda mühendisleri, veterinerler, ziraat mühendisleri, su ürünleri mühendisliği mezunları, PDR mezunları, iktisadi idari bilimler fakültesi mezunları gençler iş bulamadıklarından ve işsizliklerinden şikâyet ediyorlar. Şimdi, tabii, istihdam datalarına şöyle, özellikle, son döneme... Aslında, istihdamda performansımız son yıllarda çok kötü ama nisandan sonra -bunun 15 Temmuzla da alakasının olmadığını bilmemiz gerekiyor- nisan-temmuz döneminde işsizlik oranı 1,3 puan arttı. Bakın, bu çok ciddi bir sinyaldir, çok büyük bir sıkıntı var burada. Bu dönemde,

üç ayda işsiz sayısı -mevsimsel düzeltilmiş veri olduğu için ayı ayla mukayese etme imkânımız var- 385 bin kişi arttı. İşsiz sayısı artmakla kalmadı, istihdam kaybı da var, 297 bin. Yani üç ayda 300 bin dersek aylık ortalama 100 bin istihdam kaybı var. Biraz daha tanımını değiştirirsek 5,9 milyon işsizimizin olduğunu da biliyoruz.

Daha da vahimi tabii ki genç işsizlik oranı, yüzde 20 civarında. Gençlere soruluyor, 15-24 yaş arasına, “Ne istihdamdayım ne de eğitimdeyim.” diyenlerin oranı da yüzde 26’nın üzerinde, yüzde 26,3. Şimdi, dolayısıyla, bizim en güçlü yanımız genç nüfusumuz derken genç nüfusumuzun bu şekilde heba olması tabii ki ülkemiz açısından büyük bir sıkıntı, fırsatı kaçırıyor ülkemiz.

Tabii, bu problemin temelinde eğitim-istihdam planlamasındaki aksaklıklar var. Bu, ülkenin öteden beri bir sorunu ancak, tabii, şu anda on dört yıllık bir iktidarın performansından bahsediyoruz zaman zaman. Bunlar on dört yılda çözülebilecek meselelerdi fakat maalesef, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri bu dönemde çok da fazla bir şeyi çözemediler. Dolayısıyla, eğitimde piyasanın arzuladığı bir eğitim planlamasının yapılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açıyorum Sayın Usta, tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Eğitimde kalite sorununu zaten biliyoruz.

Tabii, ülkenin yeteri kadar büyümemesi de diğer bir sorun. Şimdi, kamuda istihdam edilmesi gereken gençlerimiz var, özel sektörde istihdam edilmesi gerekenler var. Dolayısıyla, büyüme performansımızı bu yüzde 2’ler, 3’ler seviyesinden daha yüksek seviyelere çıkarmak durumundayız. Bu kısır çekişmeleri bırakıp reform atılımı yaparak Hükümetin bir an evvel ülkeyi büyütmesi lazım. Değilse, dediğim gibi, fırsat kaçıyor ve bu gençlerin sorunları gitgide büyüyor. Dolayısıyla, örneğin, devlette muhasebeci olarak, mali hizmet uzmanı olarak istihdam edebileceğimiz kadrolar var, buralarda da çok fazla atama yapılmıyor. 400 bin iktisadi idari bilimler fakültesi mezunu var. Böyle bir devlet yapısı olmaz, bu kadar boş, işsiz, mezun kişiyi biz ne yapacağız?

Dolayısıyla, bu sorunları çözme yönünde biz Hükûmetten daha fazla gayret bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Usta.

Sayın Baluken, buyurunuz.

19.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak ve Belediye Meclis Üyesi Fırat Anlı’nın gözetimine alınmalarına ve güvenlik güçlerinin bu olaya demokratik tepkilerini gösterenlere acımasız bir şekilde saldırdığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanlarımız Sayın Gültan Kışanak ve Sayın Fırat Anlı AKP saray iktidarının işletmiş olduğu düşman hukuku kapsamında gözetimine alınmışlardır. Bizim artık bu siyasi soykırım operasyonlarını bir hukuksuzluk olarak değil, AKP saray iktidarı tarafından bilinçli olarak devreye konan bir düşman hukuku olarak tanımladığımızı ifade etmek istiyorum.

Belediye eş başkanlarımızın evleri basılmış, belediye binası sabaha kadar polis ve Jandarma ekipleri tarafından vekillerin ve avukatların denetim yapmasına izin vermeyecek şekilde, korsanvari bir yöntemle basılmıştır. Halkın dün akşamdan bu saate kadar göstermiş olduğu demokratik tepkisine karşı da AKP saray iktidarının talimatlandığı güvenlik güçleri çok acımasız bir şekilde saldırmaktadırlar.

Bu saat itibarıyla Diyarbakır Milletvekilimiz Feleknaş Uca, Diyarbakır Milletvekilimiz Ziya Pir, Adıyaman Milletvekilimiz Behçet Yıldırım polis tarafından darbedilmiştir. Bu arkadaşlarımız -sağlık raporuyla- darbedilecek düzeyde sokak ortasında ağır işkence altına girmişlerdir.

Her şeyden önce şunu ifade edelim. Gerek büyükşehir belediye eş başkanlarımızın bu şekilde korsanvari yöntemlerle gözaltına alınması gerekse de milletvekillerimizin bu şekilde sokak ortasında darbedilmesi açıkçası Kürt halkının iradesine bir saldırdır. Kürt halkının kimliğine, benliğine, onuruna, haysiyetine ve iradesine Diyarbakır’da bu saldırıyı yapanlar bu saldırının sonucuna katlanacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Açıyorum Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ellerindeki devlet imkânlarıyla her türlü saldırıyı geliştirebilirler, bizleri tutuklayabilirler, hatta emrindeki kontra, paramiliter çetelere öldürebilirler de ama bu sürecin sonunda onların öngördüğü o tasfiye konseptinin amacının nasıl gerçekleşeceğini bütün demokratik kamuoyu görecektir; biz mi tasfiye olacağız, onlar mı tasfiye olacak? Çiller, Ağar, Kenan Evren gibi bu darbe uygulamalarını kesintisiz olarak Kürt halkı başta olmak üzere Türkiye halklarına dayatanlar mı tarih sayfasında yok olacak yoksa bu halkın iradesi mi kırılabilecek, hep birlikte göreceğiz. Biz halkımıza şunu söylüyoruz, halkımız rahat olsun: Bu kesintisiz darbe sürecine karşı kesintisiz direniş sürecinde halkımızın içerisinde, yanında yer alacağız. Hiçbirimizin ayağı, dizleri bunların karşısında, bu zalimlerin karşısında asla toprağa değmeyecek. O dizlerin toprağa değmesinden aldığımız her damla nefesin bize haram olmasını yeğleriz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Sayın Özel, buyurunuz.

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 26 Ekim Dünya Hasta Hakları Günü’ne, kendileriyle ilgili hiçbir suçlama olmadığı hâlde eşlerinden dolayı suçlanan ve hakları ellerinden alınan eczacıların durumlarının suçların şahsiliği ilkesiyle bağdaşmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle Dünya Hasta Hakları Günü’nde -bugün tabii bir konuşma da yapıldı- öncelikle bütün milletvekillerinin şuna dikkat etmesi lazım. Bu Meclis hekime karşı şiddetin niçin arttığını araştırdı, bir komisyon raporu yayımladı. Bu komisyon raporunda hasta memnuniyet anketlerinin sağlık profesyonelleri dışında paylaşılmasının, kamuoyuna ifade edilmesinin oran ne olursa olsun hekime karşı şiddeti, başına kötü bir şey gelenin “Yahu, bu kimse herkes memnun, bu benim başıma geldi, demek ki bu doktor suçlu.” diyerek bir psikolojiyi pekiştirdiği uyarısı vardı, buna dikkat etmek lazım.

İşler çok yolunda diye söyleniyor, sağlıkta baş aşağı gidiliyor: “Ben artık bu işleri bıraktım.” diyen Sağlık Bakanını, önceki Sağlık Bakanını apar topar geri getirme çabalarından belli zaten ama şunu da söyleyelim. Adalet ve Kalkınma Partisi ilk iktidara geldiğinde hastalardan 1 çeşit katılım payı alınırdı, bugün tam 14 çeşit katılım payı alınıyor, hastanede, eczanede ya da maaşından kesilerek. Böyle bir gerçeklik varken, hasta haklarının en temelinde eşit, en kaliteli hizmete ücretsiz erişmek varken AKP’nin sağlık alanını nasıl ticarileştirdiğinin en önemli göstergesi budur. Hasta Hakları Günü’nde bunun öncelikle altını çizelim.

Yanımda partimizin benim gibi eczacı olan bir milletvekili oturuyor. Tüm meslektaşlarımızdan hem bize hem de Türk Eczacıları Birliğine son günlerde hızla artan bir uygulamayla ilgili şikâyetler geliyor. Eczacıların, bir gün sabah gidiyorlar, ekranları kapanmış, ilaç verdirmiyor sistem ve hesaplarına el konmuş. Kim bu eczacılar? Bu eczacıların kendileriyle ilgili hiçbir suçlama yok ama eşleri açığa alınmış devlet memurları, eşleri ihraç edilmiş kamu personeli ya da bu eczacılar, bankanın yapmış olduğu bir teklif, ticari bir ilişkiden dolayı Bank Asya'da hesap bulundurmuş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, açıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...POS cihazını kullanmış eczacılar. Bir kere, suçun şahsiliği ilkesi ayaklar altına alınarak... Bundan tek yararlanan kişi -ki yararlansın- AKP Genel Başkan Yardımcısıdır, kardeşi darbeci olduğu hâlde devam ediyor. Suç şahsidir, böyle olması lazım ama eczacının eşi suçlu dahi olsa... Bundan önce türlü türlü terör örgütlerinden müebbet hapis alan suçlular oldu çok -adi suç- hiçbirinin eşinin eczanesinin ekranı sebepsiz kapatılmadı. Türk Eczacıları Birliğinin benden sonraki Genel Sekreteri Sayın Arman Üney devamlı şunu söylüyor: “Tüm gayretimize rağmen, kimse ne gerekçeyle kapatıldığını söylemedi, bir talimat geldi ‘Böyle olması gerekiyor.’” Böyle olması gerekmiyor Sayın Başkan, bu hukuksuzluk demek. O eczanede ilacı olan hastalar... O eczaneye 100 lira para ödüyorsanız bu paranın 90 lirası deponun parası zaten ve deponun alacağının yüzde 90'ına elkoyuyorsunuz o eczaneye para ödemeyerek. Böyle bir işleyiş, böyle bir cezalandırma, böyle akıl dışı bir yaklaşım olamaz. Bunu da meslektaşlarımız adına yüce Meclisin takdirlerine arz etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

Sayın Muş, açıyoruz mikrofonunuzu.

Buyurun.

21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, savcılığın keyfî bir uygulamayla değil, ciddi ve vahim iddialardan ötürü Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'ı gözaltına aldığına ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, burada, dün gözaltına alınan Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'la alakalı bazı açıklamalar yapıldı ve savcılığın açıklamaları ortadadır: PKK/KCK silahlı terör örgütüne üye olma, sözde demokratik özerkliğin ilan edildiği, Demokratik Toplum Kongresine katılmak ve burada olağan üye sıfatıyla örgüt lehine konuşma yapmak, PKK/KCK silahlı terör örgütünün çağrısı ve talimatları doğrultusunda Diyarbakır'da düzenlenen Nevruz etkinliklerinde terör örgütü lehinde söylemlerde bulunarak özerklik çağrısı yapmak “ve benzeri...”

Burada, iddialar ortadadır. Bu konuyla ilgili vurgulanacak olan husus şudur: Savcılık keyfî bir uygulamayla değil, yukarıda sayılan ciddi ve vahim iddialardan ötürü Gültan Kışanak'ı gözaltına almıştır. Hukuk karşısında herkes eşittir. Yargı bir kişinin mesleğine, konumuna, statüsüne bakarak ona ayrıcalık tanımaz, tanıyamaz. Bir kişinin belediye başkanı olması onu suçtan muaf duruma da getiremez. Hukukun temel ilkesidir, eğer suç varsa ceza da vardır. Kimseyi peşinen suçlu kabul etmiyoruz ama herkesi hukuka saygılı olmaya davet ediyoruz. Herkes sabırla bağımsız yargının kararını beklemelidir. Kimse baskıyla, tehditle yargı makamlarını etkilemeye çalışmamalıdır. HDP'li sözcülerin hukuki bir soruşturmayı siyasileştirmeye çalışması ve bunun üzerinden provokasyon anlamına gelen çağrılarda bulunmaları maksatlardır.

Uzun süredir, çeşitli bahanelerle 6-7 Ekim olayları benzeri çağrılarda bulunanlar bölgede karşılık bulamamış, hüsrana uğramıştır. Şimdi, birilerini yargıdan kaçırmak için yapılan bu çağrılar da nafilidir. Demokratik bir hukuk devletinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Açıyorum Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - ...terör örgütüne üye olma özgürlüğü diye bir özgürlük olamaz. Şiddeti ve terörü övme, meşrulaştırma, teşvik etme gibi bir hürriyet yoktur. Hukuku, Anayasa'yı, yasaları hiçe sayarak sözde özerklik ilan etme, vatan topraklarını bölmeye çalışma özgürlüğü diye bir özgürlük yoktur. Kamu araçlarını terör örgütünün emrine verme, kamu kaynaklarını teröre aktarma diye bir uygulama söz konusu olmaz, olamaz. Bunların aksini iddia edenler demokratik hukuk devletini değil, anarşizmi, bölücülüğü arzulamakta ve savunmaktadır. Yapılan uygulama bir hukuki uygulamadır. Burada, iddia makamı ortadadır ve bir şekilde karar verilecektir. Burada yargıyı, mahkemeyi baskı altında çalıştırmaya kimse yeltenmesin.

“Sonuçlarına katlanacaklar.” diyerek de neyi kast ediyorsunuz Sayın Baluken? Yargıyı ve devleti mi tehdit ediyorsunuz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sizin siyasi sonunuzu söylüyoruz, siyasi sonunuzu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kusura bakmayın, ne yargı ne de devlet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – ...sizin bu boş tehditlerinize pabuç bırakmaz, bırakmayacaktır.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kenan Evren gibi, Çiller gibi siyasi sonunuza işaret ediyoruz, merak etmeyin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bizi diğerleriyle mukayese etmeyin. Türkiye bir hukuk devletidir, her şey hukuk içerisinde hâl yoluna konulur, çözülür. Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk içerisinde hareket eder. Oradan, “Sonuçlarına katlanırlar.” diye de bizleri, devleti, ülkeyi tehdit etmeye kalkmayın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Muş.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Muş'un bütün konuşması sataşma doluydu. Bizi provokasyon yapmakla, devleti tehdit etmekle itham etti. Sataşmadan söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Baluken, iki dakika size söz vereceğim.

Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, doğrusu, bu yargı bağımsızlığıyla ilgili söylediğiniz sözler gözlerimizi yaşıyor. Aynı yargı değil miydi, 17-25 Aralıkta bakan çocuklarını, başbakan çocuklarını makam arabalarına koyup saklamaya çalışıyordunuz? Aynı yargı değil miydi, MİT Müsteşarını haftalar boyunca siz saklayıp işte, “Yargı bize darbe yapmaya çalışıyor.” diyordunuz? Aynı yargı değil miydi, siz mahkeme koridorlarında, adliye koridorlarında “Her taraf eşkıya doldu.” dediniz? Şimdi ne oldu? Şimdi aynı yargı mekanizmasını kendi denetimimize aldığınızda bu yargıyla ilgili süreçleri meşrulaştırmış mı oluyorsunuz? Hakan Fidan'la ilgili süreci “eşkıya” olmuş yargı üzerinden tanımlayacaksınız da Gültan Kışanak'a yönelik süreci “savcının meşru soruşturma süreci” olarak mı göstereceksiniz bize? Kim inanacak buna?

“Demokratik özerklik” dediği şeyi biz savunuyoruz, biz, bu kürsüden defalarca savunduk. Türkiye’de, bütün Türkiye coğrafyasında var olan bütün sorunların çözüm projesi olarak demokratik özerkliği Halkların Demokratik Partisi savunuyor ve Anayasa Komisyonuna da teklif olarak verdi. Demokratik özerkliği sen hangi gerekçe üzerinden suç sayıyorsun?

Ha, terörle ilişki meselesine gelince, birazdan ayrıntılı o meselelere gireceğiz, konuşacağız. Ancak, bunlarla ilgili söylediğiniz sözlere hiç kimse inanmıyor.

Diğer taraftan, “devleti tehdit etme”, yok “halkı tehdit etme” gibi bir şey yok. Ben size sizin siyasi sonunuzu gösteriyorum. Sizin siyasi sonunuz, tıpkı sizin yöntemlerinizle bu halkın iradesini kırmaya çalışan Çiller gibi olacak, Ağar gibi olacak, Kenan Evren gibi olacak. Siz, şimdi, bu siyasi sonu getirip bilmem “Halkı tehdit ediyor, devleti tehdit ediyor.” gibi saptırmaya çalışmayın. Bu yola madem girdiniz, “kesintisiz darbe süreci” dediniz, kesintisiz direniş süreciyle hep beraber gireceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Baluken.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Burada, bizim ne olacağımıza milletin iradesi karar verir. Şimdiye kadar milletin reyile iktidara geldik ve milletin verdiği yetki müddetince de görevde kalırız. Hiç kimse farklı tanımlamalar içerisine girmesin.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) - Millet götüreceksiniz zaten.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Millet götüreceksiniz zaten diyoruz. Maskenizi düşürdükçe millet götürür.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Siz kendinize bakın, siz kendinize bakın.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) - Millet götüreceksiniz, onu söylüyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Şimdi, bakınız değerli arkadaşlar...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Anlamamakta ısrar ediyorsunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Neden efendim? Demokratik özerklikten bahsediyorlar. Bakınız...

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) - Sen başkanlıktan bahsediyorsun da demokratik özerklik olmaz mı?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sen fiilî olarak rejim değiştirdiğini söylüyorsun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Ben yaptığı sataşmalardan dolayı söz istiyorum. Buradan cevap vermeyeceğim.

BAŞKAN - Peki, buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika...

8.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Aslında, kürsüye çıkıp bunun üzerine tekrar aynı şeyleri ifade etmek istemezdim fakat öyle şeyler söyleniyor ki, öyle şeyler iddia ediliyor ki ortada hiçbir şey yok, PKK terör örgütü diye bir örgüt yok, bunun bir şehir yapılanması, KCK diye bir şey yok(!) Buna ortada bir

destek var; farklı dönemlerde buraya araç tahsis edilen görüntüler ortaya çıktı, gördünüz, bu görüntüler var ortada. Bunlar sanki ortada yokmuş gibi, efendim, durup dururken yargı burada bir adım atmış. Ne diyoruz biz? Bekleyin, yargı ne karar verirse herkes bunu sabırla beklesin.

Bakınız, bir tanesi bir “tweet” atıyor, diyor ki: “Biz Cizre ile Gever’i kanton ilan edelim.” “Fake” bir isimle atıyor bunu. Enteresanı şu: HDP’de milletvekilliği yapmış Selma Irmak “Kesinlikle katılıyorum...” İşte, o şehirlere çukurlar kazmalarının, o şehirlere bombalar, EYP’ler yerleştirmelerinin arkasında da yatan budur. Ne ilan edeceklermiş? Kanton ilan edeceklermiş. “Efendim, demokratik özerklik ilan ediyoruz.” Kanton diyemiyor önce, önce demokratik özerklik, daha sonraki adımı ne? Kanton. Ondan sonra onu ifade edecek. Şimdi, bunlar tıkanıp, ilerleyemiyor, kesildi, millet bu işin gerçek yüzünü gördü, bu feryat, bu figan ondan değerli milletvekilleri. Halkta bir karşılık bulmadığı için bu kürsüden sürekli provokatif açıklamalar yapılıyor, tehditvari açıklamalar yapılıyor. Eğer millet nezdinde bir karşılık bulmuş olsaydı farklı konuşurlardı. Millet gerçeği gördüğü için, millet kendi ödediği vergilerle, kaynaklarla nelerin finanse edildiğini, hangi amaçlarla kullanıldığını gördüğü için bunlara destek vermiyor. Şu an yaptıkları bütün çağrılara rağmen de milletin buna kesinlikle ve kesinlikle prim vermediği Diyarbakır’da ortaya çıkmıştır diyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Muş.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yeniden söz talebim olacak çünkü tekrar sataştı, provokatif ve tehditvari konuşmalar yaptığımı söyledi. Öyle bir şey yapmadım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Milletvekilinin kaburgasını kırarken ne iradesi ortaya çıkmamış acaba?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen ne diyorsun ya?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “Sen” diye birisi yok. Saygı çerçevesinde konuşacaksan konuş.

BAŞKAN – Sayın Baluken, son bir kez size iki dakika söz veriyorum. Yeni bir sataşmaya mahal vermeyin.

Buyurun.

9.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bakın, biz demokratik özerkliği sadece Kürtlerin yoğun yaşadığı iller için değil, bütün Türkiye için bir çözüm projesi olarak Anayasa Komisyonuna sunduk. Demokratik özerkliği öyle saklayarak birtakım illegalize görüntüyle falan tartışıyor değiliz. Bizim projemiz odur, projemiz. Siz, bırakın projenizi, Türkiye’de fiilî olarak rejim değiştirdiğinizi söylüyorsunuz. Bu ülkenin Adalet Bakanı mevcut yasaları ve Anayasa’yı elinin tersiyle bir kenara iterek Türkiye’de fiilî rejim değişikliği yaptığını söylüyor. Ya, rejim değişikliği eğer suçsa, bununla ilgili fiilî bir durum yaratmak suçsa siz zaten o suçun âlâsını yapmışsınız. Biz şu anda fiilî bir şey de yapmış değiliz. Demokratik özerklik projemizi Türkiye halklarına anlatıp ülkenin tamamını 22 özerk bölgeden oluşan yeni bir idari ve siyasi sisteme kavuşturmak istiyoruz. Bunun suçla herhangi bir alakası yok.

Diğer taraftan, belediyelerin, bilmem, terörle ilişkisi, suç meselesi, uzun uzun anlatmaya gerek yok. Sizin Başbakan Yardımcınız söyledi ya. Parsel parsel her tarafı kime peşkeş çektiğinizi, İstanbul Büyükşehirde, Ankara Büyükşehirde, Bursa Büyükşehirde, Antep Büyükşehirde neler yaptığınızı bizzat sizin kendi yetkilileriniz kendi ağzıyla söyledi. Bak, dumanı yeni tütüyor, sosyal medyada

çok da revaçta. Açın siz de izleyin, Antep Büyükşehir Belediye Başkanınızın sizin “darbeci” olarak tanımladığınız yapılanmaya muhabbetlerini nasıl ağzından bal damlayarak... Dolayısıyla, buraya gelip farklı şeyleri, gerçekleri çarpıtarak anlatmayın.

Diğer taraftan, şunu ifade edeyim: Yani biz, öyle kimseyi tehdit falan ediyor değiliz. Kantonla ilgili bir şey yapsak onu da gelir burada söyleriz. Kanton ilan etme gibi bir projemiz olsa, şey yapsak hiçbirinizden de çekinmeyiz. Bizim projemiz nettir, projemizin arkasındayız. Siz, bütün bu demokratik kazanımları ortadan kaldıran bir darbeyle Türkiye’de fiili rejim değişikliğini yaptığını söyleyen bir siyasi partisiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Dolayısıyla, mevcut durumda sizin siyasi akıbetinizi, siyasi sonunuzu bütün kamuoyuna aktarmak, bütün Türkiye haklarına açıklamak da bizim görevimizdir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, tekrar söz almayacağım fakat kayıtlara girsin. PKK ve KCK doğu ve güneydoğudaki illerimizin bazılarında bir kanton hayali kurmuştur.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Git, onu PKK’yle konuş, bizimle konuşma.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Git, onu PKK’yla konuş.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Git konuş, git onlarla konuş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ama, ülkemizin güvenlik birimleri onları, o kazdığı çukurların içerisine gömdüğü için bu kanton suya düştü. Bu da kayıtlara girsin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Niğde’de elma ve patates üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Niğde İlinde 250 bin dekar patates tarımı yapılmaktadır. Nevşehir’le birlikte ülkemizin en çok patates üretimi yapılan bölgesidir. Niğde’de 228 bin dekar bahçede elma yetiştiriciliği yapılmaktadır. 11 bin dekar alanda da organik elma yetiştirilmektedir.

Patates ve elma ürünüde rekolte artışı olduğunda her yıl üretici sorun yaşamaktadır. Hâlen Niğde’de patates ve elma depoda kalmış, üretici mağdur durumdadır. Sorunun kalıcı bir çözüme ermesi, mevcut ürünün pazarlanması, üretici zararının karşılanması, gelecek yıl benzer sorunların yaşanmaması için kalıcı çözümleri de kapsayacak bir çalışmayla üreticiler ve sorunlarının irdelenmesi gerekmektedir. Elma ve patates yetiştiriciliğinin dolayısıyla elma ve patates üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98, İç Tüzük’ün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımla.

1) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
2) Hüseyin Çamık	(Mersin)
3) Özcan Purçu	(İzmir)

4) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
5) Mazlum Nurlu	(Manisa)
6) Orhan Sarıbal	(Bursa)
7) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
8) Kadim Durmaz	(Tokat)
9) Muhammet Rıza Yalçinkaya	(Bartın)
10) Yakup Akkaya	(İstanbul)
11) Seyit Torun	(Ordu)
12) Namık Havutça	(Balıkesir)
13) Serkan Topal	(Hatay)
14) Haydar Akar	(Kocaeli)
15) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
16) Akif Ekici	(Gaziantep)
17) Kazım Arslan	(Denizli)
18) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
19) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
20) Gülay Yedekci	(İstanbul)
21) Ali Akyıldız	(Sivas)
22) Sibel Özdemir	(İstanbul)

2.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 22 milletvekilinin, Su Temin Projesi'ndeki anlaşmazlıkların ve bu anlaşmazlıkların neden olduğu ekonomik kayıpların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/340)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a boru hatlarıyla götürülen ve “asrın projesi” olarak adlandırılan Su Temin Projesi'nde suyun dağıtımı için gerekli 600 milyon liralık altyapı yatırımını ve suyu kimin satacağı, dağıtacağı, işletmesini yapacağı konusunda AKP Hükûmeti ile KKTC Hükûmeti arasında çıkan anlaşmazlık sonucu ada halkı tekrar susuzluğa mahkûm olmuştur. Anlaşmazlık nedeniyle suyun iki aydır denize akıtıldığı belirtilmektedir.

Su Temin Projesi'ndeki anlaşmazlıkların tespiti ve bu anlaşmazlıkların neden olduğu ekonomik kaybın belirlenmesi, bu kaybın KKTC ve Türkiye'ye etkilerinin saptanması, bundan sonraki dönemde maddi kaybı en aza indirecek önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz.

1) Elif Doğan Türkmen	(Adana)
2) Özcan Purçu	(İzmir)
3) Hüseyin Çamak	(Mersin)
4) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
5) Mazlum Nurlu	(Manisa)
6) Kadim Durmaz	(Tokat)

7) Yakup Akkaya	(İstanbul)
8) Orhan Sarıbal	(Bursa)
9) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
10) Namık Havutça	(Balıkesir)
11) Kazım Arslan	(Denizli)
12) Serkan Topal	(Hatay)
13) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
14) Ali Akyıldız	(Sivas)
15) Muhammet Rıza Yalçınkaya	(Bartın)
16) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
17) Seyit Torun	(Ordu)
18) Haydar Akar	(Kocaeli)
19) Akif Ekici	(Gaziantep)
20) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
21) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
22) Gülay Yedekci	(İstanbul)
23) Sibel Özdemir	(İstanbul)

Gerekçe:

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) su ihtiyacını karşılamak üzere 2011 yılında yapımına başlanan ve 1,6 milyar lira harcanarak, 17 Ekim 2015 tarihinde Türkiye ve KKTC'de düzenlenen iki ayrı törenle açılışı yapılarak hizmete alınan "asrın projesi" diye adlandırılan Su Temini Projesi'nde iki ülke hükümetleri arasındaki anlaşmazlık nedeniyle su akışı kesilmiş, hatta suyun iki aydır denize döküldüğü belirtilmektedir.

Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a boru hatlarıyla götürülen projede suyun dağıtımı için gerekli 600 milyon liralık altyapı yatırımını kimin yapacağı, suyu kimin satacağı, dağıtacağı, işletmesini yapacağı konusunda AKP Hükûmeti ile KKTC Hükûmeti arasına çıkan anlaşmazlık sonucu ada halkı tekrar susuzluğa mahkûm olmuştur.

AKP Hükûmeti, KKTC'deki belediyelerin su fatura tahsilat oranlarının çok düşük olduğu ve ada içindeki su dağıtımı için gerekli 600 milyon liralık altyapı maliyetinin KKTC Hükûmeti tarafından karşılanmasını ve suyun özel şirketlerin katıldığı bir sistemle işletilmesini talep etmektedir. KKTC Hükûmeti ise mevcut belediyelerin ve belediyelerin kurduğu şirketin su faturalarını tahsil etmesini istemektedir.

KKTC medyası, AKP Hükûmetinin yap-işlet-devret modeli ve özel şirkette ısrar etmesinin ve ihaleye çıkartmak istemesinin ardından, ihaleyi alacak şirketin bile belirlendiği haberlerine yer vermektedir.

1 Ocak 2016'da, Kuzey ve Güney Kıbrıs elektrik şebekelerinin birleştirilmesi, müzakere süreci ve adada çözüm adına önemli bir gelişme olurken Türk Hükûmeti ile KKTC Hükûmetinin su konusunda uzlaşmıyor olması bütün dünya tarafından bir ihale pazarlığı ve rant kavgası olarak izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

İki hükümet arasında meydana gelen anlaşmazlıklar olası bir siyasi krize dolayısıyla da müzakere sürecinin kesintiye uğramasına neden olursa bunun sorumlusu ve KKTC'nin ve halkının, yerel yönetimlerinin iradesini yok sayarak kendi formülünü dayatan AKP iktidarı olacaktır.

Yukarıda bahsedilen nedenlerle, Su Temin Projesi'ndeki anlaşmazlıkların tespiti ve bu anlaşmazlıkların neden olduğu ekonomik kaybın belirlenmesi, bu kaybın KKTC ve Türkiye'ye etkilerinin saptanması, bundan sonraki dönemde maddi kaybın en aza indirecek önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması uygun olacaktır.

3.- CHP Grubu adına, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, basın-yayın mensupları ve kuruluşlarına yapılan saldırıların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Basın-yayın mensupları ve kuruluşlarına yapılan saldırıların tüm yönleriyle araştırılması ve basın özgürlüğü ve halkın haber alma hürriyetini sağlamaya yönelik olarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 11/01/2016

Engin Altay

Levent Gök

Özgür Özel

İstanbul

Ankara

Manisa

CHP Grup Başkan Vekili

CHP Grup Başkan Vekili

CHP Grup Başkan Vekili

Gerekçe:

Son yıllarda, Türkiye'deki basın ve yayın kuruluşları ile basın mensuplarına karşı fiili saldırılarda bulunmaktadır. Gazeteciler, köşe yazarları, medya kuruluşlarının üst düzey yöneticileri fiili saldırıya uğramış, medya kuruluşlarının çalışma binaları taşlı, sopalı ve hatta bombalı saldırıya uğramış, bazı medya kuruluşlarına yönelik de bombalı saldırı ihbarları alınmıştır.

Bu saldırılara örnek göstermek gerekirse, Star Medya Yönetim Kurulu Başkanı Murat Sancak'ın silahlı saldırıya, gazeteci Ahmet Hakan Coşkun'un evinin önünde fiili saldırıya uğraması, Star gazetesinin Basın Ekspres Yolu üzerinde bulunan binasının bahçe duvarına bomba yerleştirilmesi, Hürriyet gazetesine yönlendirilmiş bir grup tarafından taşlı sopalı saldırıda bulunulması, Sabah ve ATV binalarına yapılan saldırılar sayılabilir. Cumhuriyet gazetesine yapılan bombalı saldırı ihbarının da dikkate alınması gerekmektedir. Birçok basın-yayın mensubu da saldırı tehditleri altında görevini yapmaya çalışmaktadır.

Basın-yayın mensuplarına ve kuruluşlarına yönelik bu tür saldırılar ve yapılan tehditlerin Anayasa'yla teminat altına alınmış olan basın özgürlüğüne yönelik büyük bir tehdit oluşturduğu kuşkusuzdur. Bu tür saldırı ve tehditler halkın haber alma özgürlüğünü de tehdit etmektedir.

Anayasa'nın basın hürriyetini teminat altına alan 28'inci maddesi, aynı zamanda devleti basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri almakla yükümlü kılmıştır.

Gazeteciler, köşe yazarları, medya kuruluşlarının üst düzey yöneticilerine yönelik saldırılar ve yapılan tehditlerin büyük bir bölümünün kaynağının henüz aydınlatılamamış olması yeni saldırılar için uygun iklimin devam etmekte olduğunu göstermektedir.

Basın ve haber alma özgürlüğünü tehdit eden basın-yayın kuruluşları ve medya mensuplarına saldırıların tüm yönleriyle araştırılarak basın özgürlüğü ve halkın haber alma özgürlüğü üzerindeki tehditleri ortadan kaldırmaya yönelik olarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, bastırılarak dağıtılan 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

26/10/2016

Danışma Kurulunun 26/10/2016 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda, bastırılarak dağıtılan 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesinin Genel Kurulun onayına sunulması önerilmiştir.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Mehmet Muş

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grup Başkan Vekili

İdris Baluken

Halkların Demokratik Partisi

Grup Başkan Vekili

Özgür Özel

Cumhuriyet Halk Partisi

Grup Başkan Vekili

Erhan Usta

Milliyetçi Hareket Partisi

Grup Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisinin lehinde olmak üzere Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Usta.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danışma Kurulunun bir önerisi var. Asgari ücret, malum vergi diliminden dolayı 1.300 TL'nin altına düşüyordu. Biz, tabii ki asgari ücretin bunun altına düşmesini arzu etmediğimiz için, buna ilişkin kanun teklifini zaten hem Komisyonunda destekledik hem de burada Genel Kurulda da bir an evvel görüşüp geçirilmesini arzu ediyoruz. Bu, asgari ücretliler açısından, vatandaşlarımız açısından önemli bir olaydır.

Tabii ki burada, temelde asgari ücretin -seçim öncesi hatırlarsanız bu tartışmalar Türkiye’de çok yapıldı- 1.300 lira değil, 1.400 lira net asgari ücret olması Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim görüşümüzdü. Dolayısıyla, yetersiz de olsa bu 1.300 TL’lik asgari ücreti daha sonraki aşamalarda biz de destekledik.

Şimdi, vergi dilimi nedeniyle kayıp olmaması lazım burada, bu mutlaka olması gereken bir husus. Burada tabii, şunu ifade etmemiz lazım: Yani gelir dağılımı adaletsizliğinde ülkemiz maalesef, OECD ülkeleri arasında en kötü, sondan 2’nci ülke. Dolayısıyla, gelir dağılımı adaletsizliği yüksek olduğu için, çok düşük ücretlerle geçinmek zorunda kalan önemli bir kesim var. Yani, ben ara sıra vurguluyorum bunu, nüfusu 5 gruba, yüzde 20’lik gruplara ayırdığımızda, en düşük olan ilk 3 grup yani yüzde 60’lık kesimde gelirinden daha fazla tüketim var dolayısıyla buralarda gelirin artırılması ihtiyacı var. Bu çok önemli bir husus.

Tabii, diğer taraftan, işin bir de diğer taraftan özel sektör boyutu var, özel sektörün rekabet gücü boyutu var. Kamuda çalışanlar için -zaten asgari ücretin üzerinde bir ücret veriliyor- o anlamda, buradaki kadar bir sorun yok belki ama özel sektör tarafında da istihdam kaybı oluşmaması için, özel sektör de özellikle rekabetçi sektörlerde çok fazla sorun çıkmaması için müteşebbislerin, sanayinin yani imalat sanayisinin bir miktar Hükûmet tarafından desteklenmesi gerekiyor. Maliye politikasının burada biraz daha üretimi artırmaya yönelik olarak dizayn edilmesi lazım. Burada, ben, enerji girdileri ve sosyal güvenlik primi meselesini çok önemli görüyorum. Buralarda biraz daha, Hükûmetin maliye politikasını belirlerken buraya yönelik birtakım işler yapması lazım. Yani, sanayiye verilen enerjinin belki bir miktar daha ucuzlatılması lazım ve sosyal güvenlik primlerinin bir miktar daha düşürülmesi lazım. Bu, hem sanayimizin rekabet gücünü artıracaktır hem de istihdamın artmasına önemli katkıda bulunacaktır. İşin bu kısmını ihmal edersek burada, belki asgari ücret artışının bir kısım olumsuzlukları ortaya çıkar, ondan sonra millet olarak zor durumda kalabiliriz. Dolayısıyla, işi bu şekilde dengeleyip daha fazla istihdamı sağlamamız lazım.

Az önce ifade etmiştim; son üç ayda 385 bin kişi işsiz sayısında artış var, 300 bin kişilik istihdam kaybı var son üç ayda yani nisan-temmuz dönemi. Burada daha son yaşadığımız bu siyasi sıkıntıların da çok fazla etkisi yok. Dolayısıyla, istihdam kayıplarının daha fazla oluşmaması açısından sanayinin rekabet gücünü artırıcı desteklerin de mutlaka yapılması lazım. Dolayısıyla dengeli bir durum olacak; hem işimizi, çalışanımızı hem de sanayicimizi destekleyici bir maliye politikası çerçevesi çizmemiz lazım.

Burada tabii çok önemli olan husus: Hep söylüyoruz sanayide hep söylüyoruz, üretim kaybı var, üretim azalıyor, imalat sanayisi üretiminin millî gelir içerisindeki payı düşüyor diyoruz. Bunun en önemli nedenlerinden bir tanesi -defalarca vurguladık ama tekrar vurgulamamız gerekiyor- ekonomideki kaynak tahsisindeki sorunlardır. Yani, sanayici bugün parasını alıyor, gayrimenkul tarafına, inşaat tarafına kaydırıyor. Niye kaydırıyor? Buradaki temel mesele de rant geliri meselesidir. Yani, orada bir rant oluşuyor, oluşan rant nedeniyle orası o kadar kârlı hâle geliyor ki hiç kimse işçi çalıştırmak istemiyor, hiç kimse imalat sanayisinde üretim yapmak istemiyor.

Şimdi, bu işin çok önemli olduğu ortadayken ve Hükûmetin de politikaları arasında yer alırken son orta vadeli programdan bu rant vergisinin çıkartılmış olması büyük bir faciadır yani 2017-2019 dönemi. Bakın, plan döneminde geçen bir dönem için bir orta vadeli program çıkartılıyor ve burada rant vergisine yer verilmiyor. Rant vergisi daha önceki programlarda vardı. Yapmasalar da en azından vardı. Belki bir yapma ümidi vardı ortada ama şimdi bu ümidin de olmadığını görüyoruz. Rant vergisinin çıkartılması büyük bir yanıltır. Bu yanıltan -Maliye Bakanı da burada- bir an evvel dönülmesinin ben gerekli olduğunu düşünüyorum.

Bu düzenlemeyi yapmadığımız sürece bu ekonomiyi büyütme, bu üretimi artırma imkânımız yok. Zaten başka yanlışlar da yapıyoruz; bir yanlışın üzerine bu yanlış da devam ederse, buradaki bir düzeltme yapılmazsa çok daha istihdam kayıplarıyla Türkiye karşılaşacaktır; bu kaçınılmazdır. Yani, dolayısıyla, asgari ücrette yaptığımız bu düzeltmeler de bizim işimizi görmeyecek, vatandaşımızın işini görmeyecek.

Dolayısıyla, ben, bu konuda, Hükûmeti biraz daha duyarlı olmaya ve bir şeyler yapmaya, bir çaba göstermeye davet ediyorum. Bu rant vergisi meselesinin -orta vadeli programdan çıkartılmış olmakla birlikte- önümüzdeki politika dokümanlarına konup bu yıl mutlaka yapılması gerekir. Bunun hassasiyetle üzerine gidilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Usta.

Danışma Kurulu önerisinin aleyhinde olmak üzere ilk konuşmacı Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar.

Süreniz on dakika.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı tartışmaları izlerken şu soruyu soruyorum samimiyetle: Acaba çifte standardın da bir standardı yok mudur? Acaba çifte standardın da bir sınırı olması gerekmiyor mu? Demin AKP grup başkan vekili burada “Yargının kararına kimse itiraz edemez.” anlamına gelen sözler sarf etti.

Şimdi hangi örnekleri hatırlatalım? Yakın zamanda Cumhurbaşkanının “Anayasa Mahkemesinin kararına saygı duymuyorum, tanımıyorum.” sözlerini mi; Anayasa Mahkemesi o zaman bir yargı organı değil miydi?

Peki, biraz gerilere gidelim, 400 milletvekilinin oyuyla kabul edilen Anayasa değişikliği iptal edildiğinde AKP’li sözcüler Anayasa Mahkemesi için ne demişti? Arşivleri açın, bakın. “Böyle yargı olmaz.” kullandıkları en hafif tabirdi. 367 kararıyla ilgili, AKP’ye kapatma davası açılmasıyla ilgili neler söylemiştiniz? Şöyle arşivleri bir açın, bakın.

Peki, hadi onlar biraz daha geride kaldı, iktidar oldunuz, o badireleri atlattınız, güçlendiniz, güveniniz arttı kendinize; son bir iki ayda görevden alınan, meslekten ihraç edilen, açığa alınan hâkim, savcı sayısı ne kadar? Binlerce; sayısını da bilmiyoruz. Bu kadar kişiyi niye açığa aldınız? Sizin gerekçeniz şu olmalı değil mi: “Bunlar hukuka uygun davranmıyorlardı, kanunlara göre karar vermiyorlardı.” Neye göre karar veriyorlardı? “Keyfî karar veriyorlardı.” veya “Talimatla karar veriyorlardı.” Peki, o zaman, bugün, eğer onlar böyle davranıyor idiyse, mahkemeler bu kadar keyfî karar verebiliyor ise bu ülkede, şimdi nasıl, savcının Gültan Kışanak ve Fırat Anlı’yla ilgili kararının tartışılmaz olduğunu söyleyebiliyorsunuz? Hiç mi ufaklık bir çekince bırakma ihtiyacı duymuyorsunuz? Peki, burada bir etik sorun yok mu? Bu ülkede hukuk ve yargı yüz yıldır tartışılıyor.

Şimdi birdenbire kontrolünüze girdi diye pak, pirüpak mı oldu? Bir tek, sözde başörtüsü taktığı için 28 Şubatta terörist sayılan şeriatçi, bilmem ne sayılan insanlar görevden atılırken o kararları veren yargı meşru mu davranıyordu? Bu ülkede yargının, savcılarının, hâkimlerin, tek bir sözü bile insanları terörist ilan etmek için yeterli saydığını bilmiyor musunuz? Şimdiki Cumhurbaşkanı bir şiir okudu diye halkı kin ve düşmanlığa tahrikten yargılanmadı mı? Ceza yemedi mi? Bütün bunlar yanlıştı da şimdi başkalarına karşı, sizin sevmediğiniz, sizin muhaliflerinize karşı yapılan mı doğru oluyor? Demokrasi bu mu? Böyle demokrasi olmaz. Darbeci zihniyetlerin tamamı bu keyfiliği aynen yapmışlardır. Alın size 27 Mayıs yargılamaları. Aranızdan bir tek kişi “Adildir.” diyecek mi? Demez,

darbe yargısıydı. Niye? Darbe yargısı nasıl olur? Darbe yargısı kendi siyasi hedeflerine göre davranan yargıdır; kurallara, evrensel hukuk kurallarına göre değil, yürürlükteki kanunlara göre bile değil; bir siyasi hedefe, bir siyasi amaca hizmet için karar veren yargıdır.

12 Eylül yargısı, ondan önce 12 Mart yargısı adil miydi? Değildi çünkü darbecilerin emriyle hareket ediyordu. Demek ki emir vermek, yargıyı emirle yönetmek darbeci zihniyetin bir özelliğidir. 27 Şubat yargısı... Size göre 17-25 Aralık da zaten asla yargı değil. Peki, size dokununca kötü, başkalarına dokununca pirüpak, olabilir mi böyle bir değerlendirme?

Ben size sadece burada şunu soruyorum: Demokrat olmak zorunda değil kimse, kimse demokrasiyi savunmak zorunda değil ama bu siyasi bir meseledir yani demokrasiyi savunup savunmamak siyasi bir meseledir ama çifte standart ahlaki bir meseledir. Siyasi konularda istediğiniz tavrı takınabilirsiniz, burada tartışırız. Demokratlık şart değildir dediğim gibi ama demokrat olmadığınız hâlde demokrat gibi görünmek ve bunu yaparken de sayısız çifte standart kullanmak, işte, bu olmaz. Burada siyasi alanı terk ediyoruz ahlaki alana geliyoruz. Bu, ahlaki değildir.

Şimdi, dün ne oldu? Darbe Komisyonuna Sayın Kışanak geldi, oturdu, anlattı. “Araştırın.” dediği konulara bir itirazınız var mı? Varsa açık söyleyin. Habur nasıl akamete uğratıldı? Orada bulunan bir grup başkan vekiliydi, BDP’nin grup başkan vekiliydi ve orada neler döndüğünü örneklerle anlattı, hangi hâkim ve savcıların süreci sabote etmek için neler yaptığını anlattı, isim verdi. İsim var, ortada; nerede o hâkim ve savcılar? İçeride hepsi. Bunlardan biri MİT tırları savcısıydı, size dokununca içeri girdi ama orada o oyunları yaparken, cemaatin planlarını hayata geçirirken onunla ilgili bir şeyler yapma ihtiyacı duymadınız.

Peki, KCK operasyonlarının cemaatin provokasyonu olduğunu pek çok milletvekiliniz ve sözcünüz söyledi ama o zaman işinize geliyordu çünkü o dönemde bir siyasi tasfiyeyle önünüz açılıyordu. Ama o operasyonların Türkiye’ye maliyetinin ne olduğunu çözüm süreci boyunca pek çok AKP’li bakan, milletvekili açıkça söyledi. “KCK operasyonları bize rağmen yapılmıştır.” dendi AKP’liler tarafından. E peki, yani bütün bunlar bu ülkede oluyorsa yargı bu şekilde şimdi aklanabilir mi? Ya da şunu sorayım size: O dönemde çıkıp da Başbakan -şimdi Cumhurbaşkanı- “KCK operasyonları sonuna kadar haklıdır ve sonuna kadar gidecektir.” demişe bir sorumluluğu yok mudur? Bu kadar kolay mı sorumluluktan kurtulmak? Eğer “Kolay.” diyorsanız, yaşadığınız sistem demokrasi ve hukuk devleti değildir. Demokrasi havariliği yapmayın, yapmak zorunda değilsiniz ama dürüst olmak, en azından dürüstlüğün asgari gereklerini yerine getirmek insani bir yükümlülüktür, herkesin kendi inancına göre de dinî bir vecibe olarak görülebilir.

Şimdi, Sayın Kışanak çıktı, bütün bunları anlattı, uçağa bindi 19.40’ta, Diyarbakır’a gitti. O daha uçaktayken belediye sarılmıştı. Bunca aydır Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde onlarca müfettiş çalışıyor, tek bir yolsuzluk bulamadılar. İtham etmek kolaydır. Bakın, “iddia” demiyorsunuz, yok efendim, arabasıyla terörist taşımış. Hayır, cenaze taşımış. Cenaze taşıdığını iddia ediyor savcı. Cenazeye tahsis etmiş. Cenaze kimin cenazesi olursa olsun, en başta “Müslümanım.” diyenlerin en ufak bir itirazı olmamalı burada. Belediye hangi partiden olursa olsun, gelen cenaze kime ait olursa olsun ona defin hizmeti sunmak hukuksal bir vecibedir, aynı zamanda insani ve dinî bir yükümlülüktür. Bundan mı içeri alınacak?

Demokratik özerklikle ilgili DTK kongresi söyleniyor. Onlarla ilgili söylenecek çok şey var, zamanı değil. Bütün hepsinden, o kongrede alınacak kararlardan Hükûmetin de haberi vardı, bilgi verildi. Orada amaç, demokratik özerklik ilan etmek değildi, tam tersine, demokratik özerkliği siyasi alana çekmekti, “Burada tartışalım.” demekti, çatışmaların önüne geçmekti. Bütün bunlar söylendi,

bunlar aktarıldı. Şimdi hepsi suç olarak çıkıyor karşımıza. Burada yapılan şey zulümdür, ayıptır, günahtır. Bu yoldan vazgeçmek için hiçbir zaman da geç değildir ama attığınız her adım ayıbı, zulmü, günahı artıracaktır.

Saygılarımla efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sancar.

Danışma Kurulu önerisinin lehinde ikinci ve son konuşmacı, Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz on dakika.

Buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Danışma Kurulu önerisini gruplar ortak, müşterek imza altına aldı.

Burada, kamuoyunun yakından beklediği Gelir Vergisi Kanunu’nda toplumun kısmen belli bir kesimini rahatlatacak bir düzenleme. Gruplara bu manada teşekkür ediyoruz, kırk sekiz saat geçmeden Genel Kurulun gündemine geldi. İnşallah, bugün hep beraber yasalaştıracamız. Bir nebze de olsa, gelir vergisinden kaynaklanan, kamunun ve vatandaşın lehine bir düzenleme yapacağız.

O nedenle, ben fazla konuşmak istemiyorum. Kanunu yasalaştırma çalışmalarına bir an önce başlamamız gerektiğine inanıyor, gruplara şimdiden teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Can.

Danışma Kurulu önerisinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Zekeriya Temizel.

On dakika süreniz var.

Buyurun Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Meclisimizin 4 partinin mutabakatıyla gündeme alarak görüştüğü konular bu dönem içerisinde pek fazla olmadı, geçmiş dönemde de olmadı. Böyle bir konu ne olabilir diye, büyük bir ihtimalle tüm toplum merak ediyor ve bunun tamamen işçi haklarıyla ilgili, emekçilerin haklarıyla ilgili bir konuda daha önceden Meclis tarafından verilmiş olan bir sözün bire bir yerine getirilmesi ve Meclis itibarının korunmasıyla ilgili olduğunu duyunca da büyük bir ihtimalle şimdiye kadar uğradığımız itibar erozyonunun hiç değilse kırıntısını telafi edebilecek konuma gelmiş oluyoruz.

Gelir Vergisi Kanunu’nda değişiklik yapmak suretiyle sağlayacağımız olay çok basit, net. Geçtiğimiz dönemde 2 seçim geçirmiş ülkemizde bütün siyasi partiler asgari ücretin belirli bir miktardan aşağı olmaması konusunda topluma sözler verdiler. Herkes değişik miktarlarda bulundu, iktidar partisi bunun 1.300 lira olarak belirlenmesi ve net olarak da bunun ödenmesi konusundaki yasal düzenlemesini gerçekleştirdi. Bu düzenleme gerçekleşirken elbette ki toplumun o andaki konumu ve gelecekte de bunun düşmeyeceği varsayımı herkes tarafından peşinen kabul edildi. Yani 1.300 liralık net asgari ücret daha sonra indirilmeyecekti, düşmeyecekti. Hâlbuki bizim gelir vergisi sistemimizde matrah arttıkça mütetarakki tarifeden vergilendirme nedeniyle, vergi oranlarının yükselmesi nedeniyle daha fazla vergi ödenecek, bu 1.300 liralık miktar daha aşağı düşecek idi. O zaman bunu düzenlerken

düzenleme yapabilirdik, bunu telafi edecek hükümler koyabilirdik, konulmadı. Şimdi konuluyor ve bu konuda yapılan düzenlemede de mutabıkız. Biraz sonra bu yasa geçecek, herkes büyük ölçüde derin bir nefes alacak.

Burada yaptığımız düzenlemeyle aslında 1.300 liralık asgari ücrete karşın hâlâ elden 1.000 lira alıp geri kalan kısımlarını cebe atan insanların varlığını ortadan kaldırmıyoruz henüz, bu devam ediyor ve bununla aslında birazcık daha onlara çıkar sağlıyoruz ama bütün bunlara rağmen bu konuların tartışma dışı olması gerektiğini düşünüyoruz.

Mutabık kalmamıza karşın şu önerimizi daha sonradan grubumuz adına konuşacak arkadaşımızın da net olarak belirteceği gibi bir daha gözden geçirilmesini istiyoruz. 1.300 liralık asgari ücretin net olarak ödenmesinde bekâr olan, evli olan, evli tek çocuklu olan, evli üç çocuklu olan insanlar arasında farklılıklar yaratıyoruz yaptığımız düzenlemeyle. Bekâr olanın asgari ücretinde herhangi bir değişiklik yapmamamıza karşın evli olanlara asgari geçim indirimi altında verilen sosyal bir desteğin ortadan kalkmasına neden oluyoruz. Altını bir daha çizeyim: Biz birilerinin asgari ücretini 1.300 lira olarak korurken evli, iki çocuklu bir ailenin sosyal destek olarak almış olduğu asgari geçim indirimini törpülüyoruz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Törpülemiyoruz Sayın Bakanım, dün de söyledim.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamlı) - Bu haksızlıktır Sayın Bakanım, bu haksızlıktır.

Bu düzenlemenin hakkaniyete uygun olması için çocuklu ailelerin de bu hakkını koruyacak olan düzenlemeyle beraber bunu çıkartırsak itibarımız katlanacaktır, daha da fazla olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Özellikle bunu öneriyoruz bir defa daha. Bütün bunlara karşın da yine kanun konusunda herhangi bir itirazımızın bu konu dışında olmadığını belirtmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Temizel.

Sayın milletvekilleri, Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Danışma Kurulu önerisi kabul edilmiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz sayın milletvekilleri.

IX.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Kırıkkale Milletvekili Abdullah Öztürk aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Adana Milletvekili Fatma Güldemet Sarı aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.48

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.02****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema KIRCI (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince sözlü soru önermelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Komisyon Raporu 426 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Şimdi tasarının tümü üzerinde gruplar adına ilk konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Musa Çam. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Çam, süreniz yirmi dakika, buyurun.

CHP GRUBU ADINA MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyeleri; 426 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu mesele, Türkiye’de asgari ücretle çalışan yaklaşık olarak 7 milyon işçi kardeşlerimizin ücretleriyle ilgilidir. Bildiğiniz gibi, Türkiye’de 4857 sayılı İş Kanunu’nun 39’uncu maddesine göre her yıl aralık ayında Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplanır, Türkiye’deki asgari ücreti belirlerdi. Çalışma Genel Müdürü, İş Sağlığı Genel Müdürü, TÜİK temsilcisi, Hazine temsilcisi, Devlet Planlama Teşkilatı temsilcisi, TÜRK-İŞ’ten 5 kişi ve Türkiye İşveren Sendikalarından 5 kişi olmak üzere, her yıl aralık ayında bir sonraki yılın ocak ve temmuz aylarındaki asgari ücretin tespitiyle ilgili toplanır ve yaklaşık olarak enflasyon oranında da bir ücret belirlerdi. İnsanlar, çalışanlar, işçiler, emekçiler yeni yıla girerken insanca yaşayabilecekleri, insanca geçinebilecekleri bir asgari ücret beklerken yıl başından birkaç gün önce toplanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu, ne yazık ki yine enflasyon oranında, ocak ayında yüzde 3, temmuz ayında da yüzde 3 olmak üzere, yıllık yüzde 6 civarında bir artışla yaklaşık olarak 20-25 liralık bir zam öngördü.

(x) 426 S. Sayılı Basmayazı tutanağa ekli.

Geçtiğimiz yıl yapılan 7 Haziran seçimlerine giderken Türkiye’de başta bizim partimiz Cumhuriyet Halk Partisi olmak üzere, Milliyetçi Hareket Partisi ve Halkların Demokratik Partisi seçim bildirimlerinde asgari ücretle ilgili bir önemli girişimde bulundular. Milliyetçi Hareket Partisi 1.400 TL, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz 1.500 TL, Halkların Demokratik Partisi de 1.800 TL gibi bir asgari ücreti kamuoyuna açıkladı, “Bizim iktidarımız döneminde asgari ücret böyle olacak.” dedi. AKP, on dört yıldır ülkeyi yöneten AKP Hükûmeti ise asgari ücretle ilgili hiçbir şey söylemedi. O gün asgari ücret yaklaşık olarak net 920 lira civarında bir ücretti.

Cumhurbaşkanı Anayasa’yı çiğnedi. Yaklaşık olarak 30 ilde çeşitli temel atma ve açılışları gerekçe yaparak miting yaptı. Yaptığı mitinglerde “400 milletvekili verecek misiniz? Anayasa’yı değiştirecek misiniz? Başkanlık sistemini getirecek misiniz?” diye oy istedi. Sonra da döndü “Muhalefet partilerinin kimisi asgari ücreti 1.400 lira yapacaktı, kimisi 1.500 lira yapacaktı, kimisi de 1.800 lira yapacaktı.” deyip miting alanında bulunan insanlara yuhalatı bizleri. Yani, sanki asgari ücret 2 bin lira da biz 1.500 liraya düşürüyoruz, kimimiz 1.800 liraya düşürüyoruz, kimimiz 1.400 liraya düşürüyoruz da bizi yuhalatıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Gel zaman git zaman, 7 Haziran seçim sonuçlarında AKP istediği oyu alamadı ve Türkiye’de başlatılan terörle birlikte 1 Kasım gittik. 1 Kasım giderken bir baktık ki AKP hemen seçim bildirgesinin önemli bir bölümünde asgari ücreti 1.300 lira yapacaktı gibi ilan etti, sanki kafasına o anda taş düştü. O ana kadar düşünememiş de muhalefet partileri bunu söyleyince iktidar partisi de buna sarıldı, dedi ki: “Biz de 1 Kasım seçimlerinden sonra asgari ücreti 1.300 TL yapacağız.” İyi bir şey, kötü bir şey değil yani asgari ücretin Türkiye’de yükseltilmesi önemli bir şeydir ama bunun, bir seçim malzemesi yapılmaması gerekiyor. Türkiye’de gerçek anlamda asgari ücretin, insanların insanca yaşayabileceği bir ücretin olması gerekir.

Bir ekonominin gelişmişlik düzeyinin tek belirleyeni, o ülkenin bir yıl boyunca ürettiği mal ve hizmetlerin oranındaki artış olarak kabul edilmektedir. Hâlbuki odaklanması gereken en önemli mesele, üretilen değer nasıl paylaşılacaktır. Bunun temel belirleyenlerinden biri, kişi başına düşen millî gelir ile ücretler arasındaki ilişkideki eğilimin yönüdür. Eğer bir ülkede üretilen değer miktarındaki artış ile ücretlerdeki artış arasındaki makas açılıyorsa bu durum sömürünün arttığını, üretilen değer belli ellerde toplandığını bize göstermektedir.

Son yıllarda, giderek artan biçimde gündeme gelen yolsuzluklar da bu bağlamda da ele alınmalıdır. Nitekim, kamu kaynaklarının emekçilerin yaşam düzeylerini yükseltmeye değil, büyük para ve mal sahiplerinin zenginleşmesi için kullanılması bütçelerin temel karakterini oluşturmaktadır. Son yıllarda giderek artan teşvikler, prim destekleri, vergi indirimleri, aflar, yurt içinde ve yurt dışında saklanan, gizlenen paraların Türkiye’ye geri getirilmesi dâhil olmak üzere, birtakım insanlara yeni kaynak transferi aygıtı hâline getirilmiştir Türkiye’de bütçeler.

AKP hükûmetlerinin her türlü yolsuzluğu meşrulaştırma ve her türlü denetim aygıtını kendi kontrolüne alma çabası, yine emekçilerin millî gelirden aldıkları payı sınırlandıran önemli unsurlardan biridir. Kişi başına düşen millî gelir ile asgari ücretin gelişim seyri, bu sürecin nasıl işlediğini gösteren iyi bir örnektir.

Hükûmet ve sermaye temsilcilerinin belirleyiciliği altında alınan Asgari Ücret Tespit Komisyonu kararlarında çoğunlukla enflasyon hedefleri esas alınmakta, işçilerin geçim düzeyi ihmal edilirken ekonomik gelişme bu kararlara yansıtılmamaktadır. Dolayısıyla, ekonomik refahın paylaşılması açısından en önemli araçlardan biri durumunda olan asgari ücret ciddi bir baskı altındadır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de resmî rakamlara göre 7 milyon civarında işçi asgari ücretle çalışmaktadır ama bir rapora göre Türkiye’de 1 milyon 434 bin 262 iş yerinde 10’dan az işçi çalışmakta, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına göre bu iş yerlerinde 3 milyon 900 bin işçi istihdam edilmekte, bu iş yerlerinde çalışan işçilerin önemli bir kısmı asgari ücretlidir. Yani 1 milyon 434 bin iş yerinde 10 ve daha aşağısı işçi çalışmakta, bunun miktarı da yaklaşık olarak 4 milyon çalışandır arkadaşlar. Bu tip yerlerde, 10’un altında işçi çalıştıran iş yerlerinde banka hesabına para, maaş yatırmadan elden de ödemek mümkündür. Dolayısıyla, 4 milyon işçinin çalıştığı bu iş yerlerinde patronla vicdan yoksa, insaf yoksa işçiye 1.300 TL’nin altında ücret ödemekte ama 1.300 TL’lik bir bordro imzalatmaktadır arkadaşlar; bunun sayısı yaklaşık 4 milyon civarındadır. Geriye kalan 3 milyon insan ise resmî kayıtlara göre son derece kayıtlı ve bordro üzerinde nasıl bir ücret gözüktüyorsa onu almaktaydı. Ama geçtiğimiz ocak ayından itibaren, asgari ücretin 1.300 TL olmasından sonra kayıt altında olan birçok iş yerinde, özellikle madenlerde ve yer altında çalışan işçilerde şöyle bir tabloyla karşı karşıya kalıyoruz: İşçiye 1.300 TL’lik bordro imzalatılıyor, 1.300 TL ödemiş gibi işlem görüyor veyahut da bankaya, hesabına 1.300 TL gönderiliyor ama işçi sonra odaya çağırılıyor, deniliyor ki: “Bunun 200 lirasını, 300 lirasını geri vereceksin.” Şimdi, işçi işini düşünmekte ve “Patronla nasıl kötü olayım, ben bu parayı geri vermezsem işten atılacağım, sosyal güvenlik sistemini kaybedeceğim veya patrona karşı mücadele edeceğim.” demektedir. Buna benzer onlarca olayı, ocak ayından beri Türkiye’de işverenler asgari ücreti bahane ederek, yüksekliğini bahane ederek... Oysa işverenin cebinden çıkan çok bir şey yok, düzenlemeyle birlikte devlet onları sübvans etti, destekledi ve asgari geçim indiriminden faydalandırdı ama buna rağmen, işçiler ne yazık ki böyle bir durumla karşı karşıya.

Sayın Cumhurbaşkanı çıkıyor meydanlarda diyor ki: “Avrupa’da asgari ücreti 200 euro olan ülkeler var.” Doğru söylemiyor. 200 euronun altında olan 2 tane ülke var arkadaşlar. Bunlardan bir tanesi Bulgaristan, 194 euro; bir tanesi de Arnavutluk, 157 euro arkadaşlar. Bunun dışında, Avrupa Birliği üyesi ülkelerde 800, 900, 1.000, 1.100, 1.200, 1.300 euronun altında olan hiçbir ülke yok arkadaşlar. Kardeşimiz, yarımız olan Kuzey Kıbrıs’ta net asgari ücret şu anda 1.650 lira civarında arkadaşlar, net, 1.600 lira; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde asgari ücret şu anda 1.650 lira civarında arkadaşlar ama bizim ülkemizde maalesef bu değil.

Ocak ayında, kasımdaki seçimlerden sonra, bu 1.300 TL’ye çıkarıldığı zaman biz uyardık, dedik ki: Arkadaşlar, bakın, yanlış yapıyorsunuz. Biraz önce Sayın Bakanımız, Sayın Zekeriya Temizel söyledi. Bekar, tek başına olan işçi var; evli, çocuksuz, 1 çocuklu, 2 çocuklu, 3 çocuklu olan işçi arkadaşlarımız var, kardeşlerimiz var. Bunları düşünerek asgari geçim indirimini bunun üzerine koyarak değil, asgari geçim indirimini bunun dışında tutarak bir ücret yapılanması yapılması gerekir. Aksi hâlde, ikinci altı aydan sonra, eylül ayından sonra, ekim ayından itibaren bunlar yüzde 15’lik vergi diliminden yüzde 20’lik vergi dilimine gireceği için bunların ücreti 1.300 TL’nin altına düşecek diye uyarılarımızı biz zamanında yaptık. O dönemin Sayın Çalışma Bakanı ve o dönemin Maliye Bakanı “Ya, eylül ayı gelsin, bakarız.” dedi. Eylül ayı geldi ve göstergeler gösterdi ki ekim ayından itibaren, ekim, kasım, aralık ayında, üç ayda çalışanların, asgari ücretle çalışan, maaş alan kardeşlerimin ücretlerinin 1.300 TL’nin altına düşeceği kesinleşti arkadaşlar.

Dün Plan ve Bütçe Komisyonunda 2015 yılının kesin hesabı, 2017’nin bütçe görüşmelerini yaparken Gelir Vergisi Kanunu’nda yapılacak bir değişikliği Plan ve Bütçe Komisyonuna getirdiler. Orada, Sayın Bakanın da katıldığı bir toplantıda bütün siyasi partiler -iktidarı, muhalefeti, bütün partiler- bunun düzeltilmesi ve asgari ücretin 1.300 TL’nin altına düşmemesi için elimizden gelen bütün çabayı ve gayreti Plan ve Bütçe Komisyonunda gerçekleştirdik ve bugün, yine, 4 siyasi parti

olarak, Danışma Kurulunda görüşülmeksizin, hemen imza edilerek bugün burada kabul edilmesine karar verdik ve biraz sonra, bizden sonraki konuşmalardan sonra, burada oylanarak, asgari ücretin 1.300 TL'nin altına düşmemesi için elimizden gelen bütün çabayı göstereceğiz.

Ama arkadaşlar, bu, bu şekilde devam edemez, bu şekilde devam etmemelidir. Bizim, asgari ücreti... 1 Ocak 2016'da yürürlüğe giren 1.300 TL'ye tam yıl boyunca hiçbir zam yapılmadı. Oysa, daha önceki dönemlerde Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplanır, ocak ve temmuz ayında mutlaka zam yapılırdı. 2016 yılında hiç zam yapılmadı, sadece 1.300 TL yapıldı, bırakıldı. Şimdi, 2017 yılı için Ocak ayında ve Temmuz ayında yeni zamların yapılması gerekiyor. Bunun için de aralık ayında, 2017 Ocak ayı ve 2017 Temmuz ayındaki enflasyon oranında zamların yapılması için Asgari Ücret Tespit Komisyonunun toplanması gerekir. Ama şöyle bir ciddi endişem ve kaygım var: "Biz, asgari ücreti 1.300 TL yaptık, tamam, 2017'de zam yapmaya gerek yok..." Zaten, eğer 2015 yılındaki zamların üzerine ocak ve temmuz ayında enflasyon oranında zam yapılmış olsaydı bugün asgari ücretimiz 1.300 TL civarına gelmiş olacaktı. Dolayısıyla, şimdi, 2017 yılında, tekrar, asgari ücretin yeniden belirlenebilmesi için aralık ayında Asgari Ücret Tespit Komisyonunun toplanıp bunu belirlemesi gerekir. Ama bu sorun böyle çözülemez. Bizler bu ülkede çalışan 7 milyon asgari ücretle geçinen insanın kaderini seçim bildirelerine veyahut da siyasi partilerin kaderine terk edemeyiz. Bizim bunu kalıcı bir şekle dönüştürmemiz gerekiyor. Bunun için de:

1) Asgari ücret, işçinin ailesiyle birlikte tüm zorunlu ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde, insan onuruna yakışan bir düzeyde tespit edilmelidir.

2) Asgari ücret, gelir dağılımını düzenleyici yönde belirlenmeli ve ekonomik büyümeden mutlaka pay almalıdır.

3) Asgari ücretlinin geçimi ile enflasyon arasındaki uyumsuzluğun yoksullaştırıcı etkisi göz önüne alınarak enflasyon verilerinde temel harcama kalemleri dikkate alınmalı, TÜFE sepeti emek örgütlerinin katılımıyla belirlenmeli ve denetlenmelidir.

4) Asgari ücretle çalışanlar için elektrik, su, doğal gaz kullanımı asgari ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz olmalıdır.

5) Sabah 06.00-09.00 ile akşam 18.00-21.00 saatleri arası ulaşım parasız olmalıdır.

6) Eğitimde hiçbir ad altında para alınmamalı, eğitim parasız olmalıdır.

7) Sağlık parasız olmalıdır arkadaşlar.

8) Asgari ücretlilerden vergi alınmamalıdır arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bunlar gerçekleşmediği takdirde maalesef asgari ücretle ilgili sorunlar ve problemler devam edecek.

Sayın Bakan, biraz sonra burada müşterek olarak yapılacak düzenlemeyle asgari ücret 1.300 TL'nin altında olmayacak, tamam ama 1 Ocak 2017 yılında zorunlu bireysel emeklilik yürürlüğe girecek. Girecek mi Sayın Bakan? Girecek. Şimdi, asgari ücret alan bir işçiyi -yaklaşık olarak 50 TL- zorunlu bireysel emekliliğe mecbur ettiniz siz. İsteğe göre değil, mecbur kıldınız bunu. Şimdi her işçiden "zorunlu bireysel emeklilik" adı altında 50 TL kesilecek, asgari ücret tekrar 1.300 TL'nin altına düşecek arkadaşlar.

Buradan, bu kürsüden uyarıyoruz, diyoruz ki: Arkadaşlar, bunu düzeltin. Zorunlu bireysel emeklilik yürürlüğe girdiği andan itibaren de bununla ilgili bir sorunla karşı karşıya kalacağımız açık ve nettir. Dolayısıyla, bu düzenleme, aile durumlarına göre ödenen asgari geçim indirimi ücretin bir unsuru değildir, devletin bir sosyal harcamasıdır, asgari ücretteki kayba bu yöntemi uygulayamazsınız.

Asgari ücrette bir değişim olmazsa çocuklu bir çalışanın ücretinde azalma olacaktır, 1 çocuklu, 2 çocuklu ve 3 çocukluda azalma olacaktır ve dolayısıyla bu düzenleme bizim istediğimiz bir düzenleme olmayacaktır. Birazdan, maddeye geçtiğimizde bu konuyla ilgili bir önergemiz olacak. Dün Plan ve Bütçe Komisyonumuzda sözcümüz eski Bakanımız Sayın Zekeriya Temizel bu konuda çırpındı, bütün bilgisini, deneyim ve tecrübelerini Komisyonunda dile getirdi ama dinlemedi. (CHP sıralarından alkışlar) Genel Kurulda bu önergeyle burada tekrar dile getireceğiz ve bu yanlışlardan dönülmesi için, tekrar mükerrer düzenlemeler yapmamamız için elimizden geleni yapmamız gerekiyor.

Son sözüm: Hazır Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı da burada -Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Müezzinoğlu burada ama İçişleri eski Bakanıyla çok derin bir muhabbet yapıyor, kulağı bizde mi değil mi, onu bilemiyorum- asgari ücreti konuştuk. Sayın Bakan, Türkiye’de şu anda 11 milyon 800 bin emekli var, bizi ekranlarda izliyorlar. Kahvehanelere gidiyorsunuz, köylere gidiyorsunuz, mahallelere gidiyorsunuz, oturuyorsunuz bir kahvehanede, milletvekilisiniz, yan masalarda okey oynayan, hoşşin oynayan, batacak oynayan, 81 oynayan, tavla oynayan, oyun oynayanlar bize bakarak diyor ki: “Vekil, siz işinizi bilirsiniz, promosyonu kaptınız, işi biliyorsunuz.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Emeklininki ne olacak?

MUSA ÇAM (Devamla) – Peki, 11 milyon 800 bin emekli Parlamentodan bekliyor, diyor ki: “Bizim promosyonumuz ne olacak?” Ne olacak? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Şimdi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Müezzinoğlu burada, Sayın Maliye Bakanımız, paranın başındaki bakanımız da burada. Bu kadar cimri davranmanıza gerek yok. 11 milyon 800 bin insan diyor ki: “Ya insanca bir intibak yasası yapın, bizi bu sefalet ücretinden kurtarın veya Parlamentoda siz nasıl hemen promosyonu -Türkiye Büyük Millet Meclisi bankayla anlaşıyor- kapıyorsunuz, o zaman Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı da 11 milyon 800 bin emeklinin BAĞ-KUR, SSK, Emekli Sandığı...” Tarımdaki emekli vatandaş da bekliyor, diyor ki: “Ben de promosyonumu isterim. 2017 yılına girerken benim hak ettiğim bu promosyonu da bu ülkenin Hükûmeti, devleti bana ödesin. Nasıl milletvekili aldıysa ben de bunu istiyorum.”

Şimdi, 2 sayın bakanımız buradasınız.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Evet, sor bunu.

MUSA ÇAM (Devamla) - Ben de 11 milyon 800 bin emekli vatandaşımız adına burada sizlere söylüyorum, diyorum ki: Gittiğimiz kahvede, tarlada, bahçede, sokakta, banka kuyruklarında, pazarda insanlar bizi yakalıyorlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ MEHMET MÜEZZİNOĞLU (Bursa) – Banka kuyruğu yok.

MUSA ÇAM (Devamla) – Size ulaşamıyorlar, size ulaşamıyorlar Sayın Bakan, bize ulaşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (Devamla) - Gittiğimiz her yerde -koruma yok, bir şey yok; sizin koruma ordunuzla beraber vatandaş size ulaşamıyor- bize ulaşıyor, “Promosyonumuz ne olacak?” Biz de buradan soruyoruz: 11 milyon 800 bin emeklinin promosyonu ne olacak.

Tüm asgari ücretli arkadaşlarımıza Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sevgilerimizi, saygılarımızı sunuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çam.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, İç Tüzük 60’a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Gördüm Sayın Baluken, sisteme girmişsiniz, açıyorum mikrofonunuzu.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un Halkların Demokratik Partisi Hakkâri Milletvekili Selma Irmak'la ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir önceki oturumda AKP grup başkan vekili kürsüden Hakkâri Milletvekilimiz Selma Irmak'a atfen bazı sosyal medya paylaşımlarını ifade etti. Ben verilen arada Hakkâri Milletvekilimize ulaştım, kesinlikle Hakkâri Milletvekilimizin, sayın grup başkan vekilinin belirttiği şekilde ifade ettiği sosyal medya paylaşımı söz konusu değildir. Kendisi bunu kanıtlamakla yükümlüdür, kanıtlamazsa müfteri pozisyonuna düşecektir.

Şunu da ifade edeyim: Yani eğer kantonal sistemi bir idari sistem olarak biz savunmuş olsaydık bunu çok rahatlıkla her yerde de ifade ederdik. Kantonal sistem de mevcut idari sistemlerden biridir. İsviçre'nin kantonal sistemle yönetildiğini ve Türkiye'yle İsviçre arasındaki millî gelir, kişi başına düşen millî gelir, kalkınma düzeyi ve demokrasi düzeyini kıyaslırsak herhâlde AKP'nin kantonal sistem üzerinden kriminalize etmeye çalışma çabalarının ne kadar anlamsız olduğunu görme şansımız olur.

Şöyle de bir ironi oldu: Selma Irmak'a ulaştığım anda Diyarbakır'da Selma Irmak polis saldırısı altındaydı. Selma Irmak, Besime Konca, Grup Başkan Vekilimiz Çağlar Demirel, Leyla Birlik ve Ferhat Encu arkadaşlarımız biraz önce, benim telefonla aradığım saatlerde yine darp edilecek şekilde acımasız bir polis saldırısıyla karşı karşıya geldiler. Bu da AKP'nin yalan ve baskı imparatorluğunun aslında ne kadar zavallı ve âciz durumda olduğunu gösteriyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Söz mü istiyorsunuz Sayın Muş?

Buyurun.

23.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir kere, burada sürekli ifade ettik; Türkiye talanla değil, hukukla yönetilen bir ülkedir. Kanunlar kurumların ne şekilde hareket edeceğini düzenlemiştir ve sürekli ifade ettiğimiz şu: Burada Türkiye Cumhuriyeti devletin karşı karşıya kalmış olduğu çok ciddi bir saldırı vardı ve bu saldırı karşısında emniyet birimlerimiz orada egemenlik kurulmaya çalışılan bir süreci sona erdirmiştir. Orada maksat neydi? Maksat şuydu: “Burada bir egemenlik kurabilir miyiz? Burayı farklı yerlerle birleştirebilir miyiz?”in hayalimdi. Dikkat edilirse bu işe girişenler rastgele ilçeler ve iller seçmemişler; Suriye sınırında olan illerimizi ve ilçelerimizi seçilmişler ve hem milletimizin feraseti ve tutumu hem de emniyet birimlerimizin bu noktadaki kararlı duruşu neticesinde bu iş bertaraf edilmiştir.

Ben Sayın Irmak'la alakalı dile getirdiğime -o “tweet”le alakalı- bakacağım, size getireceğim. Ha, kendisi bu iddiayı kabul etmiyorsa, “Böyle bir şey yok.” diyorsa bunu da kabul ederiz, bunda aksi bir itirazımız olmaz ama orada, o süreçte oluşturulmaya çalışılan “Hendeklerdeki gençleri anlamıyor musunuz?” diye söylenenler hâlen ortadadır ve onların ne yapmaya çalıştığını bölge halkımız çok iyi bildiği için bütün çabalara rağmen o girişime müsaade etmemiştir, destek vermemiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Muş.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası gruplar adına ikinci konuşma, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı'ya aittir.

Süreniz yirmi dakika Sayın Kalaycı.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 426 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi grubu adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, 2016 yılı Ocak ayında asgari ücretin net tutarı 1.300,99 TL olarak belirlenmiştir. Ancak, asgari ücretli, ekim ayından yani bu aydan itibaren yüzde 20 vergi oranına yakalanmış olup asgari ücretin net tutarı 69,91 TL azalmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi, yılın son üç ayında asgari ücretin 1.300 liranın altına düşeceğini baştan beri söylemiş, Hükûmeti uyarmış, bunun giderilmesi yönünde önerilerde bulunmuştur. Hükûmet bu uyarılarımızı bugüne kadar dikkate almamış, şimdi palas pandiras bu teklifi getirmiştir.

Bu teklifte, Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesinde yer alan tarife nedeniyle 2016 yılı son üç ayında ücretlerde 1.300 liranın altına düşülmesi sonucu oluşacak kayıpların ilave asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilmesi amacıyla bu düzenleme yapılmaktadır, asgari ücretin net tutarının 1.300 liranın altına düşmemesi amaçlanmaktadır. Ancak, yapılan geçici düzenleme, asgari geçim indirimiyle ilgili uygulanan sistemi bozmaktadır. Bu düzenlemeyle, ücretlinin bekâr veya evli olmasına ve çocuk sayısına göre belirlenmiş asgari geçim indiriminin amacına ve mantığına uygun olmayan sonuç ortaya çıkmaktadır. Ücretli çalışanlar arasında eşit bir uygulama öngörülmemektedir. Vergi kaçırıcıları, naylon faturacıları affetmeyi içeren düzenlemeleri büyük bir hevesle yapan Hükûmet, çalışanlara gelince kılı kırk yarmakta, çok ince hesaplar yapmaktadır. Ücret politikalarıyla çalışan kesim üzerinde baskıcı ve sindirici bir yönetim biçimini benimseyen Hükûmet, milyarlar yaratma konusunda ise oldukça cömert davranmaktadır. Kriz dönemlerinde dahi milyarlar sayısı artan Türkiye, gelir dağılımının en fazla bozuk olduğu ülkeler arasında ilk sıralarda gelmektedir.

Çalışanlar üzerinde ağır vergi yükü bulunmaktadır. Vergi kesintileri nedeniyle çalışanların eline geçen ücret yıl içinde giderek gerilemektedir. “Sabit gelirli” olarak tanımlanan çalışanlar vergi politikalarıyla azalan gelirli hâline gelmiştir. Görüyorsunuz, asgari ücretlinin bile vergi dolayısıyla yıl içinde ücreti azalmaktadır. Bu durum, vergideki adaletsiz yapıyı açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Çalışanların vergi yükü mutlaka hafifletilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisinin asgari ücret konusundaki görüşünü, seçim beyannamelerinde yer verdiği ve daha önce kamuoyuyla defalarca paylaştığı üzere tekrar hatırlatmak istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisi, net asgari ücretin 1.400 lira olması, böylelikle asgari ücretin açlık sınırının üzerine çıkarılması, asgari ücretlilere büyükşehirlerde aylık 100 lira ulaşım desteği verilmesi, asgari ücretten vergi alınmaması ve ücretlilerin asgari ücret kadar gelirinin vergi dışı bırakılması görüşündedir. Asgari ücretin vergi dışı bırakılması prim matrahını da düşüreceğinden, işveren maliyetinin AKP'nin belirlediği asgari ücrete göre oluşan maliyetten daha düşük olduğu görülecektir.

Asgari ücret üzerinden yapılan vergi, sigorta, fon gibi kesintiler çalışanların net ücretini azaltırken işverenlerin de maliyetini artırmakta ve kayıt dışı istihdama zemin hazırlamaktadır. Asgari ücret ile kayıt dışı istihdam ilişkisinin niteliği asgari ücretin yüksek olmasından çok, kesintilerin fazlalığı nedeniyle. Yalnızca çalışanların ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenmiş bir ücretin doğrudan vergilendirilmesi sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır. Bu nedenle, asgari ücretin vergi yükünün kaldırılması sosyal ve ekonomik bir mecburiyettir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre, çalışan her kimsenin, kendisine ve ailesine insanlık haysiyetine uygun bir yaşayış sağlayan ve gerekirse her türlü sosyal koruma vasıtalarıyla da tamamlanan adil ve elverişli bir ücrete hakkı bulunmaktadır. Anayasa'mızın 55'inci maddesinde, asgari ücretin tespitinde, çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumunun göz önünde bulundurulması öngörülmektedir. Asgari Ücret Yönetmeliği'ne göre de asgari ücret, işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün şartlarına göre asgari düzeyde karşılamaya yönelik ücrettir. Asgari ücret belirlenirken maalesef Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri göz ardı edilmekte, TÜİK tarafından hesaplanan bir işçinin geçim şartları için gerekli harcama tutarı da dikkate alınmamaktadır.

Bugünkü asgari ücret sefalet ücretidir. Karın tokluğuna çalışan bir kişinin maliyeti bile bu asgari ücretten daha fazladır. Nitekim TÜRK-İŞ tarafından yapılan hesaplamaya göre, 2016 Eylül ayı itibarıyla, 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 1.386,22 liradır. Gıda harcamasıyla birlikte giyim, konut, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçları için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarı ise 4 milyon 515 bin 37 lira olmuştur. Buna göre, mevcut asgari ücret çalışanların gıda harcamasını bile karşılamamaktadır.

Ey Hükümet, asgari ücretliler geçinemiyor. Aldıkları parayla, 1.300 lirayla nasıl geçinsinler? Sizlere soruyorum: Asgari ücretle geçinebilmek mümkün müdür? Acaba, asgari ücretle geçinilebileceğine dair Sayın Maliye Bakanının önerebileceği sihirli bir formülü var mıdır? Çalışanlar şiddetli geçim sıkıntısı nedeniyle borç batağına da girmiştir. AKP Hükümetinin asgari ücretlileri, çalışanları nasıl borçlu hâle getirdiğini, nasıl süründürdüğünü, tüketici kredisi kullanımıyla ilgili resmî rakamlar açıkça göstermektedir.

Asgari ücret çalışanlara ailesiyle birlikte insanlık onuruna uygun bir yaşayış sağlayabilecek düzeyde olmalıdır. Asgari ücret işçinin emeğinin karşılığı olmalıdır. Asgari ücretten vergi alınmamalıdır. Asgari ücret mutlaka ve mutlaka açlık sınırının üzerinde olmalıdır. Bu kanun teklifi çalışanların beklentilerini karşılamasa da asgari ücretin net tutarının ekim, kasım ve aralık aylarında 1.300 liranın altına düşmemesini sağlayacağından Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu teklife olumlu oy kullanacağız.

Değerli milletvekilleri, çalışanların sosyal güvenlik sistemiyle ilgili de çözüm bekleyen birçok sorunu bulunmaktadır. Çalışan kadınların önemli bir beklentisi sigortalılık öncesi doğumlarını borçlanabilmektir. Kadınların doğum borçlanması yapılabilmesi için doğumdan önce sigortalı olarak tescil edilmiş olmaları şartı aranmaktadır. Bu nedenle, kadınlar işe girmeden evvel yaptıkları doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreyi borçlanamamaktadır. Hâlbuki sigortalı olarak işe başlayıp bir müddet sonra işten ayrılan kadınlar bu esnada yaptıkları doğumları borçlanabilmektedir. Yine, emeklilik hizmetinden sayılmayan staj süresinde yapılan doğumlar da borçlanılabilmektedir.

Diğer taraftan, erkekler sigortalılık öncesi askerlikte geçen süreleri borçlanabilmektedir. Erkeklerin askerlikte geçen süreleri borçlanabilmeleri için askerlikten önce sigortalı olarak tescil edilmiş olma şartı aranmamaktadır. Bu itibarla, Anayasa'nın eşitlik ilkesi uyarınca ve sigortalılar arasında norm

ve standart birliği sağlanması amacıyla tüm sigortalı kadınlara ve erkeklere eşit haklar verilmelidir. Kadınların sigortalılık başlangıç tarihinden önce yaptığı doğumları da borçlanabilmeleri amacıyla 5510 sayılı Kanun'da gerekli değişiklik mutlaka yapılmalıdır.

Çalışanların bir başka sorunu çıraklık ve staj sürelerinin boşa gitmesidir. Çıraklık ve staj süreleri sigortalıların hizmetine sayılmamaktadır. Çıraklık ve staj süresine mutlaka borçlanma hakkı tanınmalı, hizmete sayılmalı, bu süreler sigortalılık başlangıç tarihinde dikkate alınmalıdır. Uygulamada bir yandan çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışanlar sigortalı sayılıp çırak ve stajyer olarak çalışmaya başlanılan tarih sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilirken diğer taraftan bu hakların sadece kısa vadeli sigorta kollarıyla sınırlı tutulması, dolayısıyla emeklilik hizmetine sayılmaması eşitsizliğe ve mağduriyete neden olmaktadır. Hâlbuki doğum, askerlik, aylıksız izin, doktora veya uzmanlık, avukatlık stajı gibi bazıları bir çalışma ya da sigortalılık olmaksızın geçen süreler borçlanılabilmektedir. Hâl böyleyken çıraklık ve stajyerlikte geçen sürelerin hizmetten sayılmaması açıkça çelişkidir, eşitlik ve hakkaniyetle bağdaşmamaktadır. Anayasa'nın eşitlik ilkesi de dikkate alınarak uygulamada adaletin sağlanması ve yaşanan mağduriyetin giderilmesinin yanında, mesleki eğitimin özendirilmesine de katkıda bulunmak amacıyla aslında fiilen bir çalışmaya ve sigortalılığa dayanan çıraklık ve staj süreleri hizmetten sayılmalı, geçmiş hizmetler için borçlanma hakkı verilmeli ve bu süreler sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınmalıdır.

Çalışanların yine çok önemli bir sorunu emekli olamama sorunudur. Ülkemizde anayasal güvence altına alınan sosyal güvenlik hakkı ve bu güvenliğin sağlanmasına yönelik uygulamalar yıllar itibarıyla irdelendiğinde eşitlik ve adalet ilkesinin gerektiği şekilde tesis edilmediği gözlenmektedir. Sosyal güvenlik politikalarının en önemli amaçlarından birisi, insanlar arasında oluşturduğu güvenlik ağlarıyla toplumsal eşitsizlikle mücadeleyi desteklemektir. Bu anlamda, devlet, tüm bireyler için eşit hak ve yükümlülükler içeren bir sosyal güvenlik sistemi kurgulamakla yükümlüdür. Uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm üretilirken de temel bakış açısının sosyal güvenlik hakkından yararlanmayı kolaylaştırıcı ve hak yoksunluklarını asgariye indirgeyici bir bakış açısı olma zorunluluğu vardır. İşe başladıkları tarihte yürürlükte olan mevzuata göre emeklilik için gerekli prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresini tamamladıkları hâlde, bir başka ifadeyle emekli olma hakkını elde ettikleri hâlde sonradan yaş şartına tabi tutulmaları birçok vatandaşımızı mağdur etmiştir. Emeklilikte yaşa takılan vatandaşlarımıza emekli aylığı bağlanmadığı gibi bir de genel sağlık sigortası primi ödemekle karşı karşıya kalmışlardır. Kanunla aranan prim ödeme gün sayısını dolduran, dolayısıyla yıllarca gerekli primleri ödemiş olan vatandaşlarımızın yaş haddinin dolmasını beklediği dönemde genel sağlık sigortası primini ödemediği ileri sürülerek sağlık yardımından yararlandırılmaması bir başka haksızlıktır. Emeklilikte yaşa takılanların kimine beş sene, kimine yedi sene, kimine on sene yaştan vurmuş. Bu insanları yaşı nedeniyle kimse işe almıyor. Maddi sorunlarından dolayı çocuklarını okutamıyorlar, ailelerinin geçimini sağlayamıyorlar, bu insanlar ne yerler ne içerler hiç düşünülüyor.

AKP Hükûmeti, emeklilikte yaşa takılanların sorunlarını görmezden gelmekte, dertlerini bilmemekte, hâllerinden anlamamaktadır. Emeklilikte yaşa takılanların dertleri erken emeklilik değil, haklarını almaktır. Onlar AKP Hükûmetinden bir lütuf beklemiyor, onlar sadaka değil haklarını istiyor. Emeklilikte yaşa takılanlar görmezden gelinmemelidir, emeklilikte yaşa takılanlar için bahaneler üretilmemelidir. Bir haksızlığın giderilmemesinin hiçbir haklı gerekçesi olamaz. Emeklilikte yaşa bekleyen vatandaşlarımız yıllardır haklarını aramakta, Türkiye Büyük Millet Meclisinden çözüm beklemektedir. Emeklilikte yaşa takılanların yaşadığı mağduriyetleri giderecek düzenleme mutlaka yapılmalıdır. Meclisteki tüm siyasi partiler olarak bu soruna bir çözüm bulabiliriz. Hiç olmazsa emeklilikte yaşa takılanlardan genel sağlık sigortası primi alınmaması, prim ödeme gün sayısını

doldurmakla birlikte işsiz kalanlara işsizlik sigortası ödeneği verilmesi yaşanan mağduriyete kısmen çözüm getirecektir. Milliyetçi Hareket Partisi bu yönde bir düzenlemeye de katkı ve destek vermeye hazırdır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde çalışma hayatıyla ilgili çözüm bekleyen onlarca sorun bulunmaktadır. Bu kapsamda, toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, iş gücünün niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, çalışma şartlarının iyileştirildiği, ücret-verimlilik ilişkisinin güçlendirildiği, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlandığı bir çalışma hayatı ve iş gücü piyasasının oluşturulması için gerekli yapısal reform ivedilikle yapılmalı ve önlemler alınmalıdır.

Taşeron işçilik çalışma hayatının en temel sorunu hâline gelmiştir. İnsan onuruna yaraşır, düzgün iş tanımını yok sayan taşeron işçilik uygulaması çalışma hayatının dengelerini bozmuş, ekonomik ve sosyal olarak büyük bir tahribata neden olmuştur. Kölelik sistemiyle eş değer bir hâle gelen ve kabul edilemez olan bu uygulamaya dönük politikalar bir an önce terk edilmelidir. AKP Hükûmeti, taşeron işçileri yıllardır oyalamakta ve aldatmaktadır. Kamuda çalışan taşeron işçilere kadro verileceği sözlerine karşın bugüne kadar hiçbir şey yapılmamıştır. Bizzat bir önceki Başbakan tarafından tüm taşeron işçilerine müjde verilmiş, bunun üzerine taşeron işçiler âdeta bayram sevinci yaşamış ancak ayrıntılar açıklanınca hayal kırıklığına uğramışlardır. Kamuya alınacağı açıklanan taşeron işçiler zaten kamu işinde çalışmakta ve yargı kararlarına göre kamu işçisi sayılmakta olup, esasen kamunun kadrolu personeli olmayı beklemektedir.

Öte yandan, yapılan açıklamalar dahi bugüne kadar hayata geçirilmemiş, umut tacirliğine devam edilmiştir. Sayın Başbakan geçtiğimiz günlerde “Taşeronlarla ilgili konuyu biliyoruz, hem onları memnun edecek hem de kamuyu memnun edecek bir müjdeyi açıklayacağız. Hiç merak etmesinler.” demiştir. Ne müjdesi Allah aşkına! Kaç senedir müjde veren siz değil misiniz? Son olarak bir önceki Başbakan seçim müjdesi olarak vermedi mi? Hükûmetin eylem planına göre, 2016 yılının ilk üç ayı içinde bu düzenlemeyi yapacaktınız. Ne oldu? Önceki hükûmetin ve Başbakanı Sayın Ahmet Davutoğlu’nun verdiği söz sizi bağlamıyor mu? Tabii ki verebilecek bir cevabınız yok ama ortada bir gerçek var ki yandaşlarınızla birlikte taşeron işçilerin sırtından geçiniyorsunuz ve rant sağlıyorsunuz.

AKP taşeronlaşmayı politikasının esası olarak uygulamakta ve bundan da siyasi nema sağlamaktadır. Taşeron firmalarca alınan işçilerin tamamı AKP’li siyasetçilerin referanslarıyla işe alınmaktadır. Taşeron firma işçileri işten çıkarma tehdidiyle AKP’ye oy vermeye zorlanmakta, AKP’nin siyasi mitinglerinin kadrolu elemanı olarak kullanılmaktadır. Taşeron firmalar daha çok kâr elde edebilmek için daha fazla işçiyle yapılması gereken işi daha az işçiyle yapmaktadır. İşçiler günde sekiz saatin üzerinde, fazla çalıştırılmakta, çoğu zaman haftalık izin bile kullandırılmamaktadır. Taşeron işçilere mesai ücreti ödenmemektedir. Taşeron işçilerin maaşları da düzenli verilmemekte, hakları gasbedilmektedir. Taşeron işçilerin ücretlerinin gecikmeli ödendiği, sözleşme gereği ödenmesi gereken ödemelerin ya hiç ödenmediği ya da eksik ödendiği Sayıştay raporlarına bile yansımıştır. AKP Hükûmeti bu sömürüye, bu soyguna açıkça göz yummaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi, yargı kararlarını da dikkate alarak, kamuda sürekli hizmetlerde çalıştırılan taşeron işçilere kadro verilmesini savunmaktadır. Bu konuda öteden beri birçok kanun teklifi de vermiştir. Taşeron işçilerin sorunları artık çözüme kavuşturulmalıdır. Bu kölelik sistemine, bu sömürü düzenine artık son verilmelidir. AKP iktidarı işsizliği önlemeye yönelik politikalar uygulamak yerine, işsizliğin olumsuzluğunu fırsata dönüştürerek bir sömürü düzeni kurmuştur. Bugün birçok kamu hizmeti başta taşeron işçileri olmak üzere, sözleşmeli, 4/C’li, vekil, geçici, fahri ve İŞKUR elemanı statüsünde çalıştırılan personel eliyle yürütülür hâle gelmiştir. AKP’nin siyasi nema sağlama amacıyla sürdürdüğü bu uygulamaların en büyük mağduru, yandaş olmayan ve bu yollarla iş bulamayan işsiz

gençlerimizdir. Bunlar, girdiği merkezi sınavı kazanarak ataması yapılmayan, bir türlü sıra gelmeyen, sıra gelmeden de kadroları başka yollarla doldurulan milyonlarca gencimizdir. AKP Hükûmeti, yıllardır atanmayı bekleyen milyonlarca KPSS mağduru gencimizin haklarını yemiş ve yemeye devam etmektedir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Kanun teklifinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kalaycı.

Şimdi, gruplar adına, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Iğdır Milletvekili Sayın Mehmet Emin Adıyaman.

Süreniz yirmi dakika.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET EMİN ADIYAMAN (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 426 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 426 sıra sayılı Kanun Teklifi’ni, sembolik de olsa, cüzi bir miktarda da olsa işçilerin ya da çalışanların lehine bir düzenleme olduğundan, elbette ki destekliyoruz. Tabii, 1.300 lira üzerinden tespit edilen asgari ücret tarifesinin Gelir Vergisi Kanunu’na göre asgari ücretin altına düşmüş olması aslında Hükûmetin çalışanlara bakış açısını da ortaya koymaktadır. 50 ya da 60 lira gibi cüzi farklarla asgari ücretin altına düşen ücretlerin 1.300 liraya çıkarılması aslında meselenin temeline bir çözüm getirmemektedir. Bakın, 1.300 lira ücretle çalışan bir işçinin almış olduğu ücret, özellikle, İstanbul, İzmir, Bursa gibi metropol şehirlerde çalışanların neredeyse kiralarna yetmemektedir. Bırakın çocuğunu okutmasını, bırakın sosyal yaşama dair diğer ihtiyaçlarının giderilmesini, sadece iş yerine gidip gelme ve kira bedelini karşılamayacak noktadadır.

Tabii, asgari ücretle çalışan işçilerden daha vahim durumda olan çalışanlar var. Yani bugün tekstil sektörü başta olmak üzere birçok sektörde on binlerce işçi sigortasız ve asgari ücretin altında çalışıyor. Bu konuda hiçbir denetim mekanizması olmadığı gibi, bu işçilerin sendikalaşma yönünde en ufak bir girişimi işten çıkma sebebidir. Bakın, özellikle tekstil sektöründe, atölyelerde bugün 18 ila 25 yaş arası daha çok kadın işçilerin çalıştığı bir alan ve burada ödenen ücretler 750 ila 800 lira arasındadır ve bunun gibi pek çok alanda çalışanlar asgari ücretin dahi altında çalıştırılmaktadır. Sadece bu mudur? Bu da değil. Özellikle tarım sektöründe, bildiğiniz üzere, on binlerce insan yine bırakın asgari ücret olan 1.300 lirayı almayı günlük 20 lira, 30 lira yevmiyelerle sigortasız olarak çalışmakta.

Şimdi, tabii, bu mevcut palyatif düzenlemeler esasında işçilerin, çalışanların, emekçilerin hiçbir sorununa çözüm getirmeyeceği gibi, aslında AKP’nin politikalarının emekçilere, çalışanlara bakış açısını da ortaya koyan bir durumdur. Özünde AKP, sermayenin, sömürenin ya da kapitalin sözcülüğünü yapan bir iktidar. Dolayısıyla, bu tür yüzeysel düzenlemelerle emekçilerin sorunlarına çözüm üretilemeyeceği aşikârdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin kaynaklarının, özellikle mali kaynaklarının işçilerin, emekçilerin ve çalışanların hayat standartlarının yükseltilmesi yerine, uygulanan politikalarla, gerek ülke içinde gerek ülke dışında savaş konsepti üzerinden uygulanan politikalar sonucu ülkenin kaynakları esas itibarıyla savaşa aktarılmaktadır. Bugün ülke dışında ve ülke içerisinde sürdürülen savaş politikalarına yapılan harcamalar, yapılan masraflar işçi ücretlerinin yoksulluk sınırının altında olmasını bırakın bir yana, eğer bunlar çalışanlara, emekçilere aktarılmış olsa, mevcut kaynaklar üzerinden

değerlendirilmiş olsa hiç şüphesiz bizim seçim programımızda belirttiğimiz üzere işçilerin asgari ya da çalışanların asgari ücret limiti en az 1.800 lira olacaktı. Ama AKP'nin kaygısı, politikalarındaki hesabı emekçilerin, çalışanların, çiftçilerin, esnafın, KOBİ'lerin hayat standartlarını, gelir kaynaklarını yükseltmeye yönelik değil, tam tersine, vergi yükü altında bu kesimleri daha çok ezmektir. Ülke ciddi anlamda bir kriz, ekonomik kriz sürecinde, sadece siyasal kriz değil ama aynı zamanda ekonomik kriz sürecini de yaşamaktadır. Onlarca esnaf siftah yapmadan dükkânını kapatmakta, çiftçiler ellerindeki tarım arazisini geliri maliyeti karşılamadığından boş bırakmakta, ekmemektedir. Dolar başını alıp gitmektedir. Tabii, bütün bu gelişmeler karşısında emekçilerin durumlarının düzeltilebilmesini AKP Hükûmetinden beklemek saflık olur.

AKP Hükûmetinin odaklandığı tek bir süreç var. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası “Bu, Allah'ın bir lütfudur.” söyleminden hareketle hakikaten bu süreci bir lütfâ, bir fırsata ve kendi parti iktidarını inşa etme, parti iktidarı üzerinden tek adam rejimini, başkanlık rejimini bu ülkenin gündemine sokma çabası içerisindedir.

15 Temmuz darbesini karşı darbeye çevirdi AKP, OHAL ve kanun hükmünde kararnamelerle âdeta bu Meclisi baypas etti. Aslında, askerî darbe süreçleri hariç yani sıkıyönetim dönemleri hariç bu ülkede sadece 1987 yılında 13 vilayette olağanüstü hâl ilan edilmiştir. Türkiye tarihinde, ülke genelinde olağanüstü hâl ilanı hiçbir dönemde uygulanmamıştır doksan yıl boyunca. Ama, ilk defa 15 Temmuz darbe girişimiyle birlikte AKP, bütün ülke sathında olağanüstü hâli uygulayarak demokratik hak ve özgürlüklerin önünü kesme, aslında, AKP'ye muhalif ister sağ ister sol ister liberal tüm kesimleri tasfiye etmeyi hedefine koymuştur. Sadece pratikte uygulanan öncelikler sırasıdır.

Dolayısıyla, bugün gerek yandaş medya üzerinden gerek vesayet altına aldığı, âdeta tetikçisi hâline getirdiği yargı üzerinden, başta Halkların Demokratik Partisi olmak üzere Türkiye'deki sol ve sosyalist güçlere yönelik bir sindirme, bir siyasal soykırım operasyonu uyguluyor. Ama, bu önceliklerini halledebildiği ölçüde AKP'ye muhalif diğer siyasal parti, grup ve kesimlere yöneleceği de kaçınılmazdır. Bunu nereden çıkarıyoruz? Bunu AKP'nin beslendiği zihniyetten ve geçmiş dünya uygulamalarından çıkarmak mümkündür.

Değerli arkadaşlar, AKP bu ülkede iki ana eksen üzerinden siyaset yürütüyor. Biri, Selefi mezhepçiliktir. Sünni mezhebinin dışındaki tüm mezhepler, AKP paradigması açısından aslında hedeftir; yok edilmesi gereken, sindirilmesi gereken, teslim alınması gereken kesimlerdir. Diğer, ikinci bir kesim ise yine, milliyetçilik, etnik milliyetçilik üzerinden çoğunluğu konsolide ederek, Kürtleri hedef göstererek kendisini inşa etmeye çalışıyor. AKP'nin gerek ülke içinde gerek ülke dışındaki bu politikası, hem Selefi mezhebî politikası hem etnik milliyetçi politikası bu ülkeye ancak bir çatışmayı, ancak iç savaşı, ancak kardeş kavgasını getirir. Dolayısıyla, AKP'nin bu paradigmadan vazgeçmesi, Allah'ın lütfu olarak kabul ettiği 15 Temmuz girişimini, demokrasi, özgürlükler, hak ve adaletin gerçekleşmesi yönünde kullanması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, AKP Hükûmeti olağanüstü hâli ilan ederken “Biz bunu devlete karşı ilan ediyoruz.” söylemini geliştirdi. Aslında oradan kasıt, devlet içine sızmış olan FETÖ üyelerinin tasfiyesi olarak kamuoyuna algı operasyonları üzerinden verilmeye çalışıldı ama uygulamada aslında hedefin FETÖ örgütünü tasfiye etmek olmadığı; zira, AKP'nin eğer amacı FETÖ'yü tasfiye etmekse on binlerce kamu çalışanını tasfiye etmeden önce, yüzlerce gazeteciyi, akademisyeni, yine yüzlerce esnafın üzerine yürümeden önce, kendi içindeki FETÖ'cü AKP'lileri ya da AKP'li FETÖ'cülerini tasfiye etmesi gerekiyordu. FETÖ'nün siyasal ayağını, AKP, içindeki FETÖ'cülerini ya da FETÖ'cü AKP'lileri tasfiye etmeden on binlerce muhalifi çeşitli gerekçelerle, kimisini FETÖ üyesi olma gerekçesiyle, kimisini

farklı iddialarla, kimisini Kürt olmaları itibarıyla, teröriste ederek görevden alması, dışlaması, aslında AKP'nin FETÖ yapılanmasıyla iç içe olan durumunu hiçbir zaman ayıklayamayacağı gerçeğiyle de bizi karşı karşıya getiriyor.

Değerli arkadaşlar, son iki gün içerisindeki gelişmeleri, sadece son iki gün içindeki gelişmeleri değerlendirdiğimizde, aslında AKP'nin durumu gözler önüne serilmiş oluyor. Bakın, son iki günde ne oldu? Şırnak'ta önce evleri, dükkânları, parkları başına yıkılan on binlerce insan çadırlara mahkûm edildi. Akabinde, son iki gün içerisinde Şırnaklı yurttaşlarımızın sığınmış olduğu naylon çadırlar valilik emriyle, AKP direktifiyle zorla sökülüp atıldı ve oradaki görevlilerin yurttaşlara söylediği söz, “Nereye gidelim?” sözüne verdikleri cevap: “Irak’a gidin, Kerkük’e gidin.”

Yine son iki gün içinde Cizre’de zırhlı araçlarla 5 yaşındaki çocuk ezildi ve âdeta bu, Cizre, Geve, Şırnak ve Nusaybin gibi il ve ilçelerde periyodik hâle getirildi. Sürekli bir biçimde bir zırhlı araç ya bir yaşlıyı ya bir çocuğu veya bir kadını bir şekilde ezmektedir ama hukuki boyutta, yapanın yanına kâr kalmaktadır.

Değerli arkadaşlar, sadece bu mudur? Daha dün Darbe Komisyonunda beyanda bulunan Diyarbakır Eş Belediye Başkanları, daha doğrusu Başkanımız Gültan Kışanak, Darbe Komisyonunda bir gerçeğin altını çizdi. Neydi o? “Siz, kırk yıldır FETÖ’yle iç içesiniz, kırk dakikalık bizi ziyaret etmenin hesabını soruyorsunuz ya da bizi FETÖ’cü olmakla suçluyorsunuz.” şeklinde bir tarihî gerçeğin altını çizdi. Belediye Eş Başkanımız, daha uçaktan iner inmez havaalanında gözaltına alındı.

Şimdi, AKP sözcüleri her kürsüye çıktıklarında hukuktan, hukuk devletinden, hukukun üstünlüğünden bahsediyor. Gerçekten bu ülkede hukukun üstünlüğü, hukuk devleti ve hukukun bağımsızlığı söz konusu mudur, tartışılması gereken şey bu. Ne zaman ki bu ülkede hukuk mercileri AKP’nin aleyhine bir karar veriyse, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, AKP’nin en alt kademesine kadar herkes mahkemelerin ya da hukuk mercilerinin vermiş olduğu kararları tanımadıklarını hiç çekinmeden kamuoyuna ilan ederler ama lehlerine bir karar verildiği zaman, işlerine, onların paradigmasına, iktidarına, egemen güç olma heveslerine hizmet eden kararlar veriliyorsa ne zaman ki yargı vesayet altında ve hâkimler ile savcılar AKP’nin fetvalarıyla bir kadı gibi karar veriyorsa o zaman hukuktan, hukuk devletinden bahsedilir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de hukukun üstünlüğü, hukuk devleti, hâkim bağımsızlığı ve hâkim teminatı yoktur. Hiçbir hâkim, bu ülkede, bir karar vermeden önce, vereceği kararın AKP’nin çıkarlarına ne kadar denk düşüp düşmediğini hesaplamadan bir karar verememektedir. Zira, AKP’nin çıkarına denk düşmeyen bir karar veren hâkim, gereken bedeli ödeyeceğini biliyordur. Dolayısıyla, mevcut koşullar içerisinde objektif karar verebilecek hâkim aramak, bulmak âdeta samanlıkta iğne aramak gibi bir duruma sürüklemiştir.

Değerli arkadaşlar, tabii, AKP’nin ülke içerisinde uyguladığı bu despotik, bu antidemokratik ve cunta rejim anlayışı sadece ülke içerisinde bedel ödetmiyor halkımıza; aynı zamanda Musul’da, Rojava’da uyguladığı politikalarla da bu halka büyük bedeller ödetilmektedir. Âdeta Neoosmanlı hayallerle, Misakımillî söylemleriyle, ülke içinde hamaset algısı ve söylemleriyle, yeni bir Osmanlı ve bu Osmanlı’nın başında da bir sultan edasıyla, kamuoyu âdeta konsolide ediliyor, yanıltılıyor, bilgi kirliliği üzerinden siyaset üretilmeye çalışılıyor.

Rojava’da iki gün önce IŞİD’den alınan 5 köy Türk Hava Kuvvetleri tarafından bombalanıyor. Bakın, altını çizerek söylüyorum: Şehba bölgesinde, Suriye Demokratik Güçleri tarafından IŞİD’den alınan 5 köy helikopter ve uçaklarla bombalanıyor. Bu, açıkça IŞİD’e destektir.

Yine, Musul’da Irak Hükûmetinin bütün açıklamalarına ve Irak halkının koymuş olduğu tepkilere rağmen mezhep üzerinden Irak’ın iç işlerine müdahale, sanki 1920’li süreçleri yaşıyormuşuz gibi Musul üzerinde hak iddia etme, Musul’un Musul halkına ait olduğu söyleminin esasen Sünni Araplara ait olduğu söylemi olarak dile getirildiği gerçeğini hepimiz biliyoruz.

Musul Musulluların ise Şırnak kimin? Şırnak da Şırnaklılarıdır ama Şırnak halkını Şırnak’tan boşaltıyorsunuz. Kendi vatandaşını, kendi yurttaşını yerinden yurdundan söküp başka yerlere göç etmeye zorluyorsunuz “Musul Musul’undur.” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN ADIYAMAN (Devamla) - Bu politikanın tutmayacağını, iflas edeceğini belirtip hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Adıyaman.

Sayın milletvekilleri, şimdi, tasarının tümü üzerine, Hükûmet adına Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal konuşacak.

Sayın Bakan, sizin de süreniz yirmi dakika.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; 426 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Hükûmetimizin görüşlerini ifade etmek üzere huzurlarınıza gelmiş bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, kanun teklifine destek veren bütün parti gruplarına teşekkür ediyorum. Gerçekten burada, yaklaşık 7 milyon vatandaşımızı ilgilendiren önemli bir yasal düzenlemeyi hep birlikte yapıyoruz.

Asgari ücretliler de dâhil olmak üzere Hükûmetimiz döneminde gerek çalışanlarımız gerek emeklilerimiz her zaman için özel olarak destek görmüştür. Hiçbir zaman için çalışanlarımız enflasyona ezdirilmemiştir ve bu dönemde de refahları sürekli olarak artırılmıştır. Bu çerçevede, hepimizin bildiği üzere, 2015 Kasım seçimlerinde AK PARTİ olarak asgari ücretlilerin 2016 başındaki asgari ücretinin 1.300 lira olması konusunda bir taahhüdümüz vardı ve bu taahhüdümüze de uygun bir şekilde 2016 başında bu gerçekleşti ve şu anda asgari ücretlilerimizin 2015 yılında 1.000 lira olan asgari ücret tutarı, 2016 başında yaklaşık 1.300 liranın üzerine çıkmış oldu.

Hepimiz, tabii, 1.300 lirayı konuşuyoruz ancak şunu da bilelim ki asgari ücret tutarı asgari geçim indirimine bağlı olarak değişmektedir. Bugün, bekâr çalışan, asgari ücret geliri elde eden bir kişinin ücret geliri, doğru, 1.300 liradır ama evli, 3 çocuklu bir asgari ücretlinin eline geçen rakam da 1.384 liradır. Dolayısıyla, 2016 yılında Hükûmet olarak yapmış olduğumuz bu önemli artışı yıl sonuna kadar koruma amacıyla bir çalışma yaptık. Maliye Bakanlığı olarak, Çalışma Bakanlığı olarak birlikte, hiçbir şekilde asgari ücretle çalışan vatandaşlarımızın eline geçen net ücret tutarının 1.300 liranın altına düşmemesi için “Ne yapabiliriz?” diye bir gayretimiz oldu. Farklı yöntemlerle bunu yapmak mümkün ama burada en uygun yöntemin asgari geçim indirimi tutarlarının son üç ayda artırılması suretiyle bu meselenin çözümlenebileceğini gördük. Burada kişinin evli olmasına, çocuk sahibi olmasına bağlı olarak -demin ifade etmiştim- asgari ücret tutarı değişiyor. Ocak ve eylül ayları arasında, dokuz ay boyunca net 1.300 lira alan bir bekâr asgari ücretlinin veya evli, eşli çalışan bir asgari ücretlinin ekim ayından itibaren aylığı 1.231 liraya düşüyor. Dolayısıyla, ekim, kasım ve aralık aylarında ücretlimizin gelirinde yaklaşık 69 lira civarında bir azalma meydana geliyor. Bu söylediğim örnek evli, 1 çocuklu, 2 çocuklu değişik, farklı kişi örneklerinde tekrarlayabiliyor. Yani bazen kişinin maaşı 1.249 liraya düşebiliyor, bazen 1.279 liraya düşebiliyor. Burada yapmış olduğumuz hazırlıkta

eğer kişinin geliri ekim ayından itibaren herhangi bir şekilde 1.300 liranın altına düşerse, düşen kısım kadarlık ilave asgari geçim indirimi uygulamasını getirmiş olduk. Böylelikle yılın başında Hükümet olarak söylediğimiz hususu yılın sonuna kadar gerçekleştirmiş oluyoruz. Yani hiçbir asgari ücretlimiz, 2016 yılı içerisinde 1.300 liranın daha altında bir ücret elde etmemiş oluyor, üzerinde kalıyor. Burada asgari geçim indirimini bir yöntem olarak kullandık ve bu yolla da sorunu çözmüş oluyoruz. Yaklaşık 7 milyon vatandaşımız bu düzenlemeden yararlanıyor. Burada kamu maliyesine vazgeçilen vergi olarak baktığımız zaman, kamu maliyesi olarak vergi gelirlerimizden yaklaşık 1 milyar liralık bir vergiden vazgeçmiş oluyoruz ama yaklaşık 7 milyon vatandaşımızı ilgilendiren bir sorunu da bütün partilerimizin ortak olumlu yaklaşımıyla da çözmüş oluyoruz. Ben tekrar bütün parti gruplarımıza vermiş oldukları desteklerden dolayı teşekkür ediyorum.

Tabii, bugün burada hatiplerin, öncelikle bütün parti gruplarının, parti sözcülerimizin, grup sözcülerimizin yapmış oldukları açıklamalarda herkes tasarıya olan desteklerini ifade ettiler. Bu önemli ama farklı bakış açılarına bağlı olarak ilave birtakım değerlendirmeler de yaptılar. Bu konuda da değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak isterim. Bir kere, biliyorsunuz, asgari geçim indirimi uygulaması AK PARTİ hükümetleri döneminde başladı ve asgari geçim indirimi uygulaması neticesinde asgari ücret üzerindeki vergi yükünde aslında önemli indirimlere gidildi. Normalde gelir vergisi tarifemizde en düşük gelir vergisi oranı yüzde 15'tir, nominal vergi oranı olarak ifade ettiğimiz vergi oranı yüzde 15'tir. Fakat bir asgari ücretli özelinde "efektif vergi yükü" dediğimiz yani, tamam, vergi yükü nominal olarak yüzde 15 ama gerçekte kişi gelirine göre ne kadar vergi ödüyor diye baktığımızda AK PARTİ hükümetleri döneminde gerçekten asgari ücretlilerimizin vergi yükünde önemli indirimlere gidilmiştir. Birkaç rakamla bunu ifade etmek isterim. Bugün asgari ücret elde eden bekâr bir çalışanımızın, 2016 yılında gelirine göre ödediği vergi yüzde 5,2. Yani nominal vergi oranı yüzde 15 olmasına rağmen, yapmış olduğumuz asgari geçim indirimi mahsubu neticesinde ödemiş olduğu efektif vergi oranı yüzde 5,2. Evli bir asgari ücretlide bu oran daha da düşük, yüzde 3,8'e düşüyor. Evli, 1 çocuklu bir asgari ücretlinin ödediği vergi yüzde 2,6. Bakın, evli, 2 çocuklu bir asgari ücretlinin ödemiş olduğu efektif vergi yükü yüzde 1,5. Evli, 3 çocuklu bir kişiye gelir vergisi ödemiyor yani tüm kazancı vergisiz hâle gelmiş oluyor. Dolayısıyla, burada özellikle ücret gelirlerinde hükümetlerimiz döneminde yapılan bütün bu düzenlemeler gerçekten onların refahını artırmıştır.

Yine, ülkemizde gelir vergisi tarifesi, biliyorsunuz, iki tanedir; ücretlilerin gelir vergisi tarifesi ayrı, diğer kazançların gelir vergisi tarifesi ayrı. Vergi teorisinde biz buna "ayırma kuramı" diyoruz. Dolayısıyla, sosyal adalet ilkesine uygun olarak, vergi adaleti ilkesine uygun olarak da bugün gelir vergisi tarifemizde ücretliler lehine düzenleme yapılmıştır.

Bunun dışında, vergi tarifesinin yapısı, vergi dilimlerinin aralığı konusunda farklı yaklaşımlar ifade edebiliriz. Burada ortaya konulacak yaklaşımlar önemlidir ama şu aşamada ben özellikle ekim ayından itibaren ortaya çıkabilecek sorunları çözecek bu düzenlemeye verilen destekten dolayı bütün parti gruplarımıza, parti sözcülerimize teşekkür ediyorum ve 7 milyon vatandaşımızı ilgilendiren bu yasal düzenlemenin milletimize, memleketimize hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Şimdi, şahıslar adına, Gaziantep Milletvekili Sayın Abdullah Nejat Koçer konuşacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Koçer.

Buyurun.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; Gelir Vergisi Kanunu üzerindeki değişikliklerle ilgili söz almış bulunuyorum. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün bu saatlerde Plan ve Bütçe Komisyonunda bütün muhalefet partileriyle birlikte bir görüş birliği içerisinde oylayıp karara vardığımız bu kanun tasarısının, bugün bu saatlerde Meclis Genel Kurulunda görüşülerek -inşallah- karara bağlanması önemli, hızımız açısından bunu son derece önemli buluyorum.

Özellikle Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi adına görüş belirten değerli hatiplerin görüşlerini dikkatle dinledim. İçerisinde gerçekten değerli, müzakere edilebilir, asgari ücret açısından oturup karşılıklı istişare edilebilir öneriler var. Bu önerileri ben memnuniyetle dinledim. Zaten öneriler, proje bazı çalışmalar hep bizim genel isteğimiz, halkımızın bizden talep ettiği şey de bu zaten, siyaseti yapıcı bir şekilde karşılıklı öneriler, projeler şeklinde değerlendirilmesi.

Elbette gönül ister daha yüksek bir asgari ücretin oluşması ve bu asgari ücretin enflasyonla ilgili bağının denge içerisinde yürümesi; uluslararası rekabet açısından, maliyetler açısından tabii ki bir denge içerisinde yürütmesi önemli.

Bizim AK PARTİ olarak seçim beyannamemizde yer alan ve daha sonra da yıl başında Meclis gündemine getirdiğimiz ve 1.300 lira olarak karara bağlanan asgari ücret, aslında bu yıl başı gerçekten iş piyasası açısından çok önemli bir değişim getirdi. Bir yandan tabii ki yükselen asgari ücret, diğer yandan yükselen maliyetler uzunca tartışmalar getirdi, iş âleminde yeni sesler çıkmaya başladı ve Hükümetimiz, çeşitli bakanlıklarımız bu konularda taraflarla bir araya gelerek belli uzlaşma içerisine girmeye çalıştı. İşverenin yükünün ağırlaştığı, bu yükün bir kısmının devlet tarafından karşılanması gerektiği ifade edildi. Çünkü, uluslararası rekabet çok önemli, bölge ülkelerindeki işçilikler çok önemli. Eğer, uluslararası rekabette geri kaldıysanız ithalatta ve ihracatta sıkıntılar ortaya çıkabilir. Bütün bunlar yıl içerisinde tartışıldı.

Evet, asgari ücretin daha iyi olması, daha yüksek olması tabii ki hepimiz tarafından arzu edilen bir şey ancak bütün bu dengelerin dışında, istediğimiz zaman istediğimiz noktaya maalesef gelemiyoruz. Bu da bu dengelerin sonucu.

Evet, bugün bu kanun tasarısında öngörülen şey, 1.300 lira olarak çıkan asgari ücretin çeşitli vergi dilimlerinde oluşan değişiklikler nedeniyle 1.300 liranın altına düşmemesini sağlayan bir çalışma. Bunu, inşallah, biraz sonra hep birlikte kabul edeceğiz.

İş piyasası ve çalışma hayatıyla ilgili son yıllarda AK PARTİ hükümetlerimiz çok önemli revizyonlara, çok önemli kararlara imza attı. Tabii ki daha iyisini, daha güzelini amaçlıyor ve daha iyisini de yapmaya çalışıyoruz. Bu konuda gerek hükümetlerimizin açıkladığı beyannameleri gerekse seçim öncesi vermiş olduğumuz sözleri bir bir yerine getirerek daha iyi bir noktaya gitmeye gayret ediyoruz Türkiye olarak.

Kayıt dışıyla ilgili mücadele ve kayıtlı işçi sayımızın artırılmasıyla ilgili mücadele yıllardır çok iyi sonuçlarla devam ediyor. Elbette bu daha da devam edecek. Kayıt dışıyla mücadele her zaman yapılması gereken bir husus. Bu konuda sonuna kadar bu işin hepimiz arkasında olmalıyız.

İşsizliği azaltacak ve istihdamı artıracak çok önemli tedbirler, özellikle bu yeni dönemde, yılbaşından bu yana alınan birçok kararın ve burada kanunlaşan birçok tasarının içerisinde yer aldı. Genç girişimciler için, kadın girişimciler için, yeni iş açacak bireyler için verilecek destekler çok önemli çünkü bu her bir girişimci yeni istihdam alanları açacak, yeni işçi çalıştıracak ve iş piyasasına

destek verecek. Yılda yaklaşık 1 milyon 200 bin yeni istihdam pazarına giren nüfus kabul ediyoruz. Bu nüfusun işle buluşması, üretimle buluşması ve gelir elde etmesi için de bu konuda yapılan çalışmalar bütün bakanlıklarımızca devam ediyor.

Tabii üretim maliyetleri çok önemli. Burada sadece kendi yurt içinde değil, yurt dışı pazarlarda da bunu çok fazla dikkate almalıyız.

Asgari ücret elbette her yıl enflasyona bağlı olarak artıyor ama... Tabii, burada asgari ücretin artırılması önemli ancak kalifiye insanımızın, meslek sahibi olan insanımızın sayısının artırılması da çok önemli çünkü asgari ücretli sayısını ifade ederken kalifiye olmayan insanımızın, mesleksiz insan sayımızın da fazla olduğu bir durum ortada. Bu konuda da Millî Eğitim Bakanlığımız gerçekten mesleki eğitime yönelik çok önemli projeleri hayata geçiriyor ve geçirmeyi istiyoruz.

1.300 lira taban olmak üzere, asgari ücretin inşallah altına inmemek üzere bu kanun tasarısını biraz sonra hep birlikte oylayacağız. Hayırlı, uğurlu olsun dileklerimi öncelikle iletmek istiyorum.

Asgari ücretle ilgili genel bir tartışmanın yıl sonunda yeni asgari ücret tespiti çerçevesinde tekrar yeniden yapılabileceğini, bu önerilerin tabii ki dikkate alınabilecek önerilerin de müzakere edilebileceğini özellikle belirtmek istiyorum.

Ben hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyor, hayırlı uğurlu olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Koçer.

Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz. Sisteme giren sayın milletvekillerine sırasıyla söz vereceğim. On dakika boyunca sayın milletvekillerinin Sayın Bakana ve Komisyon üyelerine soru sorma hakkı var. Bu süreci on dakikalık süre içerisinde tamamlamalarını rica ediyorum ve başlatıyorum soru-cevap işlemini.

Sayın Tanal? Yok.

Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Bakan, çalışma yaşamının on dört yılda biriken çok büyük sorunları var ve bu sorunlar çözülmediği gibi derinleşerek devam ediyor. Asgari ücretlilerin de yaşadığı birçok sorunu bugüne kadar çözemediniz.

Çalışma yaşamının bir başka kanayan yarısı da taşeron işçiler. Taşeron işçiler aynı zamanda da asgari ücretin üzerinde ücret alamayan bordro mahkûmları, hiçbir güvenceleri de olmayan çalışanlardır.

Sayın Bakan, Davutoğlu Hükûmeti bir yıl önce taşeron işçileri kadroya alma sözü verdi ama bu söz henüz tutulmadı. Bir yıldır bu sözü neden tutmuyorsunuz? Taşeron işçilerin sorunlarını neden sürüncemede bıraktınız? Taşeron işçileri ne zaman kadroya alacaksınız? Taşeron işçilere diğer kamu işçilerinin sahip olduğu bireysel hakları ve toplu sözleşme haklarını verecek misiniz?

Yine, birçok yerde taşeron işçilere işe başlamadan önce...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakan, ben emeklilerle ilgili promosyon bedellerinin ne zaman ödeneceğini tarih olarak sizden istiyorum.

Ayrıca, asgari ücretteki erimeyi göz önüne alarak ve dünya ülkelerine baktığımızda neredeyse dörtte 1 oranında, Avrupa ülkelerine göre beşte 1 oranında asgari ücret alanların yanı sıra Türkiye’de 5 milyon 850 bin civarında da işsiz var. İşsizlerin büyük bölümünü de üniversite mezunları oluşturuyor. Buna ilişkin, Hükûmetiniz, iktidarınız acaba ne gibi önlemler alıyor ve acaba işsizlik nedeniyle kendi hayatından bezmiş olan gençlere tavsiyeniz nedir?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özellikle iktidarınız döneminde, sağıkta dönüşüm kapsamında ve bu sağık uygulama tebliğleriyle uygulanan birtakım yaptırımlardan dolayı meslektaşlarımız eczacılar özellikle erime dönemine girdi. Bununla ilgili, global bütçede “indirim” adı altında, hiçbir sektörde olmayan, devlet eliyle bütçenin kısıtlanmasından dolayı ciddi oranda eczacıların gelirleri düştü ve nefes alamayacak durumdalar. Bununla ilgili, global bütçenin düzenlenmesiyle ilgili.. Ayrıca, biz, tabii ki ilaçta ya da sağıkta tasarrufa karşı değiliz ama bunun yanında da en büyük sağık emekçileri olan, vatandaşın yükünü sırtında taşıyan eczacıların da bu global bütçe baskısından kurtulmasıyla ilgili bir işlem yapacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 4/B’lilerle, 4/C’lilerle, taşeron işçilerle ve emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili çok sayıda yurttaşlardan bizlere ulaşan talepler var. 4/C’liler için toplu sözleşme uygulaması on dört aydır bekliyor, uygulama gerçekleşmedi. Yaşa takılan emeklilerle ilgili bir umut vermeniz söz konusu mu? 4/B’lilerle ilgili düzenleme önümüzdeki yıl için yapılacak mı? İntibak Yasası’nda 2000 yılı öncesine yönelik olarak düzenleme düşünülüyor mu? Emeklilerin ilaç katkı payının kaldırılmasıyla ilgili bir çalışma var mı? Çalışanlar lehine önümüzdeki dönemde ne yapılacak?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Bakanım, bir açıklamada bulundunuz, pastadaki en büyük dilimi bütçe açısından Millî Eğitim Bakanlığına ayırdığınızı söylediniz. Millî Eğitim Bakanlığına ayırdığınız bu bütçe içerisinde acaba 400 bini aşan, bir öğretmenlik ataması bekleyen gençlerimize de bir mutlu haber verebilecek miyiz? Malum, yaşadığımız süreçte gerçekten, hem öğretmen açığı mevcut hem de atamayı bekleyen bir sürü gencimiz var. Diğer meslek gruplarında olduğu gibi bunlara da bir müjde gibi telakki edebilir miyiz?

Bir de, yine -ben de diğer arkadaşların değindiği gibi- prim sorunu olmayan çalışanların yaşa takılma sorununu nasıl çözeceğiz? Bu konuda bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana Yüreğir’e bağlı Köklüce Mahallesi’nde bulunan Köklüce Ortaokulunun hâli perişan. İlk ve ortaokulun bir arada eğitim gördüğü yaklaşık 200 öğrencili bu okulda derslikler yetersiz, binalar bakımsız, duvarlar çürüyüp dökülüyor. Yemekhane olmadığından dolayı öğrenciler okul bahçesinde yemek yiyor. Fotoğraflar da yanımda. 2016 Türkiye’si’nde, sizin deyiminizle yeni Türkiye’de, öğrenciler neden bu sıkıntıları çekiyor? Kış geldiğinde bu çocuklar nerede yemek yiyecek?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, bazı büyük tekstil firmalarının, “Mango”, “Zara”, “Marksand Spencer” gibi 15 yaş altı Suriyeli mülteci çocukları kot taşıma gibi yetişkinlerde dahi derin hasarlar bırakan işlerde 3,75 lira ücretle ve on iki saatten fazla çalıştırdıkları BBC haberiyle 24 Ekimde ortaya çıktı. Bu iş yerleriyle ilgili iş yeri müfettişleri görevlendirilmiş midir? En son denetimler ne zaman yapılmıştır? Bununla ilgili, yapılması gerekenlerle ilgili düşünceleriniz nedir?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kürsüden 3 çocuklu bir asgari ücretinin 1.384 lira olduğunu söylediniz ve Türkiye’de 4 kişilik bir ailenin asgari geçim haddi 4.723 lira. Cumhuriyet Halk Partisinin tarihi seçim bildirgesiyle size on dört yıl sonra hatırlattığı asgari ücretteki iyileştirmeyi bu rakamlar sonucunda “asgari ücretlilerin refahını artırmak” olarak tanımladınız. Bu 7 milyon asgari ücretliye bir haksızlık olmuyor mu?

Ayrıca, Sayın Bakan, vergi dilimlerinden bahsettiniz, vergi dilimlerinin düştüğünü asgari ücretten... Ancak, biliyorsunuz, ülkemizde içtiğimiz suda dahi vergilerin çok fazla olduğunu ve AKP iktidarları döneminde ödediğimiz her şeyin vergisinin giderek arttığını ve doğal olarak, asgari ücretlinin de almış olduğu asgari ücretin giderek eridiği bir ortamda bu refah artışı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, millî eğitime, sağlığa ve ormana geçici işçi statüsünde her yıl binlerce insan alıyoruz ama maalesef, bunları şeffaf bir şekilde almıyoruz, işe alımlar tamamen AKP teşkilatlarından gelen listelere göre yapılıyor. Bunun kurayla ya da daha sağlam kriterlerle yapılması konusunda bir düşünceniz var mı?

Taşeron yasasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Seçimlerde vadedildi ama hâlâ bekletiliyor. Bunu çıkarmayı düşünüyor musunuz?

Seçim bölgemize gittiğimiz zaman emekliler yakamıza yapışıyorlar, “Milletvekili yeminini eder etmez promosyonu aldınız.” diyorlar. Bu, emeklilerin promosyonu ne olacak? Bu konuda bir düşünceniz var mı?

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Maliye Bakanına soruyorum:

1) Muharip gazilerin aldıkları maaşlar arasında farklılıklar var. Muharip gazilerden emekli olanlar ile hiçbir sosyal güvenliği olmayanlar arasında bu farklılık ne zamana kadar sürecek? Bu farklılığı ne zaman gidermeyi düşünüyorsunuz?

2) 15 Temmuz darbe girişiminde şehit olanlar ile ülke savunmasında şehit olanlar arasında yardım ve maaş farklılıkları ortaya çıkarıldı. Bunu ne zaman gidermeyi düşünüyorsunuz? Şehitler arasındaki bu farklılık nasıl giderilecek?

3) Yaşa takılanlar, emekli olmak isteyenler oldukça fazla, çok büyük sıkıntı içindeler. Bunlarla ilgili bir çözüm üretiyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, asgari ücretle ilgili, zamlar karşısında asgari ücret sürekli eriyor. Bu, asgari ücretlilerin maaşlarının, emeklilerin maaşlarının erimesi karşısında herhangi bir tedbiriniz var mı?

Soru 2) Bu, emeklilerle ilgili biz “İki maaş ikramiye vereceğiz.” demiştik, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı’nda. O dönem siyasi iktidar da bunu iyileştireceği hususunda taahhütlerde bulundu. Bu iyileştirmeniz nedir? Bir türlü yapamadınız.

Soru 3: Emeklilerin maaşları yetmiyor. Bu emeklilerimizin maaşlarını, daha iyi yaşanabilir bir Türkiye olması için, artırmayı düşünmüyor musunuz?

Soru 4: Avrupa Birliğine ben gittim, orada milletvekillerinin emeklilik maaşlarını sordum, mevcut olan maaşlarını da sordum. Milletvekillerinin maaşı asgari ücretlinin 3 katı veya 4 katı, bizde 17 katı; ya milletvekillerinin maaşını düşürelim ya asgari ücretlinin maaşını yükseltelim, aradaki bu farkı kaldıralım. Bu gerçekten adaletsiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tüm...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diyanbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak’ın gözaltına alınması, ülkemiz barışı adına utanç verici bir durum, öncelikle bunu kınıyoruz.

Hafta sonu Balıkesir’in Bandırma ve Gömeç ilçelerinde Roman yurttaşlarımızın şenliklerine katıldım. 2010 yılında Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan Roman açılımında şu konuşmayı yaptı: “Ben Kasımpaşa Kulaksız’da siz değerli kardeşlerimle beraber büyüdüm. Roman vatandaşlarımıza peşinatsız, ayda 100 TL taksitle, 20 yıl vadeyle ev vereceğiz. İnsanca yaşamak sizin de hakkınız.”

Hükûmete sormak istiyorum: “Kentsel dönüşüm” adı altında kaç Roman yurttaşımız evlerinden edildi? Bugüne kadar aylık 100 lira taksitle ev sahibi yaptığınız Roman yurttaşımız var mıdır? Bunların sayısı nedir? Hangi illere yerleştirdiniz? Roman mahallelerinde kentsel dönüşüm uygularken neden bu kardeşlerimizi o mahallelerden sürüyorsunuz? Merkezî yerde olan bu mahallelerde Romanlar neden gidip yaşamıyor? Birilerine rant elde etmek için mi yapıyor?

BAŞKAN – Sayın Bakan, kalan süre size aittir, on dakika süreniz var.

Buyurunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Demirtaş asgari ücretlilerle ilgili olarak bir soru sordular. Öncelikle şunu ifade edeyim ki: Asgari ücretliler AK PARTİ hükûmetleri döneminde her zaman enflasyonun üzerinde ücret artışı almışlardır. Bir iki rakamı sizlerle paylaşayım. 2002 Aralık ayında asgari ücretlinin eline geçen net tutar 184 liraydı, 2016 yılı başında bu rakam 1.300 liraya çıktı. Bu dönemde gerçekleşen enflasyon yüzde 229; 2002 Aralıkla 2016 Aralık arasında toplam enflasyon yüzde 229. Hâlbuki yapılan artış yüzde 606. Reel olarak asgari ücretlinin gelirinde yüzde 115 artış yapıldı. Dolayısıyla, burada, hiçbir tereddüt yok ki AK PARTİ hükûmetleri döneminde, gerçekten, asgari ücretlilerimiz başta olmak üzere, tüm sosyal kesimlerin refah düzeyi artmıştır, gelirleri artmıştır.

Değişik sorularda farklı milletvekillerimiz de gündeme getirdiği için topluca cevap vereyim: AK PARTİ hükûmetleri döneminde ne memurumuz ne emeklimiz ne BAĞ-KUR’lumuz ne 65 yaş aylığı alan vatandaşımız ne şeref aylığı alan vatandaşımız herhangi bir şekilde gelir kaybına uğramamıştır; tam tersine, bu dönemde, bütün bu sosyal kesimlerin gelirlerinde önemli derecede artış olmuştur.

Biraz önce ifade etmiştim, tekrar ifade edeyim: Bakın, bu dönemde, en düşük memur maaşında reel olarak -bakın, enflasyondan arındırıyorum- yüzde 97 oranında refah artışı sağlanmıştır. Aile yardımı hariç, ortalama memur maaşında reel olarak yüzde 56,7 artış olmuştur. En düşük emekli aylığında, SSK, yüzde 62 reel artış olmuştur. Tarım BAĞ-KUR emekli aylığında yüzde 352 reel artış olmuştur. Esnaf BAĞ-KUR emekli aylığında yüzde 151 reel artış olmuştur. 65 yaş aylığı alan vatandaşımızın bu dönemdeki aylığında reel olarak yüzde 191 artış olmuştur. Birazdan geleceğim ama şeref aylığı alan gazilerimizin aylıklarında reel olarak yüzde 52 artış olmuştur. Yine, bu dönemde, muhtar aylıklarında yüzde 337 artış olmuştur.

Dolayısıyla, burada hem asgari ücretlilerimiz hem çalışanlarımız hem emeklilerimiz, bu dönem zarfında, gerçekten, enflasyonun üzerinde ücret geliri, aylık geliri artışı almıştır, asla hiçbir dönemde enflasyona ezdirilmemiştir. Bunu da ifade edeyim.

Diğer taraftan, AK PARTİ Hükûmetleri döneminde gerek eğitimde gerek sağlıkta gerekse altyapı yatırımlarında çok önemli, çok kapsamlı hizmetlere imza atılmıştır. Bütün bunları yaparken de tabii ki bunları kamu çalışanlarımızın eliyle yaptık, kamu çalışanlarımız sayesinde yaptık. Yine bu dönemde eğitim ve sağlıkta, özellikle bu 2 alanda önemli ölçüde personel sayısında artışa gittik.

2002 yılından bugüne kadar ilave 550 bin öğretmen işe alındı. Dolayısıyla, AK PARTİ Hükûmetleri döneminde işe alınan öğretmen sayısı göreve başladığı dönemdeki öğretmen sayısından daha fazladır. Onun için bu dönemde alınan öğretmen sayısını önceki dönemlerle karşılaştırmak bile mümkün değildir.

Sayın Sertel emeklilerimizle ilgili bir konuyu gündeme getirdi. Bu konuda Çalışma Bakanımız, tabii, konuyla ilgili olduğu için çalışmalarını sürdürüyor, zaman zaman da açıklamalar yapıyor.

Sayın Aydın, eczacılarımız her zaman bu dönemde, AK PARTİ Hükûmetleri döneminde hem işlerini büyüttüler hem aşlarını büyüttüler hem de daha fazla gelir elde ettiler.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Hiç göremedik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – AK PARTİ Hükûmetleri döneminde, bir kere, vatandaş ilk defa sağlığa daha kaliteli bir şekilde erişti. Eczacılarımızın 2002 yılındaki iş hacmiyle bugünkü iş hacmini karşılaştırsın, dağlar kadar fark var. Niye? Eskiden vatandaş ilaca erişemiyordu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bittik, bittik(!)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın grup başkan vekili de çok iyi biliyor, beraber yıllarca çalıştık. Yani eczacılarımızın bu dönemde ciroları gerçekten arttı. Daha da artsın, daha da çok artsın, eczacılarımız daha çok kazansın. AK PARTİ Hükûmetleri döneminde de eczacılarımızın kazancı her yıl artmıştır. Global bütçe uygulamaları yaptığımız bütün yıllarda eczacılarımızı bir kenara koymuşuzdur, global bütçeyi öbür kenara koymuşuzdur. Eczacılarımız için global bütçe hiçbir zaman için bir kayıp olmamıştır, her zaman için, her global bütçe döneminde, her bütçe döneminde eczacılarımıza ilave imkânlar, olanaklar getirmiştir, her zaman eczacılarımıza ilave gelir kaynakları getirmiştir. Uzun bir süredir, bakın, eczacılarımıza sundukları hizmetten dolayı her reçete başına ödeme yapmaya başladık. Dolayısıyla, bizim eczacımız biliyor, AK PARTİ hükûmetlerinin kendisine yaptıklarını çok iyi biliyor, çok memnundur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 10 bin tane eczane kapandı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – En son -grup başkan vekilimiz de biliyor- stok affıyla ilgili bir talepleri vardı, onları da gerçekleştirdik. Dolayısıyla, eczacılarımız gerçekten bu dönemde önemli ölçüde kazanımlara kavuştular.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İnşallah eczacılar dinler sizi!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Güner, özellikle emeklilerimizle ilgili bir konuyu gündeme getirdiler. Tabii ki sosyal güvenlik sisteminde iştirakçiler var, emekliler var. Sistemin kendi içinde bir aktüeryal dengesi var, ona da mutlaka dikkat etmemiz gerektiğini ifade etmek durumundayım.

Sayın Aydın “Millî eğitime bütçeden çok kaynak ayırdınız.” dedi, bunu ifade ettiğimizi söyledi. Teşekkür ediyorum. Gerçekten AK PARTİ hükümetleri bütçede birinci sırayı her zaman eğitime verdi. 2017 yılı bütçesinde de bütçeden en fazla payı eğitime ayırdık. Yaklaşık 122 milyar lira eğitime kaynak ayırdık yani burada bütçenin birinci sırasında eğitim var. Bu dönemde -demin ifade ettim- 550 bin yeni öğretmen aldık, öğretmen almaya da devam edeceğiz.

Sayın Özdiş Köklüce Ortaokuluyla ilgili bir soru sordu. Sayın Özdiş, ben fotoğrafları aldım. Yani bu dönemde çok ciddi okul yatırımları yaptık. Okullarımızın bakımına, onarımına, tamirine çok ciddi paralar harcıyoruz ama bu konuyla ilgili -Sayın Millî Eğitim Bakanımızla da paylaşacağım- herhangi bir sıkıntı varsa, merak etmeyin, her zaman için bu konularla da ilgileniriz.

Sayın Kerestecioğlu, iş yeriyle ilgili... Bakın, zaman zaman yabancıların bu şekilde haberleri kasıtlı olarak yaptıklarını biliyoruz. Özellikle 3 milyon Suriyeli vatandaşımıza, Suriyeli kardeşimize topraklarını açmış, evini açmış, bağrını açmış bir milletiz, bir devletiz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Siz inceleme yaptınız mı? Sorunun cevabı değil ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ve bu insanların Türkiye’de Türk vatandaşları gibi birinci sınıf vatandaş olması noktasında da her türlü gayreti gösteriyoruz. Çok lokal... Olduğunu bile sanmıyorum. Bakın, bu bir algı operasyonu. Bunların üzerinden, Suriyeli vatandaşlar üzerinden kimse bir algı operasyonu yürütmesin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ya doğruysa!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Herkesin kapılarını kapattığı bir dönemde 3 milyon Suriyeli kardeşimize kapımızı açtık, bağrımızı açtık. Bunu da böyle bilin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sorunun cevabı bu değil ki.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Siz yarattınız o mültecileri, siz. El-Nusra’ya, IŞİD’e, ÖSO çetelerine destek vererek siz yarattınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ümraniye’de Roman vatandaşlarımız ev arıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Roman vatandaşları bizim kardeşlerimiz, bu milletin birinci sınıf vatandaşlarıdır Sayın Tanal. Merak etmeyin, o konuda bir tereddüdünüz olmasın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, siz soruya cevap vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Özdemir, asgari ücretlinin... (CHP sıralarından gürültüler) Sayın vekilimiz biliyor, sayın vekilimiz biliyor.

Sayın Özdemir, asgari ücretlinin asgari yaşam standardını artırdık bu dönemde, onu da ifade edeyim, demin rakamları ifade ettim.

Sayın Şimşek özellikle geçici işçi alımlarıyla ilgili bir hususu belirtti. Bakayım yani öyle bir bilgi bende yok.

Sayın Arslan, muharip gaziler konusuna bir açıklık kazandırayım. Arkadaşlar, bakın, 2008 yılına kadar muharip gazilik ücreti alan kardeşlerimizden -onlara ödenen ücretleri hiçbir şekilde asla parayla ölçmem, o ayrı bir şey ama- hiçbir sosyal güvencesi olmayan ile sosyal güvencesi olan aynı maaşı

alıyordu. Kendi talepleri üzerine, sosyal güvencesi olmayanların maaşlarını artırdık. Dolayısıyla, burada yapmış olduğumuz gerçekten hiçbir sosyal güvencesi olmayan vatandaşlarımıza dönük olumlu bir çalışma oldu.

Sayın Tanal, ücretlerde bir erime yok. Yani, AK PARTİ hükûmetleri döneminde bütün sosyal kesimlerin, toplum olarak, bir bütün olarak herkesin refahı arttı. 3 bin dolarlık millî gelirden 10 bin dolarlık millî gelirlere ulaştık. İnşallah 2023 geldiğinde millî gelirimiz çok daha da artacak, onu da ifade edeyim.

Emekli maaşları konusunda, söylediğiniz konudaki teklifiniz önemli bir teklif, onu sizin takdirinize bırakıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir sorum kaldı.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakan, tamamlayın, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Tüm Sayın Kışanak'ın gözaltına alınmasıyla ilgili bir değerlendirmede bulundu. Grup başkan vekilimiz bu konuda değerlendirmeyi yaptı. Yani, ben ayrıca, özel olarak bir değerlendirme yapmayayım ama sonuç itibarıyla bir hukuk devletindeyiz. Herhangi bir kişi hakkında -Sayın Kışanak da olabilir, hepimiz olabiliriz- bir suç isnadı olduğunda savcılık bunun gereği olarak, bir tedbir olarak bir işlem yapmış. Tabii ki mahkemelerimiz bu konuyla ilgili takibati yaparak, hukuku tesis ederek bu konuyu takip edecektir.

Son olarak, bu Roman vatandaşlarımızla ilgili hiç endişeniz olmasın. Birlikteyiz, beraber konuşuyoruz. Hükûmet olarak, Roman vatandaşlarımızın gerek ekonomik koşullarının gerek sosyal koşullarının iyileştirilmesi konusunda ilgili çok güzel gayretlerimiz var, çabalarımız var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Normal vatandaş ölçünüz ne Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Bir ara da konuşuruz ne yapabiliriz Maliye Bakanlığı olarak, onu da ayrıca değerlendiririz.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, Sayın Bakan sorulara verdiği cevap sırasında “sayın grup başkan vekili” diyerek hem beni işaret edip göstererek ve hiçbir şüpheye yer olmayacak şekilde, benim de konuyu bildiğimi, eczacıların gelirleri kendi dönemlerinde arttı diye beni kendi iddiasına şahit yapan ve doğrudan cevap vermemi gerektirecek bir şekilde suçladı. Ona cevap vermek istiyorum efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani konuştuklarımızı unuttuk mu?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi söyleyeceğim bakalım.

BAŞKAN – Sayın Özel, yalnız burada bir sataşma yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, söylediği söz, kendisine farklı bir şekilde atfedilen denen...

BAŞKAN – Tamam, yerinizden size söz vereyim, açıklamanızı yapın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, tabii...

BAŞKAN – Sataşma olmadığı için...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...şunu söyleyeyim: Sadece sataşma değil, söylediği bir sözü bağlamından kopartılarak çarpıtılan milletvekilinin de kürsüden açıklama hakkı var İç Tüzük 69'a göre ama ben, hangisini takdir ederseniz o şekilde cevap vereyim.

BAŞKAN – Ben yerinizden söz vermeyi daha uygun buluyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki efendim, olur Sayın Başkanım.

BAŞKAN – ...sataşma olduğunu düşünmüyorum, ben öyle anlamadım çünkü.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Bakanla geçmişte birlikte görev yaptığımız dönem doğrudur. Ben Türk Eczacıları Birliğinin Genel Sekreteri iken kendisi Maliye Bakanlığının çeşitli kademelerinde üst düzey bürokrattı, o doğru ama doğru olmayan şu, diyor ki: “Biz, eczacıların gelirlerini her dönemde artırdık.” Aslında bunu en söyleyemeyecek kişi Maliye Bakanı.

Şunu söyleyebilir: “Biz ilaç harcamalarını azalttık.” Zaten bunu Türk Eczacıları Birliği kurumsal olarak da destekledi, Cumhuriyet Halk Partisi de ilaçta israf olmamasının ve bu konuda çeşitli tedbirler alınmasının her zaman yanında oldu.

Buradaki sıkıntı şu: Eczacıların gelirleri artmadı, aksine azaldı. Maliye Bakanı olarak baksın. Eskiden vergi rekortmeni eczacılar varken bütün eczacılar şu anda vergi sıralamasında geriye doğru gidiyor tüm gelirleri ve giderleri kayıt altında olmasına rağmen. Eczacıların gelirleri azalıyor. Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığı hata, eczacıyı bu sistemde yanına alabilmek için yüzdesel kârlılık yerine, farklı bir modele geçmesi gerekirken... Tüm Avrupa ve dünya ülkelerinde ilaç fiyatları düşerken böyle yapılıyor. Yapmadılar, yapmamayı tercih ediyorlar.

Bugün Türkiye'nin gündeminde referandum var. 24 bin eczacıya resmî sandık kuralım ve bu uygulamalardan yüzde 10'u “Memnunum.” desin, ben çıkacağım, Sayın Bakandan da özür dileyeceğim, Adalet ve Kalkınma Partisinin de doğru yaptığını söyleyeceğim. Bileklerimi keserim yüzde 10'u “Bu işten memnunum.” demez. (CHP sıralarından alkışlar) 9 AKP milletvekili var eczacı. Bir tanesi çıksın ve “Eczacıların durumu iyiye gidiyor.” desin, ben Bakandan özür dileyeceğim. Eczacıların durumu kötüye gidiyor, sıkıntı var, tedbir almak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir milletvekili “Eczacılar memnun hâlden.” derse ben sözlerimi geri alırım ama diyemezler. Sıkıntı büyük, çözüm istiyor eczacılar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Özel.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirtaş, Sayın Tanal; buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Efendim, ben de sordum sordum yanıtını alamadım. Ya ben kendim anlatamadım ya Sayın Bakan anlamadı.

BAŞKAN – Ama şimdi, böyle bir usul yok Sayın Demirtaş. Yani, Bakan size cevap verdi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yazılı olarak cevap istiyorum o zaman.

BAŞKAN – İsterseniz yazılı cevap verebilir size.

Sayın Bakan, yazılı mı vereceksiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BAŞKAN – Tamam, yazılı verecek.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan konuşmalarında benim adımlı da zikrederek “Efendim, asgari ücretlinin maaşı erimemektedir. Millî gelirden 10 bin dolar pay alıyor.” demektedir. Bu açıkça bir sataşmadır. Bu sataşmadan dolayı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, öyle demedim.

BAŞKAN – Yok, Sayın Tanal, bakın, Sayın Bakan da “Öyle bir şey söylemedim.” diyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, tutanakları getirin isterseniz.

BAŞKAN – Tamam, bakacağım ben tutanaklara Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan, tutanakları getirelim. Açıkçası şu: Şimdi, madem vatandaş millî gelirden 10 bin dolar pay alıyorsa siz asgari ücreti niye 1.300 lira yapıyorsunuz da... 10 bin dolar demek 30 bin TL’ye tekabül ediyor. 30’u 12 aya böldüğümüz zaman vatandaşın aylığı 2.500 liraya geliyor. Siz niçin 1.300’ü 2.500 yapmıyorsunuz da bu vatandaş 10 bin dolar millî gelirden pay alıyor? Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir aldatma olabilir mi Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ediyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kesinlikle böyle bir açıklama yapmadım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama doğrusu bu, söylediniz, tutanakları isteyelim. Açıkça bunu söyledi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, bakacağız tutanaklara.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teklifin tümü üzerinde şahıs adına Sayın Kazım Arslan konuşacak.

BAŞKAN – Bize iletilen bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vardı efendim,

BAŞKAN - Hayır, yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kazım Arslan diye yazdık ama...

BAŞKAN – Sayın Özel, bize iletilen bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, var efendim. Yani arkadaşlar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Onların hizmet kusurundan dolayı biz mağdur olamayız ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İlettim, Emre Köprülü de şahit efendim. İlettik de size iletmemişler, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Bana iletilmedi Sayın Özel, bana iletilmedi. Burada bir karışıklık var, bir bakalım, bir saniye...

KÂTİP ÜYE EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Maddeye yazmışlar.

BAŞKAN – Maddeye yazılmış Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Talebimiz tümü üzerinde şahıs adına on dakika konuşmadır efendim.

BAŞKAN – Soru-cevap işlemini bitirdik ama...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Geriye dönüş yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, olur mu canım öyle?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, soru-cevaptan sonra oluyor zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, tümü üzerinde şahıs adına diye başvurduk.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Özgür Bey, soru-cevap bitti, usulen olmaz.

BAŞKAN – Sayın Özel, ben sizden rica ediyorum çünkü tümü üzerindeki görüşmeleri tamamladık, madde üzerindeki görüşmelerde konuşur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam Sayın Başkanım, maddede konuşuralım o zaman.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel, sağ olun.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.11****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

426 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Şimdi, 1’inci maddeyi okutuyorum:

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86 - 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra da geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde ilk konuşmacı, gruplar adına, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Süreniz on dakika Sayın Kerestecioğlu.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; az önce Sayın Bakana çocuk işçilerle ilgili, mülteci çocuk işçilerle ilgili yönelttiğim soruya aldığım cevap gerçekten şaşırtıcıydı. Aslında, Merter’de, İstanbul’da bir iki dükkâna giderek cevabı çok kolaylıkla bulunabilecek bu soruya maalesef “Yabancıların algı operasyonu.” diye cevap aldım ama sizin o iki dükkâna giderek çok kolaylıkla cevabını öğrenebileceğiniz bir gücünüz yoksa bu, sizin sorunuz, onu bilemeyeceğim ama söz ettiğim çocuk işçilerdi, 15 yaş altı, on iki saatten fazla çalıştırılan, kot taşıma gibi yetişkinlerin dâhi zarar gördüğü bir işte çalıştırılan çocuk işçilerdi, mülteci çocuk işçilerdi. En azından, sorumluluk gerektiren bir makamda bulunan kişinin “Bunu soruşturalım, doğru mudur değil midir, bir bakalım.” demesini beklerdim.

Evet, işçilere verilen 1.300 lira bile önce bireysel emeklilik kesintisi, sonra da vergi kesintisi tehlikesiyle karşılaştı. Vergi kesintisinin telafi edilmesi tabii ki anlamlıdır ancak işçiler hâlen açlık sınırı ile yoksulluk sınırı arasında yaşamlarını sürdürmeye devam edecekler.

Asgari ücret, son otuz altı yılda ekonomik büyümeye paralel büyüseydi işçilerin şimdi aldıkları 1.300 liranın çok daha üstünde bir asgari ücret olması gerekirdi. Oysa, asgari ücret, yalnızca bu son otuz altı yıllık dönemde yüzde 17 büyümüş. Mevcut 1.300 liralık ücretle 4 kişilik bir hanede tek kişi çalışıyorsa açlık sınırının altında, 2 kişi çalışıyor ise yoksulluk sınırının altında geçimlerini sürdürmekte. Devrimci İşçi Sendikalarının açıkladığı gibi, asgari ücretlinin, 2 kişi çalışmasına rağmen çocuklarını yoksulluğa mahkûm etmemesi için asgari ücretin kimi sosyal desteklerle birlikte en az 1.900 lira olması gerekir, en az 1.900 lira. Bugün asgari ücrete zam yapıldıktan hemen sonra aslında tüketime, temel gıda maddelerine daha çok zam geldi. Bu nedenle, tüketim vergilerinin de düşürülmesi gerekir, asgari ücretten ise hiçbir şekilde vergi alınmaması gerekir. Eğitim, sağlık, ulaşım ise sadece asgari ücretliler için değil, herkes için ücretsiz olmalıdır, devlet olmanın gereği budur. Ancak, örneğin Kanada'da bütçe fazlası olduğu zaman bu fazla halka dağıtılırken bizde halka reva görülen sadece 1.300 liradan kesintilerin kaldırılması oluyor. Bizim tartıştığımız, aslında -çok fazla alkışla, birazdan birlikte onay vereceğimiz- sadece budur.

Sarayın harcamaları ise binlerce asgari ücretliye daha insanca bir yaşam sağlayacak düzeydedir. Aslında sayın halkımız, takdir sadece bizim değildir, sadece Meclistekilerin değildir, sizindir takdir. Yani ister sarayın ampullerini yakın isterse kendi ampullerinizi yakın, buna karar verecek olan da yine sizlersiniz.

Evet, bir başka can yakıcı gündeme geçsek: Sevgili Gültan Kışanak dün darbe teşebbüsünün araştırılması için Komisyona çağrılmıştı. Komisyonda AK PARTİ'li milletvekilleri darbecilerin sorgu yöntemleriyle Kışanak'ı birbiri ardına itham eden, yargılayan sorular sordular, bu durumu utançla seyrettik. Susurluk Hükûmetinin Bakanı Mehmet Ağar'a gösterilen saygıyı Gültan Kışanak'a göstermediniz. Belli ki bu akıllı Süleyman Soylu'nun arkasındaki asıl işçileri bakanı olan Mehmet Ağar gibilerinden, devletin kadim kara kutularından alıyorsunuz.

Kışanak, Komisyonda "Buraya barış inancıyla geldim, oluk oluk kan akıyor ülkede, silahlar susabilir, bu sorunu barıştan başka çözmenin yolu yok." derken karşımda oturan AK PARTİ'li vekil "Çözeriz, çözeriz." diyerek açıkça Sri Lanka'yı örnek gösteriyordu, 40 bin insanın öldüğü, bugün yöneticilerin hâlen savaş suçlarıyla suçlandığı Sri Lanka'yı.

12 Eylülde askerî darbeye hapsedilen 17 yaşındaki o genç devrimci kadını bugün, otuz altı yıl sonra tekrar bir darbeye hapsedtiniz. Ayrıca, 15 Temmuzdaki darbeciler Gültan Kışanak'a ne yapacaklardıysa bugün siz aynısını yapıyorsunuz. Yani bugün darbe girişimi falan yok, darbe aslında devam ediyor, devam eden, süregiden bir darbe var. Bugün sıradan insanları hapsederken ve özellikle de bizimle, HDP'yle uğraşırken ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? Kamufraj, sadece kamufraj. Darbeci siyasilere, yüksek mevkidekilere dokunamadığınız için hedef şaşırtmaya çalışıyorsunuz ama başaramayacaksınız. Her zulmün bir miadı vardır, bu da son bulacak.

Bugün ihaleleri, kamu arazilerini yandaş şirketlerine veren, kamu binalarını yok pahasına paravan STK'lara devreden, kolayca aldıkları kredileri halkın yararına değil, birlikte iş tuttukları şirketlerin yararına kullanan belediyeler hâlen başlarında kendilerini zengin etmiş AKP'li belediye başkanlarıyla yönetiliyorlar. Oysa, halkın parasının tek kuruşu heba olmasın diye gecesini gündüzüne katarak çalışan, kendi ikbali için tek bir adım atmamış tertemiz bir insan Gültan Kışanak ise AKP'nin savcılarının iddianamesiyle gözaltına alınıyor, evi aranıyor, halkın belediyesine el konuluyor.

Bana yargıdan söz etmeyin, sıkıyönetim mahkemelerinde de avukatlık yaptım ben, o zaman da olanları gördüm; bugün olanların gerçekten daha beter olduğunu birçok meslektaşım da söylüyor. O nedenle, bugünkü savcıların kalkıp da talimatsız hareket ettiklerini bize anlatmaya, halka anlatmaya çalışmayın.

Bakin, YARSAV'ı hareket edemez hâle getiriyorsunuz, Murat Arslan hâlâ gözaltında. Kadınlar için siyaset yapan, kadınlar için belediyede daire başkanlıkları açan, erkek ve devlet şiddetine karşı mücadele eden, hiçbir zaman, hiçbir mevkide gözü olmamış, kadın mücadelesiyle kadınlarla yan yana duran Kışanak bugün gözaltında. Unutmayın, kadınlar söz veriyor ve diyor ki: “Güçlenen, itiraz eden, boyun eğmeyen tüm kadınlara verilmiş bu gözdağını asla kabul etmiyoruz.”

Gültan Kışanak ne zamandır müfettişlerin belediyeden çıkmadığını, kent için yapılacak projelerin engellendiğini söylüyordu. Yine de belediyenin tüm kaynaklarını seferber edip çalışıyor, yeni projeler oluştuyordu. Dün Komisyondan “Belediyede çok işim var.” diyerek ayrıldı. Aynı zamanda da trajikomik ama şunu söyledi: “Ben gideyim bir an önce de ben gitmeden kayyum atanmasın.”

Evet, şunu iyi bilin ki eşitliğe ve özgürlüğe inanmış hiçbir kadına diz çöktüremezsiniz. Diyarbakır Cezaevindeki işkencelerden çıktığında dahi barış için mücadele etmekten vazgeçmeyen bir insanı ise asla susturamazsınız. 12 Eylülün açtığı yaraları onun ağzından dinleyin şimdi ama sizin de bugün aynı yöntemleri kullanarak, bunları yaptığınızı bilerek dinleyin Gültan Kışanak'ın sözlerini. Şöyle diyor: “Biz Türkiye’deki diğer insanlar gibi darbe olduğunu TRT’den öğrenmedik, Diyarbakır Cezaevinde dayak yiyerek öğrendik. Çok dayak yedik, mazgallardan izlenirdik. Cezaevi Komutanı Esat Oktay köpeğiyle beraber içeri girerdi. Saatlerce bağırırdı: ‘Burası kadın koğuşu, burası bizim namusumuz.’ Esat Oktay bana altı ay boyunca, köpeği Co’nun kaldığı kulübede ‘Ben Kürt değilim, Türk’üm.’ demediğim için hücre cezası verdi. Yaşadıklarım, ruhumun derinliklerinde derin yaralar açtı. Hâlâ vücudumda fiziksel izlerini taşıyorum. Ayak bileklerimde söndürülen sigaraların izleri, falaka izleri hâlâ duruyor.” Evet, Gültan Kışanak o güzelim beyaz saçlarını boşuna ağartmadı. Siz şimdi kimi alt etmeye, kime boyun eğdirmeye çalışıyorsunuz? Nedir bu düşmanlık?

Evet, dün Amerika’da 6 mühendis bir yazılım firmasından istifa etti. Erdoğan’ın Türkiye’de insanların gizli bilgilerini elde etmek, onların özel konuşmalarını ele geçirmek için yapılmış olan bir yazılım programı Türkiye’ye satıldığı için “Erdoğan’ın çılgınca planlarına alet olarak pişmanlık içinde hayatımızı sürdürmeyeceğiz.” diyerek istifa ettiler. Peki, sizin içinizde bunu diyebilecek hiç mi kimse yok?

Yaşam onurdur, yaşam herkes için başkalarına zulmetmeden var olmaktır. Bugün bütün demokrasi güçlerine de çağırımdır: Faşizme karşı omuz omuza mücadele etmeden dünyanın hiçbir yerinde mücadele kazanılmamıştır.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Tanal, siz bir önceki oturumda sataşmadan dolayı söz istemiştiniz. Ben de tutanaklara bakacağımı ifade etmiştim size. Arada tutanaklara baktım, size herhangi bir sataşmanın olmadığını öncelikle belirtmek istiyorum ancak siz 60’a göre yerinizden kısa bir açıklama yapma talebinde bulundunuz. Ben şimdi size yerinizden söz vereceğim.

Buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakana benim sorum şuydu: Bu kadar zam ve enflasyon karşısında asgari ücretlinin ücretleri eriyor, bu erime karşısında nasıl bir tedbir alacaksınız? Sayın Bakan dedi ki: “Sayın Tanal, millî gelir arttı, burada millî gelir 10 bin dolara yükseldi.” Yani, bu ne demektir? 10 bin dolara yükselmeye asgari ücretlinin geliri aslında 10 bin dolara ulaştı. 10 bin dolar, bugünkü dolar karşısında yıllık 30 bin TL’ye tekabül ediyor. 30 bin TL’yi on iki aya böldüğümüz zaman asgari ücretin aslında aylık 2.500 TL olması gerekirken asgari ücret 1.300 TL’ye çıkarılıyor. O zaman 1.300 TL’ye çıkarmayalım, mademki vatandaşın 10 bin dolar geliri var -30 bin TL yapıyor yıllık- asgari ücreti 2.500 TL yapalım. Benim dediğim buydu. E, Sayın Bakan “Arttı.” diyor. E, arttıysa o zaman niçin 2.500 TL yapmıyoruz asgari ücreti? Yani, dar gelirli perişan durumda, emekli perişan durumda. Emeklinin de maaşını artıralım.

Açıklamam buna yönelik, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi konuşma sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta'da.

Buyurun Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugün burada aslında hem ücret hem de vergi konusunu konuşuyoruz. Dolayısıyla, ben de bunlara ilişkin değerlendirme yapacağım. Ancak, bir süredir bizim Genel Kurul sönük geçiyordu, Sayın Maliye Bakanımız geldi...

Nerede Maliye Bakanımız? Gitmiş. Yani biraz takılacaktım, heyecanlandırırdı burayı diyecektim. Ama, ben yine de kendisinin bir kısım şeylerine buradan cevap vereceğim, nasıl olsa tutanaklarda var, kendisi de ulaşır.

Ama önce şunu söyleyelim, şu tespiti yapmamız lazım: Türkiye artık, ücret üzerinden rekabet etmemeli, hele hele asgari ücret üzerinden. Türkiye teknolojiyle, AR-GE'yle, inovasyonla rekabet etmeli. O yüzden asgari ücretin yükseltilmesi, hatta bundan sonra mümkünse daha da yükseltilmesi Türkiye için doğru bir karardır, bu karardan vazgeçmemek lazım. O yüzden biz burada, netinin de 1.300 liranın altına düşmemesi gerektiği konusunda bu kanun teklifini destekleyerek zaten kendi görüşümüzü ifade ediyoruz.

Ancak, burada hep söylediğimiz şey, az önce de ifade etmiştim, maliye politikamızı buradan kaynaklanabilecek olumsuzlukları gidermek için -Sayın Teknoloji Bakanımız da burada- AR-GE'ye, inovasyona, teknoloji geliştirmeye, teknolojinin ticarileştirilmesine yönelmemiz, maliye politikamızı buna göre dizayn etmemiz lazım. Yani, Türkiye bundan kırk yıl önceki, otuz yıl önceki, yirmi yıl önceki maliye politikası çerçevesiyle gidemez. Dolayısıyla, bunu yapmamız lazım. Bunu yaparsak ücretleri çok daha fazla artırma imkânımızın olduğunu hep birlikte göreceğiz.

Şimdi, vergi sistemimiz adaletsiz diyoruz. Tüketim üzerinden ekseriyetle alınan bir vergi sistemimiz var. Bizim sürekli ifade ettiğimiz şey, tüketim üzerinden vergi alınmasının bir defa vergide adaletsizlik anlamında ciddi bir boyutu var. Hükûmet açısından veya Türkiye ekonomisi açısından da şöyle bir riski daha var: Şimdi, siz bütün vergiyi tüketimden alırsanız tüketimi kısma yönelik politika uygulayamıyorsunuz. Tüketimi kısımadığınız zaman da tasarrufu artıramıyorsunuz. Türkiye'de maliye politikası açısından ciddi bir risktir tüketimin bu kadar çok vergilendirilmesi. Yani, o yüzden... Mesela, daha önce uluslararası kuruluşların raporları da oldu. Bakın, uluslararası kuruluşlar dahi bunu söyleyebiliyor. Normalde onların biraz daha kapitalin hani menfaatini düşündüğü iddia edilir. Türkiye daha fazla sermaye kazançlarını vergilendirmelidir. Sayın Gelir İdaresi Başkanımız da burada. Yani, mutlaka buna göre bizim vergi sistemimizi bu yönde hareket ettirmemiz lazım. Burada daha önce konuştuk; işte, önümüzdeki üç beş yıl için daha faiz kazançları vergi dışı bırakıldı. İsyan ettik "Faiz üzerinden niye vergi almıyorsunuz?" diye. Bu kadar çok fakirin fukaranın üzerine gidiyorsunuz ama faiz üzerinden vergi almayan bir sistem var. Sermaye kazançları, rant meselesi... Gayrimenkulden oluşan rantın mutlaka vergilendirilmesi lazım ve vergi sistemimizi buraya kaydırmamız hem adalet açısından önemlidir hem de Türkiye'nin vergi güvenliği açısından ve sağlıklı maliye politikası açısından önemlidir. Bunu mutlaka yapmak lazım ama Hükûmet hiçbir konuda adım atmadığı gibi bu konuda da adım atmıyor.

Şimdi elimizde en son 2017-2019 Orta Vadeli Program var. Bakın, 2018'i de geçti, 2018 Kalkınma Planı'nın dönemiydi, 2019 dahi var. Burada aslında Kalkınma Planı bağlamında baktığımızda gerçekleşen hemen hemen hiçbir tedbir yok yani tamamen bir fiyasko var ama reformun adı var, kendisi söyleniliyor fakat bir şekilde bu ülkede reform yapılmıyor.

Şimdi, Gelir İdaresinden arkadaşlar burada olduğu için ben biraz daha devam etmek istiyorum. Kayıt dışılıkla mücadele mutlaka etkin bir şekilde sürdürülmelidir. Kayıt dışı ekonomiyi eğer biz bu şekilde bırakırsak işte bu maliye politikasında alan oluşturamıyoruz, ondan sonra sürekli vergi, sürekli vergi. Rekabet açısından prim yükünün azaltılması, enerji giderlerinin azaltılması konusunu az önce ifade etmiştim. Dolayısıyla, buralara alan oluşturmak ancak kayıt dışılıkla etkin mücadeleyle olur.

Arkadaşlar sorarsa söylerim, vaktimi daha fazla kullanmak istemiyorum. Tabii, Türkiye'nin zaten kendisinin bir çalışması maalesef yok, Hükûmet bu çalışmayı programa koymasına rağmen bürokrasi bu çalışmayı bir türlü yapmadı. Ama şunu söyleyeyim ben, şu iddiamı ortaya koyayım, cevap verilirse tekrar çıkar konuşuruz: Schneider'in çalışmasına göre diğer 31 ülkeyle birlikte düşündüğümüzde, izafi olarak Türkiye'de kayıt dışı ekonominin boyutu artmaktadır. Yani, hayatın olağan akışından kaynaklanan düşüşleri dışarıda tuttuğumuzda ve kendimizi Schneider'in çalışmasındaki diğer 31 ülkeyle mukayese ettiğimizde Türkiye'de kayıt dışı ekonominin boyutu büyüyor. Kayıt dışı ekonomiyi bir yandan büyüteceksiniz, ondan sonra da sürekli tüketim üzerinden vergilemeyle hem vergi güvenliği açısından sıkıntılı bir iş yapacaksınız hem de gelir adaleti veya vergi adaleti açısından son derece sakıncalı işler yapacaksınız.

Şimdi, Sayın Bakan şu konuda “Biz çok işler yaptık.” şeklinde birtakım şeyler söyledi, “3 bin dolardan 10 bin dolara geliri getirdik.” 3 bin dolardan 10 bin dolara geliri siz getirmediğiniz; bir. Bu, 57’nci Hükûmet Dönemi’nde Türkiye’nin yaptığı reformlar neticesinde 3 bin dolardan gelir 2007-2008’de 10.444 dolara kadar gelmiştir, onun sadece süresi size denk geldi. Bunun şundan farkı yok, “Türkiye’ye iPhone’u biz getirdik.” demekten farkı yok, bunu bu kadar iddia ediyorum. 57 Hükûmet, MHP’nin koalisyon ortağı olduğu dönemde yapılan reformlar Türkiye’yi 2001 sonrası, 2002 sonrası buralara kadar taşıdı. Bunu siz yapmış olsaydınız bunu siz devam ettiriridiniz. Türkiye nominal dolar rakamlarla 2008 yılında yakaladığı 10.444 dolar geliri bugün muhafaza edemiyor.

Bakın, yine Hükûmetin programından söylüyorum: 2015 yılında kişi başı gelir... Bakın, 2008’de o reformların etkisiyle -çünkü reformların etkisi zaman içerisinde görünür- 10.444 dolara gelen kişi başı gelir 2015 yılında 9.257 dolara düşmüş. 2016 yılında Hükûmet bunun 9.257 dolardan biraz daha düşeceğini, 9.243 dolara düşeceğini söylüyor. Nerede 10 bin dolar? Nerede siz getirdiniz? Siz getirseydiniz bunu muhafaza ettirir, 10.444’ü daha yukarıya taşırdınız. Bunu iddia ettiniz ama maalesef, kötü politikalarınızla bunu yapamadınız. Ne dediniz? Onuncu Kalkınma Planı çıkarılırken denildi: “25 bin dolar kişi başı gelir yapacağız.” Şimdi bakalım, 25 bin dolar kişi başı gelir, Sayın Cumhurbaşkanının da hiç dilinden düşürmediği, az önce 25 bin doları söylemedi ama Maliye Bakanının da “2023’te çok daha iyi yerlere getireceğiz.” dediği 25 bin dolar gerçekleştirilebilir mi, buna bir bakalım. Şimdi, Orta Vadeli Program’da arkadaşlar, kafadan konuşmuyoruz, bakın, kendi belgelerinizle konuşuyoruz: “2019 yılında kişi başı gelir 10.926 dolar olacak.” diyorsunuz, nominal olarak, 10.926 dolar. 2023’e var dört yıl. Hesap çok basit. Bizim Sayın Genel Başkan diyor ya, işte “Bunu tek tek anlatacağız, heceleyeceğiz, kara tahtayla anlatacağız, Mors alfabesiyle.” biz de bunu Hükûmete bir türlü anlatamadık. 10.926 dolar, ne zaman? 2019 yılı. Kaç yıl var 2023’e? Dört yıl. Bundan önceki dört yılın performansını bunun üzerine uyguladığımız zaman 12.800 dolar oluyor. Nerede 25 bin dolar, nerede 12.800 dolar? Türkiye krize girmemesi koşuluyla bu da. Yani, bu 2015’teki performans, aşağı gidiş performansı tekrar olursa bu da olmayacak. Maalesef, Türkiye’nin hayallerini yıktınız, bu ülkenin hayallerini yıktınız. Şimdi, hâlâ çıkıp... Bunları konuşmayacaktım ben, bakın, burada vergi analizi yapacaktım. Ama, Maliye Bakanı öyle bir dinamit koyuyor ki ortaya yani bunu konuşmamak mümkün değil, çıkıyor geliyor, hâlâ “2023’te şunu yapacağız, bunu yapacağız.” Yani, hesap kitap bilmeyen birisi olsa diyeceğim ki...

Şimdi, biraz da detayına bakalım bunun. Bu gelen, bugünkü gelir nasıl geldi? Şimdi, 2002 yılında kişi başı gelir 3.500 dolar. Bunu arkadaşlar çok dikkatli dinlemenizi istirham ediyorum. O zaman, bu kişi başı geliri konuşuyoruz değil mi, Türkiye ortalamasını? Kişi başı borç, hanehalkı borcu 202 dolar. Yani, 3.500 dolar gelir var, 202 dolar borç var. Şimdi dolarda da enflasyon olduğuna göre gelin bunların hepsini 2015’e getirelim, 2015 dolarlarıyla konuşalım. Kişi başı gelir o zaman 4.200 dolar oluyor 2015 fiyatlarıyla. Kişi başı borç 202 dolar, deyin 200 dolar yuvarlak. 4.200 dolar kişi başı gelir, 200 dolar da borcu var her ferdin. Şimdi, ne oldu? 4 bin dolar net gelirin olduğunu kabul edelim. 2015 yılı, bunu daha önceki tutanaklarda... Bunu ben Maliye Bakanına anlattım, o yüzden diyorum tekrar tekrar anlatmak zorunda kalıyoruz diye. Tutanaklardan konuşuyorum. Rakamlarda 2015’te küçük böyle birkaç dolar değişiklik olmuş olabilir. 2015 yılına geldiğimizde, o gün konuştuğumuzda 9.200 dolarmış kişi başı gelir. Hanehalkı borcu yüzde 55’e yükselmiş, 5.060 dolar. Yani, gelir geliyor da bizim reformlar geliri getirdi ama siz başka bir şey daha yaptınız, siz borcu da artırtınız. 5.060 dolar... Kolaylaştıralım, 5.060’ta 4.200 dolar.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Elde var sıfır.

ERHAN USTA (Devamla) - Elde var sıfır. Yani, Türkiye sizin zamanınızda, sizin politikalarınızla geliriyle borcuyla birlikte düşünüldüğünde bir adım ileri gidemedi. Ondan sonra tutup burada hâlâ sanki karşınızda hesap kitap bilmeyen birileri varmış gibi böyle hesaplar ortaya koymanız son derece yanlıştır, yanıltıcıdır; bunlardan kaçınmak lazım. Hep birlikte Türkiye'yi nasıl ileriye götüreceğiz bunu konuşalım. Bakın, burada iktidardan çok muhalefet milletvekili var, biz bunun sevdasındayız, biz bunu konuşmaya çalışıyoruz. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar) Her defasında oturuyoruz, bunları izah etmeye çalışıyoruz ama Sayın Bakan çıkıyor, olmayacak laflar konuşup hem buradaki yani -daha fazla katma değer- bir şeyler katmaya yönelik bizim gayretlerimizi engelliyor hem de işin tadını tuzunu kaçırıyor.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Usta.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – 60'a göre yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Hakkâri Milletvekili Selma Irmak'ın sosyal medya hesaplarında yapmış olduğu bir paylaşımına ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bugün Genel Kurulda yaptığım bir konuşmamda HDP Milletvekili yapmış Selma Irmak'ın atmış olduğu bir twit'ten bahsettim. Daha sonra Sayın Baluken, böyle bir şeyin olmadığını, benim bunu ispatlamam gerektiğini, kendi milletvekilleriyle konuştuğunu, böyle bir paylaşımın olmadığını ifade etti ve benim bunu göstermemem durumunda beni müfterilikle suçlayacağını ifade etti; kendisinin, milletvekillerinin böyle kanton falan gibi bir söyleminin olmayacağını ifade etti. Ben de dedim ki: Yani, böyle bir söylemi yoksa tamam, biz bunu kabul ederiz. Fakat, ben daha sonra kendisine dedim ki: Bunlarla alakalı çalışmayı ben size vereceğim. Benim elimde ekran görüntüsü vardı konuştuğum zaman fakat bir kere daha teyit etme ihtiyacı hissettim. Şimdi, kendisine bunları vereceğim, kendisi inceleyebilir. Bu, ekran görüntüsü attığı twit'in. Burada -biliyorsunuz- 19 Ağustos'ta Hakkâri ve Şırnak'ın ilçe olmasıyla alakalı bir tasarısı vardı ve bunu çıkarmıştık. Bu çıktıktan sonra birisi bir twit atıyor, Selma Irmak atıyor bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu açıyorum, bir saniye Sayın Muş.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “Şırnak ve Hakkâri'nin ilçe olması yasa tasarısından çekildi.” diye atıyor bunu, bildiriyor. Arkasına bu “Heval_Che” diye bir hesap: “Bence hazır bunlar vazgeçmişken Cizre ve Gever'i kanton ilan edelim.” Buna cevaben Selma Irmak da: “Kesinlikle katılıyorum.” diyor. Bu twit'in bende ekran görüntüsü vardı, daha sonra bu silinmiş, peş peşe atılan twit'ler var fakat teknoloji öyle bir şey ki bir yerden silseniz öbür taraftan silemiyorsunuz hem ekran görüntüsü İnternet'e düştüğü için yayılmış, aynı şekilde bu “Heval_Che” denilen kullanıcı o atmış olduğu twit'in görüntüsünü alıp “Değerli vekilimiz de buna katıldığına göre biz bunu yaparız.” diye bir ifade kullanıp bunu gönderiyor.

Şimdi buradan sormak istiyorum: Siz Genel Kuruldan şimdi özür dileyecek misiniz? Burada eğer bir müfteri arıyorsanız milletvekilinizle bir konuşun, size yanlış bilgi vermiş olabilir. Ben, arzu ederseniz bunları sizlere vereceğim. Gerekli şekilde de -ekran görüntülerini aldım şimdi hepsinin inceleyebilirsiniz ve sizi Genel Kuruldan özür dilemeye davet ediyorum.

Bu şuna benzedi: Hani Hurşit Kültür'le alakalı ben sizi eleştirmiştim sürekli "Nerede, nerede?" diye doksan gün boyunca. Nereden çıktı daha sonra? Dağdan. Bu da ona benziyor şu an.

Bu açıdan sizi Genel Kuruldan özre davet ediyorum, bunları da size takdim ediyorum, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, açık bir sataşmada bulundu Sayın Muş, benim yanlış bilgi verdiğimi ve Genel Kuruldan özür dilemem gerektiği söyledi. Müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yerinden yapsa Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sataşma var.

BAŞKAN – Sorun yok ya Sayın Bostancı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bostancı da bir kere özgürlüğü savunsa ya, hep kısıtlama, hep kısıtlama...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Muş, Meclis tutanaklarını inceleyin, o tutanaklarda söylemiş olduğunuz cümleler ortada. Selma Irmak'ın "Şırnak ve Cizre kantonlarını selamlıyoruz." twit'ini attığını ve bundan dolayı da kınanması gerektiğini belirten cümleler kullandınız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kantonla ilgili...

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Şimdi, gidip gelip sosyal medya üzerinden birtakım şeyleri, farklı adresler üzerinden, hesaplar üzerinden birtakım şeyleri Genel Kurula aktararak burada vermiş olduğunuz yanlış bilgileri düzeltmezsiniz.

Bakın, biz açık konuşuyoruz, herhâlde anlamıyorsunuz. Ya, kantonla ilgili, kantonal sistemle ilgili bir şeyi savunsak sizden çekinmeyiz. Bir kere, bu "kantonal sistem" dediğimiz şey, yerel demokrasiyi esas alan şey. Sizin mevcut faşist bu ceberut devlet anlayışından, tek adam rejiminden katbekat daha iyi. İsviçre ile Türkiye kıyaslamasını ben söyledim ama bizim HDP olarak şu anda idari sistem olarak önerdiğimiz demokratik özerklik projesi kantonal sisteme dayanmıyor, halk meclisleri, yetkilerin yerele verilmesi, tek adamdan ya da Ankara'dan yetkilerin alınarak bölgeye aktarılmasıyla ilgili bir idari sistemi savunuyoruz. Dolayısıyla, bununla ilgili böyle herhangi bir çaba içerisinde olmanıza gerek yok. Kantonu eğer savunursak çıkar burada rahat rahat ifade ederiz. O açıdan hiçbir tereddüdünüz

olmasın. Diğer taraftan, eğer bu sosyal medya işine girersek inanın ki bu işin içinden çıkamazsınız, Fetullah Gülen’le yapmış olduğunuz sosyal medya paylaşımlarından bilmem darbecilere yaptığınız güzellemelelere kadar bu işin yirmi dört saatini burada geçirmek zorunda kalırsınız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bana şahsımı hedef göstererek sataşmada bulunmuştur. Bu açıdan lütfen söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika...

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada sosyal medyayı tartışacak değilim. Tutanakları lütfen hatip çıkartsın bir okusun, ben orada ne demişim. Ben burada aynı Suriye’deki bir özlemin olduğunu burada kantonvari bir şekilde bir hissiyat, bir istek içerisinde olduğunu ve bunun bir girişiminde çukurlar kazılmak istendiğini, emniyet birimlerimizin ve en önemlisi de orada vatandaşlarımızın üstün çabasıyla bunun bu hevesli olanların kursağında kaldığını söyledim ve oradan bir referans verdim. Daha sonra kendisi bunun yanlış olduğunu ifade etti. Ben de bu elde ettiğim bilginin yanlış olmadığını, kendisinin incelemesi üzerine ilgili bilgileri kendisine takdim ettim. Konu bundan ibarettir ve kendisini beni müfterilikle suçladığı için özre davet ettim. İşin aslı sosyal medyayı tartışalım, tartışmayalım konusu değildir. Bir söyleminizden dolayı...

Sizi milletvekiliniz yanıltmış olabilir -bir grup başkan vekili bilgi ister, yanıltmış olabilir- bu silinmiş olabilir ama başka yerlerde var. Olmayan bir şey üzerinden biz bir fikir, bir beyanat ortaya koymayız. Kaldı ki bu bahsettiğimiz şahsın sadece Twitter’da değil -arzu ederseniz onları da sizlere takdim edebilirim- basında da yer almış bu anlamda bir özlemi var. Her ne olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti devleti 81 vilayetten oluşur, idari yapısı bellidir, hiçbir şekilde Türkiye’yi bölme hevesinde olanlara müsaade etmeyecektir. Bunu özellikle bugün de ifade ettim. Neden özellikle Türkiye’nin güney sınırları yani Suriye’ye sınır müzahir iller ve ilçeler seçilmiş. “Acaba buradan bir egemenlik alanı kendimize oluşturup bunları Suriye tarafıyla birleştirebilir miyiz?” Oyun buydu ve Türkiye Cumhuriyeti devleti, bu oyunu, 79 milyon vatandaşıyla, hep beraber bozmuştur ve tarihin karanlık sayfalarına gömmüştür.

Genel Kurulu selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Muş.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Muş bir kez daha aynı suçlamaları getirdi ve bu sefer ülkeyi bölme iddiasını da işin içine kattı. Açık bir sataşmada bulundu. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Baluken, yeni bir sataşmaya mahal vermeyin.

Son bir kez size iki dakika daha süre veriyorum.

Buyurun.

12.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Muş, bu, kantonal sistemle ilgili yaptığınız değerlendirmeleri, en iyi tabirle, bilgi eksikliğine bağlıyorum. Bir kere, “kantonal sistem” dediğimiz şey, “bölgesel yönetimi esas alan idari sistem” dediğimiz şey ülkenin bölünmesi anlamına gelmiyor. Şu anda hemen hemen bütün kıtalarda, birçok ülkede, Türkiye gibi üniter, katı, ceberrut devlet anlayışını sürdüren birkaç ülke dışındaki pek çok ülkede, “eyalet sistemi”, “federatif sistem”, “kantonal sistem”, “özerk alanlar” dediğimiz idari sistem modellerine geçilmiş zaten. Bir yerde özerklik var diye o ülke bölünmüyor, bir yerde kanton var diye o ülke bölünmüyor. Biz, HDP olarak, eğer projemizi kantonal sistem üzerinden kurmuş olsaydık, burada çıkar, çok rahat anlatırdık. Ben şimdi başlayacağım İsviçre ile Türkiye kıyaslamasına, zaman yetmeyecek. Yani, ne kişi başına düşen gelir durumunda ne kalkınma düzeyinde ne demokrasi ölçütlerinde ne insan haklarında siz Türkiye ile İsviçre’yi kıyaslayabilir misiniz? İsviçre’de kantonal sistem var, Türkiye’de katı, ceberrut bir devlet anlayışı, katı merkezîyetçi bir devlet anlayışı var.

Diğer taraftan, bakın, öyle çok zorlamanıza gerek yok. Ben size buradan hem sosyal medya hem medya paylaşımlarını söyleyeyim:

Cumhurbaşkanı Erdoğan Fetullah Gülen’e sesleniyor: “Bitsin bu hasret.”

AKP Genel Başkan Yardımcısı, “Cemaat devlete sızmış.” iddialarına cevap veriyor: “Buna kargalar bile güler.”

“Bu yapıyı on bir yıldır biz yarattık.” diyen Enerji Bakanı.

“Önümüzü aydınlatıyor.” diyen Başbakan Yardımcısı.

Başbakanın selamlarını götürünce gözlerinin dolduğunu söyleyen Başbakan Yardımcısı.

Yandaş kaleşörünüz “Cemaat AKP döneminde 15 kat büyüdü.” diye övgüler dizmiş.

Cumhurbaşkanı “Ne istediler de vermedik.” demiş.

Adalet Bakanı “Kim Gülen’e ‘çete’ derse haksızlık eder.” demiş yani sizin bugünkü bütün söylemlerinize sosyal medya üzerinden de medya üzerinden de sayısız göndermeler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - O tartışmaya, bir kez daha tavsiye ediyorum, girmemeniz sizin hayrınıza olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, aynı şekilde, yaptığım konuşmada -Sayın Baluken’e tutanakları almasını ve okumasını rica ediyorum- orada ben ne demişim? Orada şunu demişim, diyorum ki: “Bakınız, bir tanesi bir “tweet” atıyor, diyor ki: ‘Biz Cizre ile Gever’i kanton ilan edelim.’ “Fake” bir isimden atıyor bunu, bilinmeyen bir isim çünkü. Enteresani şu: HDP’de milletvekilliği yapmış Selma Irmak ‘Kesinlikle katılıyorum...’ İşte, şehirlerde çukurlar kazmalarının, o şehirlere bombalar, EYP’ler yerleştirmelerinin arkasında...” ve saire devam ediyor. Yani orada bir selamlama...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kim devam ediyor ya?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Orada bir selamlama...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Çukur kazmaya kim devam ediyor?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Orada bir selamlama falan yok. “selamlama” falan dediği için...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Mehmet Bey, kantonu savunursak söyleriz, merak etmeyin çekinmeyiz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Alın tutanakları bir okuyun. Alın tutanakları bir okuyun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz sayın milletvekilleri.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kanton sistemi de şimdiki sistemden daha iyi bir sistemdir ama bizim projemiz o değil.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – O ortada; onları da bir incelemenizi rica ediyorum.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, 1'inci madde üzerinde üçüncü ve son konuşmacı Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Kazım Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Bu yediğin hurmalar gün gelir seni tırmalar.” diyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bakalım kimi tırmalayacak? Bakalım, az kaldı merak etme.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Gözaltına alınınca burada bas bas bağırsın sonra. Bağırmayacaksın kardeş. Yapıyorsan arkasında duracaksın “Niye aldılar?” demeyeceksin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Düzeyi düşürme. Bak, düzeyi düşürme. Burası senin babanın çiftliği değil, 80 milyonun devleti. 80 milyonun devleti herkese eşit olacak sen de bunu öğreneceksin. Babanın çiftliği değil burası.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben öyle olmadığını söylüyorum zaten.

BAŞKAN – Sayın Arslan'ı kürsüye davet ettim sayın milletvekilleri...

CHP GRUBU ADINA KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi öncelikle sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bugün burada asgari ücretin net 1.300 lira olması konusunda bir karar vermek üzere toplanmış bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet halk Partisi olarak 7 Hazirandaki Seçim Bildirgemizde asgari ücretin 1.500 lira olması noktasında bir vaadimiz vardı. Bu vaadimizi söylediğimizde iktidar ayağa kalktı, “Ya, bu parayı nereden bulacaksınız, nasıl vereceksiniz? Kaynağı nerede?” diye sormaya, sorgulamaya başladı. Biz de kaynakları gösterdik; başta kaynağın, bir kere, ülke içinde bütçeden harcanan israfın önlenmesiyle; iki, sarayın harcamalarının kısılmasıyla; üç, örtülü ödeneğin kaldırılmasıyla bulunabileceğini de söyledik. Tabii bunlar yetmedi, tartışma devam etti.

Hükûmetin bakanlarından birçoğu işverenlerle toplantı yaptı, “Bu Cumhuriyet Halk Partisi var ya, bu Cumhuriyet Halk Partisi asgari ücreti 1.500 lira yapmak suretiyle sizi batırmak istiyor. Sakın ola ki bunlara oy vermeyin.” diye propaganda yaptılar. Sonra seçimler bitti. Tabii, birçok işçimiz, işverenimiz buna inanmadı. Sonuçta, çıkan 7 Haziran sonuçları itibarıyla baktılar ki -iktidar- gerçekten Cumhuriyet Halk Partisinin tespiti doğru, işçinin bu paraya ihtiyacı var. “Hayat pahalılığının bu kadar arttığı bir

ortamda işçiye 1.500 lirayı vermezsek veyahıt da onun altında bir ücret vermezsek 1 Kasımdaki seçimlerde zora düşeriz.” diyerek kendi seçim bildirgelerinde “1 Kasımda asgari ücreti net 1.300 lira yapacağız.” diye vaat ettiler.

Tabii, bu vaat sonrasında, seçimler bitti, yine Hükümet iş başına geldi, AKP iktidarı iş başına geldi. İnanır mısınız, bu 1.300 lira paranın net olarak nasıl verileceği konusu günlerce tartışma konusu oldu. Hatta bu vaat yapılırken net olarak verileceği söylendi iktidar tarafından, 100 lira iktidar tarafından destek verileceği söylendi ama uygulamaya gelince, maalesef, bu da unutuldu, bir kısım işveren paranın bir kısmını cebinden belirli bir süre vermek zorunda kaldı.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, tabii, geline nokta da 1.300 lira, vergi dilimleri sebebiyle, ödeme sırasında işçinin eline düşük geçmesi sebebiyle yine tartışma konusu oldu. Bu tartışmanın bitmesi noktasında, gerek kamuoyunun eleştirileri gerekse Cumhuriyet Halk Partisinin eleştirileri sebebiyle, işçilerimizin de talepleri çerçevesinde bunun, 1.300 liranın net olarak karşılanmasını ve açıkta kalan paranın devlet tarafından ödenmesini bugün görüşmeye çalışıyoruz. Tabii, bunu çok olumlu buluyoruz ama geç kalmış bir düzenleme olarak yapıldığını da belirtmek isteriz.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri, şimdi, bir sıkıntı da taşeron işçilerde var. Taşeron işçilerle ilgili problemde Cumhuriyet Halk Partisi “Taşeron işçileri kadroya geçireceğim.” sözünü verdi, iktidar da bunun üzerine aynı sözü verdi ama günler ha bire geçiyor. Sayın Davutoğlu “Bunu mutlaka, kısa sürede halledeceğiz.” dedi, geldiğimiz güne kadar hiçbir değişiklik yok, hiçbir düzenleme yok, taşeron işçilerle ilgili de hiçbir çözüm yok ortada.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, iktidar eğer bir sözü veriyorsa hesabını, kitabını yapmış, bu sözün arkasında da durmuş olması gerekir. Onun için Davutoğlu söz verdi, Binali Yıldırım’ın da bu sözün arkasında durması lazım. Bu iktidar ne söz vermişse hep birlikte arkasında durup bu çözümün bulunması lazım. Taşeron işçilerle ilgili problemin bir an önce Türkiye’nin gündeminden çıkarılması gerekiyor, bunun için çalışma yapmamız gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Yalnız, Sayın Başbakan bunları falan unuttu. Sayın Başbakanın bir tek derdi var, ülkenin hiç başka derdi yokmuş gibi, başkanlık derdi var. Her gün, ikide bir toplantılarda il başkanlarını topluyor onlara nasihatler veriyor, “Anayasa’da ne yazarsa yazsın, siz bildiğinizi yapın, başkanlıkla ilgili çalışma yapın.” diyor. Böyle bir çalışma olabilir mi arkadaşlar? Bir Başbakanın Anayasa’ya aykırı biçimde, parlamenter sisteme aykırı bir şekilde bunu söylemesini kesinlikle hoş görmüyoruz ve yadırgıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bu ülkenin başkanlık derdi yok, bu ülkenin huzura ve barışa ihtiyacı var. Öncelikle bu barışı, huzuru sağlamadıktan sonra, hangi sistem gelirse gelsin, mevcut sistemi korumadığınız sürece gerçekten ülkede gelişmeyi, kalkınmayı sağlamak kesinlikle mümkün olmayacaktır. Bir kere, hepimizin bunu öncelikle görmemiz gerekiyor. Onun için üretime önem vermemiz gerekiyor, istihdama önem vermemiz gerekiyor. İşçiye bugün 1.300 lira asgari ücret vermek isterken sadece aileden bir kişinin çalışmasına olanak sağlayacak bir yapı değil, aileden her bir kişinin çalışabileceğini, eğer 4 kişi çalışırsa bir ailede 4.200 lira bir haneye gelir gelebileceğini hesaplayan bir iktidar olmalı. Bu hesaplar çerçevesinde de yatırımlar, istihdam alanları mutlaka artırılmalı ve buna göre de gelişmeler sağlanmalıdır değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, iktidarınız, maalesef, ne işçiyi düşünüyor ne çiftçiyi düşünüyor ne köylüyü düşünüyor ne üreticiyi düşünüyor ne sanayiciyi düşünüyor, bir tek düşündüğü şey var: Biz iktidarda daha fazla nasıl kalırız, başkanlık sistemini nasıl getiririz, ülkenin kaynaklarını kendi amaçlarımız doğrultusunda nasıl harcarız, nasıl yandaşlarımızı zengin ederiz hesaplarını yapıyorsunuz. Artık bunlardan vazgeçin. Bakın, üretici, çiftçi elmasını üretti, satamıyor. 10 kuruşa düşen Çivril elmasını alan satan yok, üzümü alan satan yok; Manisa’da olsun, Denizli’de olsun, Buldan’da olsun, Çal’da

olsun, güneyde olsun, arkadaşlar, üzümler ortada kaldı, nar ortada kaldı zeytinler ortada kaldı. Peki, bu üreticiyi desteklemeyeceğiz de, sahip çıkmayacağız da gelecek senelerde nasıl bunlara üretim yaptıracağız? Nasıl üretim yaptıracağız? Onları desteklemeliyiz, pazar desteği vermeliyiz. Özellikle büyük şehirlerimiz bu imkânları kullanmalı, almalı bunları. Devlet almalı bunları fakire fukaraya dağıtmalı arkadaşlar. En azından bunu yapmalıyız. Malımızı, üreticimizi ancak bu şekilde değerlendirmiş ve desteklemiş oluruz. Bunu yapmazsak gelecekte üreten insanları yok etmiş olacağız. Üreten insanları bulamayacağız. Tarlalarımız boş kalacak, elma ağaçları kesilecek, zeytin ağaçları kesilecek, üzüm bağları yok edilecek. Arkadaşlar, o noktaya doğru gidiyoruz. Lütfen, bunu görün artık. Bunu görün ki çiftçimiz de biraz imkân elde etsin. Çiftçimizden aldığımız artılar, gelirler esnafımıza, esnafımızdan piyasaya ve böylelikle herkesin yararlanacağı bir yapıya hep birlikte kavuşmuş olalım diye belirtmek istiyorum.

Vergide kayıt dışılığı mutlaka önlemeliyiz. Eğer vergide kayıt dışılığı önlemezsek haksız rekabeti de önleyemeyiz. Bunun için de Maliye Bakanlığı hızla tedbirleri almak, gerekli kontrolleri bir an önce yapmak zorundadır diye belirtmek istiyorum.

Sözlerimi bitiriyorum, hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Arslan.

Şimdi, 1’inci madde üzerinde şahıslar adına ilk konuşma Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

Buyurun.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Asgari ücretin ekim ayından itibaren 1.300 liranın altına düşmesiyle ilgili Gelir Vergisi Kanunu üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizin malumu olduğu üzere asgari ücret, bu aydan itibaren dar gelirlinin aldığı ücret 1.300 liranın altına düşecek. Bunun düzenlenmesine biz de karşı değiliz, destekliyoruz. Ancak, bu düzenlemeyi yaparken 3 çocuk sahibi olan bir ailenin aldığı ya da bir çalışanın aldığı asgari ücret 1.300 lira, üzerine de sosyal yardım olarak verilen 84 lira bir hakla birlikte, asgari geçim indirimiyle birlikte 1.384 lira oluyor. Çocuğu olmayan bir asgari ücretlinin aldığı ücret de 69 lira olan asgari geçim indirimiyle birlikte 1.300 lirayken o da 1.231 liraya düşüyor yani 1.300 liranın altına düşüyor, o da şimdiki düzenlemeyle 1.300 liraya çıkarılıyor. Biz buna da karşı değiliz ancak çocuğu olan, 2 veya 3 çocuğu olan bir çalışanın alacağı ücret 1.315 lirada kalıyor ekim ayından itibaren yani onu düzenlemeye gerek kalmıyor. Bir başka deyişle 2 veya 3 çocuğu olan bir asgari ücretlinin alacağı aylık 1.300’ün altına düşmediği için âdeta cezalandırılıyor.

Aslında “asgari geçim indirimi” adı altında verilen sosyal yardımın bunun dışında tutulması gerekiyor. Hem diyeceksiniz ki her fırsatta “3 çocuk yapın, fazla çocuk yapın.” hem de bu düzenlemeyle 3 çocuk yapan bir aile, bir çalışan burada hak kaybına uğrayacak. Biz bunun, bu düzenlemenin burada düzeltilerek 2 veya 3 çocuk sahibi olan kişinin de bu vergi diliminin yüzde 15’ten yüzde 20’ye çıkmasıyla oluşan hak kaybindan zarar görmemesini söylüyoruz.

Bir başka devamlı kullandığınız: “Kişi başı gelir 10 bin dolar.” E, böldüğünüzde... İşte, 3’le çarpsanız düz olarak 30 bin. Kişiye böldüğünüzde aylık 2.500 lira yapıyor ama bugün bir ailenin eline geçen ise 1.300 lira. Buradaki çelişkilerin düzeltilmesi adına burada düzenlemelerin de gözden geçirilmesi gerekir diye düşünüyoruz.

Peki, asgari ücretli sadece aldığı bu parada bir düzenlemeyle rahatlık ya da ferahlama hissedecek mi? Maalesef ki hissedemeyecek. Neden hissedemeyecek? Aynı çalışan -veya küçük esnafı da buna katabiliriz- aldığı her şeyde vergi ödüyor; elektriğinde, doğal gazında, petrolünde, iletişiminde, yiyecekte, giyecekte, sigarada vesaire. Bütün bunların hepsini kattığımızda da aslında zam gibi gösterilen de diğer taraftan vergilere yapılan bu zamlarla, düzenlemelerle de ÖTV'yle, KDV'yle de diğer cepten alınıyor yani bir cepten koyulan diğer cepten alınıyor. O yüzden, biz diyoruz ki sosyal devletin gereği olan asgari ücretlinin de Avrupa Birliği standartlarına çıkabilmesi için, millî gelirin de daha yüksekler çıkarılabilmesi için daha yeni düzenlemeler şart. Sadece bunlar olmaz, bunun yanında üretimin desteklenmesi, üretimle birlikte, çalışanın bu gelirden daha adaletli bir şekilde pay sahibi olması gerekir diyorum.

Bu düzenleme de şimdi dört aylık yapılmış ancak daha köklü bir yapılanmanın belki bir dahaki dönem için yapılmasının da elzem olduğunu söylüyorum ve hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Sayın milletvekilleri, şimdi 1'inci madde üzerinde soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz. On dakikalık süreç içerisinde beş dakikası sayın milletvekillerine, geri kalan beş dakika Sayın Bakana ve Komisyona aittir.

Sisteme şu anda bir milletvekili girmiş.

Sayın Özdemir, buyurunuz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Purçu sanırım benim yerime giriş yaptı.

Ben az evvel Sayın Bakana asgari ücretle ilgili bir soru sormuştum, Sayın Maliye Bakanımız cevaplamamıştı, belki tekrar sorabiliriz ama...

Şöyle ki, az evvel Bursa Milletvekilimizin de açıkladığı gibi, 3 çocuklu bir ailenin asgari ücreti 1.384 liraya yükseltilmişti. Ancak, Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı 4.700 TL. Bu konuda Sayın Bakan kürsüden bütün vatandaşlarımıza asgari ücretlinin maaşında bir refah artışı yaptıklarını bir övünç olarak söylemişti. Bu konuda, Sayın Bakanımızdan nasıl bir refah artışı sağladıkları konusunda biraz daha ayrıntılı bilgi alabiliriz belki.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Purçu, buyurun.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, çok sağ olun.

Sayın Başkanım, Türkiye'nin her yerine gidiyoruz. Biz hayalî vatandaş mıyız, öncelikle Hükûmete soruyorum? 5 milyona yakın Roman vatandaşı var, hâlen kaldırımlarda, barakalarda yaşıyor. Ne TOKİ'den bir gelişme var ne Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından bir gelişme var. Biz artık haykırı haykırı bıktık. Söylemeye devam edeceğiz, bıkmayacağız ama Hükûmet, fakirleri görmüyor hâlen. “Kimliksiz vatandaşımız var.” diyoruz, “Okula gitmeyen çocuklarımız var.” diyoruz, “İstanbul'un göbeğinde çadırlarda yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları var.” diyoruz, hâlen görmezlikten geliyorsunuz. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından, TOKİ'den birçok talepte bulunduk, hâlen altı aydan beri komisyon toplanacak da Roman vatandaşlara ev yapılacak. Kış geldi, çocuklarımız dışarıda, kadınlarımız dışarıda, sanki biz Somali'yi yaşıyoruz. Yani, bir kere daha Hükûmete sesleniyorum: Artık, fakirlere, yoksullara dokunun. Yeter yani toplantı salonlarından çıkın artık. Ben artık bıktım. Söylemeye devam edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Özcan...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Sayın Özcan Purçu arkadaşımızın sitemlerinin çok boş olmadığını, dikkate alınması gerektiğini ben de hatırlatmak istiyorum.

Sayın Bakan, Türkiye’de gelir dağılımının her geçen gün bozulduğunu, ekonominin daha da geriye doğru gittiğini görüyoruz. Sosyal yardımların da amacına uygun olarak dağıtılmadığı kanaatindeyiz. Şimdi, bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak hem 2011’de hem de 2015’te toplumun önüne koyduğumuz bir proje var sosyal yardımların adil olarak dağıtılmasına ilişkin: Aile sigorta sistemi. Siz veya Bakanlığınız bürokratları hiç bu sistemi incelemiş mi, uygulanır bulmuş mu? Bu konuda bir çalışma yaptınız mı veya çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, siz soru mu soracaksınız yoksa...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, ben hani arkadaşlar yetişsin diye girmiştım, sorum yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Tüm? Yok salonda.

Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milletvekili odalarının yapılacağı yere “Milletin Meclisini millet yapar.” diye bir yazı astık altına da “Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı” diye bir yazı asıldı. Oraya yapılacak olan yeni binayla ilgili Mecliste bulunan hiçbir milletvekilinin bilgisi yok. Bunu daha önce gündeme getirmemize rağmen Meclis Başkanlığından herhangi bir açıklama yapılmadı. Bu konuda Sayın Bakanımızın bir bilgisi var mı, oraya ne yapacağız?

İkincisi: Milletvekillerine bir buçuk yıldır bir bilgisayar dağıtılacak. Defalarca form doldurtuldu, nasıl klavye kullanıldığı soruldu ama herhâlde bir bilgisayar alımını Meclis Başkanlığı gerçekleştirmedi.

Bir de, Sayın Bakanımıza: İlk yerli uçağı ne zaman uçuracağız? İlk yerli arabayı ne zaman piyasaya süreceğiz? Bununla ilgili bize bir tarih verebiliyor mu?

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, şimdi, çocuklu ve çocuksuz asgari ücretliyle ilgili tartışıyorsunuz. Gerçekten hayretler içinde izliyorum. Bakın, çok şeyi kopyalyorsunuz, kanunları kopyalyorsunuz ama çocuk parasının direkt anneye verilmesini getirseniz bu tartışmanın hepsine son vereceksiniz yani çocuk parasını kesinlikle maaşın içine koymayın, asgari ücretlinin ücretine dâhil etmeyin, ayrı bir şekilde anneye ödeme işlemini getirirseniz bu tartışmalara son vermiş olursunuz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Tarhan...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, sürekli yaz saati uygulamasında mali piyasalar olumsuz etkilenecek. Avrupa ülkelerinde kış saatinin uygulandığı dönemde ortak işlem süresi bir saat kılalacak. Amerika Birleşik Devletleri'yle kış saati uygulanan beş aylık dönemde birlikte işlem yapma imkânı kalmayacak. Uluslararası havale ve EFT işlemleri de bundan etkilenecek. Güvenlik zafiyetleri ve istikrarsızlık nedeniyle zaten ülkemizden kaçan yatırımcı, uluslararası uyumsuzluk sonucunu doğuran bu uygulama nedeniyle iyice ülkemizden uzaklaşacak. Hükümeti uyarıyorum: Ekonomimizi çok büyük zarara uğratabak bu uygulamadan bir an önce vazgeçilmesi gerekiyor. Aksi hâlde, ilerleyen zamanda bu uygulama telafisi güç sonuçlar doğuracak.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurunuz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Sayın Başkan, şimdi bu soruların bir kısmına yazılı cevap vereceğiz, bir kısmına burada cevap vereceğiz.

Önce Sayın Özdemir'in sorusu: Sayın Özdemir asgari ücretle ilgili bir soru sordu. Bizim dönemimizde asgari ücret net yüzde 121 artış gösterdi. O bakımdan, bir iyileştirme söz konusu ve yine gelir dağılımına baktığımızda Gini katsayısında da bir iyileştirme olduğu görülecektir.

Sayın Purçu'nun sorusu vardı Romanların sorunlarıyla ilgili, buna yazılı cevap vereceğiz.

Yine, Sayın Şimşek'in sorusu eski milletvekili lojmanlarıyla ilgili, buna Sayın Maliye Bakanımız yazılı cevap verecek.

İlk yerli otomobil ve ilk yerli uçakla ilgili sorusu vardı. Bu konularda çalışıyoruz, önümüzdeki günlerde ilk yerli otomobille ilgili modeli açıklayacağız. Yine, uçakla ilgili... Türkiye bir savaş uçağı projesi üzerine çalışıyor, bunda takvimle ilgili açıklamalarımız yakında olacak.

Diğer taraftan, Sayın Tarhan'ın sorusu vardı kış saatiyle ilgili. Bununla ilgili de Sayın Maliye Bakanımız yazılı açıklama yapacaklar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Süre kaldı aslında, soru sormak isteyen iki sayın milletvekiline daha söz verebilirim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sorumuzun cevabını alamadık ki.

BAŞKAN – Daha sonra Sayın Bakan yazılı cevap verir en azından, değerlendirelim.

Sayın Sarıbal? Yok.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben soru soracağım.

BAŞKAN – Tamam Sayın Baluken, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gerçi Maliye Bakanı şu anda burada değil ama Sayın Bakan kendisi cevap verebilir ya da iletebilir.

Bugün birkaç vekil arkadaşımız da çok basit bir soru sordular bütün emeklilerin beklediğı promosyonlarla ilgili. Bugüne kadar verilen sözleri yerine getirmeyi düşünüyor musunuz? Neredeyse her göreve başlayan bakan “İki ay sonra, bilmem, Kurban Bayramı'nda, yılbaşında emeklilere promosyon vereceğiz.” diyor ama sonra konu unutulup gidiyor. Birincisi bu.

İkincisi de: Bu emeklilikte yaşa takılanlar yani prim borcunu ödeyip yaşa takılanlar ve yine yaşını doldurup primle ilgili sorunu olanlarla ilgili Hükümetinizin bir çalışması olmayacak mı? Bu konuda çok yoğun bir mağduriyet var, yoğun bir beklenti var. Sizin de aslında seçim dönemlerinde Hükümetinizin verdiği sözler var. Bu konuda herhangi bir cevap vermeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Soru-cevap işlemini bitirdik.

Şimdi, 1'inci madde üzerinde üç ayrı önerge var, önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 426 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde geçen “sadece kendisi için” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı

Baki Şimşek

Erhan Usta

Konya

Mersin

Samsun

Saffet Sancaklı

Fahrettin Oğuz Tor

Kocaeli

Kahramanmaraş

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Musa Çam

Atila Sertel

Niğde

İzmir

İzmir

Zekeriya Temizel

Özgür Özel

İzmir

Manisa

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86 - 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra da geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 426 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mehmet Emin Adıyaman

Diyarbakır

İstanbul

Iğdır

Mahmut Toğrul

Erol Dora

Gaziantep

Mardin

“MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86- 2016 yılı ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 inci madde esaslarına göre 2016 yılında ödenen net asgari ücretin altında kalan tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde, Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

426 sıra sayılı yasa tasarısının 1’inci maddesi üzerine verdiğimiz önerge üzerine konuşacağım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, aslında, 7 Haziran seçimlerine giderken Hükümet çevrelerinin asgari ücretle ilgili açıklamaları bilmiyorum bu Genel Kuruldaki milletvekillerinin hâlâ aklında mıdır. Yapılan açıklama aynen şu şekildeydi: “Asgari ücretin artırılmasını talep etmek, işçilere yapılacak en büyük zulümdür.” Çünkü öyle bir para verecekler ki, işçiler bu parayı nasıl yiyecek, nerede yiyecek, nasıl hazmedecek, sanki bunu mesele etmişlerdi ve 7 Haziran seçimlerinin sonrasında, tabii ki seçim sonuçlarını kabul etmeyen AKP iktidarı, 1 Kasım seçimlerinde bu sefer asgari ücretin artırılacağını, 1.300 liraya çıkaracağını ifade etti. Bugün üzerinde konuştuğumuz bu tasarı kısmen olumlu olmakla birlikte, değerli arkadaşlar, TÜRK-İŞ’in verilerine göre Türkiye’de bugün açlık sınırı 1.386 lira, yoksulluk sınırı da 4.515 TL yani asgari ücret olarak belirlenen ücret açlık sınırının altında. Bugün yine TÜRK-İŞ’in her ay düzenli olarak yaptığı Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırması eylül ayı sonuçları açıklandı. Buna göre 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken aylık gıda harcaması 1.386,22 TL. Yani bunlara baktığımızda, değerli arkadaşlar, gerçekten, bugün bahsettiğimiz ve üzerinde konuştuğumuz şeyin aslında bir iyileştirme değil, yine çalışanları açlığa mahkûm etmek olduğunu bir kez daha söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, yine, TÜİK 2015 yılı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması sonuçları açıklandı. Millî gelirden en fazla pay alan veya en zengin kısmı oluşturan yüzde 20’lik kesimin geliri 0,6 puan artarken yüzde 20’lik en az alanların payı 0,1 oldu. Yüzde 20’lik en üst dilimin aldığı pay yüzde 46,5 iken, değerli arkadaşlar, diğer yüzde 20’lik en alt alanlar yüzde 6,1’ini alıyor, yüzde 20’lik kesim sadece 6,1’ini alıyor.

Değerli arkadaşlar, bugün aslında adım adım bir siyasal, ekonomik ve yönetim krizine gittiğimiz şu günlerde sadece doların 2.9 liradan 3.1 liraya çıkması aslında her vatandaşın cebinden 2.500 TL’nin çıkması anlamına geliyor. Bugün, Türkiye’de yardım almadan yaşayamayacak olan kesim, neredeyse 79 milyonun her 5 kişiden 2’si yardım almadan yaşayamaz hâle gelmiş. 2012’de bu rakam 23 milyon 668 bin iken 2014 yılında 30 milyon 500 bine ulaşmış yani yaklaşık 7 milyon yeni, yardıma muhtaç

insan yaratmışız. Peki bunların tamamı nereden kaynaklanıyor? Bunların tamamı, gittikçe, adım adım sürüklendiğimiz bir ekonomik krizden kaynaklanıyor. Değerli arkadaşlar, barışın olmadığı, huzurun olmadığı, demokrasinin olmadığı, insan haklarının olmadığı bir yerde ekonomik kriz kaçınılmazdır.

Bugün, artık Türkiye’de başlatılan Kürt karşıtı politika, neredeyse, gerçekten bu ülkede yaşanmaz seviyeye gelmiştir. Bu ülkenin işkencecilerinin, 12 Eylül işkencecilerinin dize getiremediği Gültan Kışanak, dün darbeye mücadele, darbeyi önleme -ki ben aklama komisyonu diyorum- komisyonuna bilgi verdikten sonra Diyarbakır’da tutuklandı. Şunu bir kez daha ifade ediyorum: Hiç kimse ama hiç kimse ne Kürt’ün iradesini kıracaktır ne Kürt hiç kimseden korkup direnişini azaltacak ya da düşürecektir. Bunu bilmenizi istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Toğrul.

ABDURRAHMAN ÖZ (Aydın) – Sen kendin Kürt müsün?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Evet.

ABDURRAHMAN ÖZ (Aydın) – Kayıtlara geçsin diye söyledim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Niye bunu öğrenmek istiyorsun ki?

BAŞKAN – Tamam Sayın Toğrul.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – İsterseniz kafatası ölçümü de yapın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer (Niğde) ve arkadaşları

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86 - 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra geçiren net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Gürer, iki gündür çok söz aldınız Niğde'nin sorunları hakkında. Sizi bir kez daha kutluyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asgari ücreti 7 Haziran 2015 seçimlerinden önce Cumhuriyet Halk Partisi net 1.500 liraya çıkaracağını açıkladı. Adalet ve Kalkınma Partisi bunun olabilirliğini tartışmaya açtı ancak 1 Kasım 2015 seçimleri öncesi Adalet ve Kalkınma Partisi de 1.300 liraya net asgari ücreti çıkaracağı sözünü verdi. Bununla ilgili Hükûmetin yaptığı düzenlemede asgari ücretin 1.300 liraya çıkarıldığı açıklandı. Ne var ki asgari geçim indirimi net asgari ücrete eklenerek yapılan bu uygulamada, özünde asgari ücret 1.177 lira olarak gerçekleşti. Asgari ücretin vergi dilimi nedeniyle şimdi bir düzenlemeye gidiliyor, asgari ücretteki 70 liralık düşmenin önlenmesi amaçlanıyor. Uygulamayı doğru ancak yetersiz buluyoruz.

Hükûmetin bugün getirmeyi düşündüğü çözümün, asgari ücretin az üzerinde ücret alan kesimler dâhil olmak üzere, geri kalan milyonlarca ücretliye hiçbir katkısı olmayacaktır. Bu böyle yapılacağına göre, geriye bir tek, vergi matrahı ne olursa olsun eğer işçinin eline asgari ücretin altında bir ücret geçiyorsa bunun yukarıya doğru tamamlanması işlemi kalıyor. Bu işlem nasıl yapılacak, henüz net değil. Ancak burada esas soru şu: Asgari ücret değerlendirilirken asgari geçim indirimi tutarı mı esas alınacak yoksa asgari geçim indirimi hariç, çıplak, gerçek asgari ücret yani net 1.177 lira mı? Çünkü asgari geçim tutarları her ücretliye göre farklılık göstermekte, eşinin çalışıp çalışmamasından çocuk sayısına kadar değişiklikler göstermektedir.

Asgari geçim indirimi tutarı dâhil değerlendirildiğinde bu işçileri hâlen vergi kesintileri bekliyor olacak. Bu konuyu irdelemekte ve takip etmekte yarar var çünkü Hükûmet yetkililerinin açıklamaları kimsenin 1.300 TL'nin altında alamayacağı şeklinde.

Yakın zamanda bekleyen başka bir tehlike, zorunlu bireysel emeklilik. 1 Ocak 2017'den itibaren zorunlu bireysel emeklilik sistemi devreye giriyor. Hükûmet darbe ve OHAL'in sağladığı toz duman ortamı içinde Varlık Fonu'yla zorunlu bireysel emeklilik sistemini yasallaştırdı.

Ocak ayından itibaren tüm çalışanların prime esas kazançlarından yüzde 3 oranında zorunlu bireysel emeklilik kesintisi yapılacak. Asgari ücretin bugünkü tutarını esas aldığımızda, her çalışandan ocak ayından itibaren 50 Türk liralık kesinti yapılacak. Kesinti miktarları işçi ve emekçilerin brüt kazançlarına göre ise artacak. Örneğin, 3 bin lira brüt kazancı olandan her ay 90 lira kesinti olacak demek. İki ay içerisinde bu sistemden çıkılabilecek ancak bu sürede çıkılmaz ise sistemden geri çıkış da artık mümkün değil.

Bu konu, 2017 yılı için belirlenecek asgari ücret tartışmalarını ve vergi kesintilerini de yakından ilgilendiriyor.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan asgari ücreti “enflasyona yoksulların ezdirilmediği” ifadesiyle tanımlıyor ama ancak uygulamada yoksullar ile varlıklılar arasındaki gelir dengesi, ne yazık ki yoksullar aleyhine giderek bozuluyor.

Bunun yanında 4/B'lilerle, 4/C'lilerle, taşeronla verilen kadro sözüyle, yaşa takılan emeklilerin sorunlarıyla; İntibak Yasası'yla, 2000 yılı öncesindeki emeklilerle ilgili düzenlemelerle, emeklilerin ilaç katkı payıyla ilgili sorularımıza ne yazık ki Bakan yanıt vermiyor. Çalışanlar, her alanda olduğu gibi bu konuda da Hükûmetin unuttuğu kesim hâline gelmiş durumda.

Özünde, burada yapılan düzenlemeyle bir mağduriyet giderilmiyor; hak ettiklerini, emeğinin karşılığını alamayan işçilere, gelir vergisi diliminden dolayı kısmen kaybolan haklarının verilmesi şeklinde bir uygulama gerçekleşiyor. Dediğimiz gibi, uygulama doğru ama yeterli bulmuyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Güner.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 426 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde geçen "sadece kendisi için" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Fahrettin Oğuz Tor.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 426 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasıyla İlgili Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde MHP adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, benden önce de konuşan arkadaşların ifade ettiği gibi, Eylül 2016 itibarıyla 4 kişilik ailenin açlık sınırı 1.386 liradır, yoksulluk sınırı 4.515 TL'dir. Mutfak enflasyonu bir önceki aya göre aylık yüzde 1,81 oranında artış göstermiştir. Aylık asgari ücretin net 1.300 TL olduğu günümüzde sadece bir kişinin geçim maliyeti aylık 1.712 TL'dir. Özet olarak yoksulluk ülkenin temel sorunlarından biri olmaya devam etmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nın 2015 yılı sonuçlarına göre yoksulluk oranı yüzde 21,9'dur, diğer bir ifadeyle ülkede yaşayan her 5 kişiden biri devletin resmî kurumunun belirlediği kriterlere göre yoksuldur. TÜRK-İŞ araştırmasının Eylül 2016 ayı sonucuna göre 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı 1.386 TL'dir. Gıda harcamasıyla birlikte giyim, konut, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamaların toplam tutarı 4.500 TL civarındadır. Ancak, hanede çalışan sayısı az ve ele geçen ücret düzeyi geçim şartlarını karşılamakta yetersiz kaldığında insan onuruna yaraşır bir yaşam sağlamak mümkün olamamaktadır. Gıda fiyatlarındaki değişim özellikle yoksul kesimlerin yaşam şartlarını doğrudan etkilemektedir. TÜRK-İŞ hesaplamalarına göre Eylül 2016'da aylık gıda harcaması tutarı bir önceki aya göre 25 TL artmıştır, aynı şekilde, aylık yaşam maliyeti için bir önceki aya göre 80 TL daha fazla harcama yapılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, giderlerdeki bu artışı karşılayacak oranda bir gelir artışı gerçekleşmemiştir, hatta diyebiliriz ki mevcut gelir vergisi mevzuatı nedeniyle gelirden gerilemeler yaşanmıştır. Kim ne derse desin, dar gelirli ailelerin elde ettiği gelirin yeterli ve dengeli beslenme için gerekli harcamaları bile karşılayabilecek düzeyde olmadığı açıktır. Dar gelirli çoğu zaman fiyatı yüksek olan gıda maddeleri yerine, fiyatı düşük olan gıda maddelerini seçmektedir. Bu durumda olan aileler, büyük bir olasılıkla beslenme dışı harcamalarının bir kısmını da beslenme harcamalarından kısarak elde edebilmektedir. Sonuçta, gelir düzeyinin düşük ve yetersiz olması, dar gelirli kişi ve ailelerin sağlıksız ve dengesiz beslenme yapması, bu da başta sağlık olmak üzere, eğitim ve diğer başka problemleri beraberinde getirmektedir.

Değerli milletvekilleri; özellikle iş gücü piyasası verileri üzerinde de birkaç söz söylemek istiyorum. 2015 Ocak döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre 30 bin kişinin üzerinde işsiz artarak yaklaşık 3 milyon 300 bin kişiye ulaşmıştır. 2016'da durumun turizmdeki kriz ve terör nedeniyle daha da kötü olması kuvvetle muhtemeldir. İşsizlik oranı ise yüzde 11'lerin üzerindedir. İşsizlik oranının yaklaşık on dört yıl sonrasında geldiği nokta, kriz dönemlerinin de üzerindedir. 1991 krizinde yüzde 8,2; 1994 krizinde 8,5; 2001 krizinde 8,4 iken TÜİK verilerine göre bugün işsizlik oranı yüzde 10,7 seviyesindedir. Genç nüfus işsizlik oranının artması, kayıt dışı çalışanların oranının yüzde 15'lerden indirilememesi kötü gidişin örnekleridir. Hükümet belli konularda ne kadar övünse de ortada bir gerçek vardır ki işsizlik çözülememiştir, artmaya devam etmektedir. Orta ve dar gelirli insanların durumlarında bir iyileşme yaşanmamıştır. Bununla beraber, bankalarda 1 milyon lira ve üzerinde mevduat bulundurulmuş hesap sayısı 2012 yılı ilk çeyrekte 46.695 iken aradan geçen beş yılda yüzde 102 artışla 94. 529'a yükselmiştir. Artış yüzde 78'dir.

Sonuç olarak şunu söylemek istiyorum ki getirilen tasarı toplumun, ücretli ve dar gelirli insanların problemini çözecek seviyeden çok gerilerdedir.

Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.33

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.12****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema Kırıcı (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

426 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 - Bu Kanun 1/10/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde ilk konuşmacı, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın İdris Baluken.

Süreniz on dakika.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Halkların Demokratik Partisi olarak, asgari ücretteki iyileştirmeyi esas alan bu yasa tasarısının gerek Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine alınması gerekse de Komisyondan geçtikten hemen sonra Genel Kurulda görüşülmesine en başından beri gerekli katkıları sunduk. Biz, Türkiye’deki bütün ekonomik sorunların yapıcı bir temelde çözümüne dair bugüne kadar bu Parlamentoda yürütülen bütün tartışmalara katkı sunmayı esas aldık. Bu yasa tasarısıyla ilgili de genel yaklaşımımız bu oldu. Ancak, ben, geçen hafta da bu Meclis kürsüsünde yaptığım konuşmada bir ülkedeki ekonominin, ekonomik iyileşmenin, kalkınmanın o ülkedeki demokrasiyle ve toplumsal barışla doğrudan ilişkisi olduğunu söylemiştim. Bir ülkede demokrasi yoksa orada ekonominin iyileşmesi mümkün değildir. Bir ülkede toplumsal barış yoksa, ülkenin bir bölgesinde ağır bir savaş süreci varsa o ülkede ekonomik düzelmeyi ya da ekonomiyle ilgili birtakım yasal düzenlemelerle çözüm üretmeyi beklemek ham bir hayalin ötesine geçmez diye düşünüyoruz.

Bakın, içerideki savaş süreci yetmedi. Şimdi, Irak ve Suriye’de de bütün bölge halklarının iradesine rağmen, bütün bölgesel devletlerin ve küresel güçlerin karşı koymasına rağmen ısrarla bu ülkeyi savaşın içerisine sürüklemek isteyen bir Hükûmet pratiğiyle karşı karşıyayız. Siz, savaşı artırdığınız sürece emekçinin, yoksulun, işçinin sofrasındaki ekmeği küçültürsünüz; bu kadar nettir. Savaşa can da dayanmaz, ekonomi de dayanmaz.

Bakın, ekonomik çöküntünün işaretleri ortaya çıkmaya başladı. Her geçen gün daha fazla ağırlaşıyor.

Yürüttüğünüz politikalarla bir taraftan savaş ekonomisinin kara deliğini olabildiğince büyüttünüz, bir taraftan da Türkiye’yi yatırım yapılması gereken ülkeler listesinden çıkarmayı başardınız. Şu anda bütün uluslararası kuruluşlar, artık Türkiye’yi yatırım yapılamaz ülke olarak görüyor. Niye öyle görüyor? Hani siyasi değerlendirmeler falan diyorsunuz ya... Ancak yürütmüş olduğunuz politikalarla bakın, bir iş adamının -bugün bizi iş adamları ziyaret etti- kırk yıllık emeğine, kırk yıllık birikimine bir

gecede el koyuyorsunuz. Yani, ne dinde ne inançta ne ahlakta ne insanlıkta böyle bir şey olabilir mi? Ya, bir insan bir cemaate yakınlık duydu diye ya da sempati duydu diye ya da o cemaatin liderinin bir kitabını bilmem evinde bulundurdu diye kırk yıllık birikimine el koyma hakkına sahip olabilir misiniz, böyle bir anlayış olabilir mi?

Yine, aynı şekilde, size muhalif olan bütün kesimlerin mal varlıklarına, şirketlerine el koymanın yasal düzenlemelerini yapıyorsunuz. Bu ortamda işverenin, sermaye sahibinin nasıl bu ülkede kendisini güven içerisinde hissetmesini bekliyorsunuz? Kamu emekçileri için aynı şey geçerli. Sabaha uyandığında “İşine son verilecek mi verilmeyecek mi, açığa alınacak mı alınmayacak mı?” bu korkuyu yaşayan bir işçi, bir emekçi bu ülkedeki ekonomik duruma nasıl bir katkı sağlayabilir? Kendi geleceğiyle ilgili belirsizlik varken bu ülke adına nasıl bir artı değer, nasıl bir katma değer yaratabilir? Bütün bunları siz enine boyuna tartışmadan herhangi bir şekilde yol alamazsınız. Adım adım bu ülkeyi büyük bir uçurumun maalesef aşağısına itmiş oldunuz. Ben artık uçurum kenarı falan demiyorum, uçurumdan itmiş oldunuz. 7 Hazirandan bugüne kadar bu ülke sayenizde bir gün bile rahat bir nefes almadı. Üç tane masa devirdiniz; önce, müzakere masasını devirdiniz. Hani “devirdiniz” derken sizi kastetmiyorum, sizin adınıza bu siyaseti belirleyen Recep Tayyip Erdoğan’dan bahsediyorum. Önce müzakere masasını devirdi, sonra koalisyon masasını devirdi, sonra anayasa masasını devirdi. Devrilen üç masa sayesinde Türkiye’de üç büyük kriz oluştu; büyük bir siyasi kriz oluştu, büyük bir bölgesel kriz oluştu, işte son aylarda da artık kendisini iyice hissettiren büyük bir ekonomik kriz oluştu. Ne adına? Başkanlık adına, iktidar hesabı adına.

Halkın gündeminde böyle bir şey var mı? Yok. Halk, 7 Hazirandan sonra bu ülkenin temel meseleleriyle ilgili büyük bir umut beslemişti ancak dediğim gibi, siz, maalesef, çok bilinçli politikalarla ülkeyi büyük bir uçuruma atmış oldunuz. Hâlâ buradan çıkışla ilgili de herhangi bir muhasebe falan yapıyor değilsiniz. Gündeminizde demokrasi yok, gündeminizde barış yok, gündeminizde bu ülkenin kalkınmasıyla ilgili, ekonomik refahıyla ilgili bir durum yok, gündeminizde güvenceli çalışma yok, gündeminizde iş adamlarının, sermaye sahiplerinin rahatlamasına dönük bir şey yok. Dolayısıyla bu mevcut kaos derinleştirme dışında hiçbir şey yapmıyorsunuz. İçeride savaş, dışarıda savaş, ayakları da yere basmıyor.

Enver Paşa’nın maceracı o birtakım hezeyanları vardı ya, şimdi onun Neoosmanlıcı formatını siz Orta Doğu coğrafyası gibi kurtlar sofrasında hayata geçirmeye çalışıyorsunuz. “Hem sahada hem masada olacağız.” derken ne sahada kaldınız ne masada kaldınız. Doksan dakika boyunca saha kenarında koşup ısınan bir yedek oyuncunun ötesine geçemediniz. Ha bire takım kaptanının onayı olmamasına rağmen, maçı yöneten hakemin onayı olmamasına rağmen sahaya girmeye çalışıyorsunuz, hemen sizi sahanın dışına atıyorlar çünkü oyunu kuralına göre oynamadınız.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Kendini anlatıyorsun galiba.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Sizsiniz, siz.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Kendini anlatıyorsun.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Sizsiniz.

HALUK İPEK (Amasya) – Hakem kim, hakem?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Hakem bölge halkları. Bölge halklarını esas alsaydınız böyle olmazdı. Biz en başından beri söyledik.

Bakın, doksan dakikayı böyle tükettiniz. Şimdi, artı üçte yine kural ihlali yaparak sahaya girmeye çalışıyorsunuz. Mümkün mü bu? Böyle bir şey mümkün değil ancak daha büyük felaketler getirme dışında hiçbir işe yaramaz.

Bakın içerideki savaş süreciyle ilgili her gün hamaset söylemleri geliştiriyorsunuz. Ya, biz burada, bakın ta bir yıldır “PKK’nin elinde bulunan esir askerler için ne yaptınız?” diye sorduk. Ya, aradan bir yılı aşkın süre geçmiş, askere giden ya da vazifesi icabı polis olarak bölgede görev yapan 13 insan şu anda PKK’nın elinde alıkonulmuş durumda. Kılınızı kıpırdatmamışsınız. Böyle bir hakkınız var mı? Aileler perişan. Her gün ölen askerler üzerinden burada siyaset yürütürken, burada hamasi söylemlerle nutuk atarken...

ALİM TUNÇ (Uşak) - Teröristlerden bahsediyorsun. Teröristle pazarlık olmaz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...bugüne kadar bu askerlerle ilgili kılınızı kıpırdatmamışsınız. Oysaki bakın siz, bir İsrail askeri için Hamas’la, Filistin’deki örgütlerle bizzat o diplomatik görüşmeleri yürüten bir Hükûmetsiniz. Böyle bir hakkınız var mı? Devlet kendi askerine, kendi polisine sahip çıkmaz mı? Ben soruyorum: Bugüne kadar bu alıkonan polis, askerler için ne yaptınız? Bakın isimleri burada: “Astsubay Semih Özbek, Polis Vedat Kaya, Polis Sedat Yabalak, Er Sedat Sorgun, Er Müslüm Altıntaş, Er Adil Kavaklı, Uzman Çavuş Sedat Vardar, Uzman Çavuş Ferdi Polat” diye liste uzuyor. Yani böyle bir Hükûmet, böyle bir devlet anlayışı olabilir mi? Eğer siz bu anlayışınızı terk etmezseniz böyle ölümler üzerinden, kan anket diyalaktığı üzerinden iktidar hesapları yaparsanız o iktidarınız çöker. “Kan aktıkça iktidar yolum kılalacak, kan aktıkça anketlerde oyum artacak.” diye düşünürseniz büyük yanılırsınız, büyük kaybederseniz.

Şimdi, kan anket diyalaktığını öfke anket diyalaktığına de çevirdiniz. “Öfkeyi artırayım ki kutuplaşma artsın, öfkeyi artırayım ki toplumsal gerilim artsın, bunun üzerinden ben iktidarın yolunu kısaltırım.” gibi hesap içerisine giriyorsunuz.

Bakın, gerçekten biz üzüliyoruz. Yani bu politikalarla herhangi bir sonuç alınmaz. Bu bedeli ödeyecek olan bir tek siz olmayacaksınız. 80 milyonun tamamıyla ilgili, ödenecek bir bedelle ilgili bu kaygılarımızı dile getiriyoruz. Halkımıza bu kötülüğü yapmanıza asla rıza göstermemizi beklemeyin. O nedenle, yol yakinken bu politikalarla vazgeçmeniz, kendi iç barışını sağlamış, bölgesel politikada da bütün bölge halklarının güvenini kazanmış, barışçıl, diplomatik, siyasi çözüme katkı sağlayan bir ülke pozisyonuna Türkiye’yi getirmeniz gerekiyor. O yönlü politikalar oluşturduğunuzda, burada, ekonomiyle de ilgili, toplumsal barışla da ilgili, hukuk devletiyle ilgili, insan haklarıyla ilgili her türlü düzenlemede de bizler katkı sunarız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Madde üzerinde ikinci konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Atilla Sertel.

Süreniz on dakika.

Buyurun Sayın Sertel. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ATİLA SERTEL (İzmir) – Sağ olun.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, burada çok uzunca bir süredir asgari ücreti tartışıyoruz. Aslında güzel bir söz vardır, “Attığın taş ürküttüğün kurbağaya değsin.” derler ama değmiyor çünkü 1.300 lira zaten asgari ücretlinin aldığı rakam ve açlık sınırının altında bir rakam ve bu ücretle insanlar evlerinin ekmek, çocuklarının okul ihtiyacını, ulaşım ihtiyacını karşılamaya çalışıyor. Aslında Avrupa’yla kıyaslandığında Türkiye, ne yazık ki, beşte 1 oranında asgari ücretle yaşayan insanlar... İsviçre’de, Avusturya’da, Almanya’da 2.800 eurolarda olan asgari ücret, Türkiye’de, ne yazık ki, 468 dolar civarında.

Şimdi Sayın Maliye Bakanını dinlediğimde kendimi farklı bir ülkede zannettim. Dedim ki: Ya, ne kadar rahat bir ülkede yaşıyoruz, insanlar ne kadar mutlu, ne kadar güzel bir ülke. Ama döndüm baktım ki, 2002 yılında AKP iktidar olduğunda asgari ücret -o dönemki rakamla milyon okunuyordu paralar- 184 milyon liraydı ve 2002 yılında altın fiyatı 23,5 milyondur. Eğer bugünkü rakamla söylersek 184 lira alıyordu bir asgari ücretli, 23,5 liraya bir çeyrek altın alabiliyordu. 2002’de bir asgari ücretli maaşını hiç harcamadan kuyumcuya gitse 8 çeyrek altın alabiliyordu. Bugün aynı işçi, asgari ücret artmış olmasına ve Cumhuriyet Halk Partisinin “1.500 lira” diyerek çıtayı yükseltmesine, AKP’nin peşinden gelmesine ve 1.300 lira olmasına rağmen, bugün aynı asgari ücretli 2002 yılında 8 altın alırken bugün 6 çeyrek altın alabiliyor.

Şimdi, Sayın Maliye Bakanı burada olsaydı ona sormak isterdim; bu 2 çeyrek altını asgari ücretlinin cebinden kim tırtıkladı, kim çaldı? Asgari ücretliler zaten yaşamın en dibinde olan ve geçmiş dönemden bu yana en büyük sıkıntıyı yaşayan kesimdir ama bunun yanı sıra asgari ücretliyi de geçtik iş güvencesi olmayan taşeron işçiler, yine taşeron olmaya razı 5 milyon 850 bin civarında işsiz; bütün bunlar AKP’nin yarattığı ne yazık ki acı tablo.

Arkadaşlar, rakamlar söylüyor ve o rakamlardan size örnek vermek istiyorum: Gıda harcaması, konut, giyim, kira, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri harcamalar zorunlu olarak yapmaya kalkışıldığında, paraları alt alta yazdığınızda toplam 4.515 TL rakam çıkıyor ortaya, biz ise asgari ücretliye 1.300 lirayı konuşuyoruz. Aynı durumda yaşayan emekliler, aynı sıkıntıyı yaşayan 11 milyon emeklinin de yaşadığı sıkıntıların asgari ücretliden pek farkı yok.

ABD’de yıllık asgari ücret 15.080 dolar, İsrail’de 14.413 dolar, Belçika’da 25.030 dolar, bir de, Fransa’da 23.737 dolar, hani OHAL’le kıyaslıyorlar ya Fransa’yı... Türkiye’de, ülkemizdeki yıllık asgari ücret ne kadar? 5.050 dolar, yani onların beşte 1’i kadar ücret alıyor bizim işçilerimiz.

Memurlar için, emekliler için aynı sıkıntıları yaşıyoruz. Emekliler için 12 Nisan 2016’da bir kanun teklifi vermiştim, diğer milletvekili arkadaşlarımız da imzalamıştı. Bu kanun teklifi 12 Nisandan beri Meclisin komisyonlarında bekletiliyor. Burada demiştim ki: İnsanların, günümüzde gelişmiş ülkelerde çalışan insanların ilerleyen yaşlarında iş güçlerinin yetersiz hâle gelmesi, onların mağdur duruma düşmemeleri için bu kişilere emeklilik hakkı tanınmıştır. Emeklilik aylıkları ise kesilen primlerle karşılanıyor.

Bugün ülkemizde emekliler açısından üç farklı tarih karşımıza çıkmaktadır: 8 Eylül 1999 tarihinde sigortalı olanların durumu, 8 Eylül 1999 ile 30 Nisan 2008 arasında sigortalı olanların durumu ve 30 Nisan 2008 sonrasında sigortalı olanların durumu. İntibak yasasının ele alınmasını ve emeklilerin durumlarının düzeltilmesini istemiştik arkadaşlarımızla beraber. Bu kanun teklifi hâlâ Meclisin tozlu arşivlerinde duruyor. Kim bilir ne zaman çıkacak.

Sevgili arkadaşlarım, asgari ücretliler için verilecek çok örnek var. İzmir’de yaşayan arkadaşlarımızın, asgari ücretle çalışan arkadaşlarımızın bir kısmının gündüz fabrikada, gece taksi şoförlüğü yaptığını biliyorum. Çocuklarının onlara hasret kaldığını ve onları görmeden büyüdüğünü de biliyorum. Hiç abartmadan söylemek istiyorum ki iki iş yapmasına rağmen aldığı maaşla evini geçindiremeyen ve bu ülkede bu ülkeye bağlı, namuslu, yurtsever, bu ülkeyi seven, bayrağına, vatanına bağlı çocuklar yetiştirmek için, eğitim masraflarını sağlamak için sürekli çalışan, koşturan insanlar var.

Biz şimdi ne yapıyoruz arkadaşlar? Dönüp kendimize bir sormamız gerekmiyor mu? Cumhuriyet Halk Partisi “1.500 lira olsun.” dediğinde hep bir ağızdan “Nereden bulacaksınız?” diye bağırırlar, asgari ücreti 1.300 lira yaptığında eğer kendilerini burada öve öve bitiremiyorlarsa vay bu memleketin hâline derim. (CHP sıralarından alkışlar) Ne yazık ki 1.300 lirayı da tam olarak veremediniz, şimdi düzeltme yoluna gidiyoruz vergi kanunuyla. Ama şunu bilin: Cumhuriyet Halk Partisinin bütün belediyelerinde

asgari ücret 1.500 lira net olarak ödenmektedir. Cumhuriyet Halk Partili belediyeler hem taşeronu kaldırmışlardır ve kaldırmaktadırlar ve onları iş güvencesiyle çalıştırmaktadır, sendikalı yapmaktadır ve asgari ücreti de 1.500 lira yapmaktadır.

Gelin şimdi şu taşeron olayına bir kez daha değinelim. Ahmet Davutoğlu -kulakları çınlasın- uzunca bir süredir Meclise gelmiyor. Ben gelmesini isterim ve burada bulunmasını isterim. Ahmet Davutoğlu bir söz verdi ve bir müjde verdi; bütün Türkiye’de gazetelerin manşetlerini süsledi, televizyonlarda dakikalarca taşeron işçisinin güvenceye kavuşacağını ve taşeronun kaldırılacağını söyledi. Bu söz Adalet ve Kalkınma Partisinin sözü değil midir? Bu söz Adalet ve Kalkınma Partisini bağlamamakta mıdır? Bu söz Sayın Başbakan Binali Yıldırım’ın bir kulağından girip diğerinden çıkmış mıdır? Ahmet Davutoğlu, “Taşeron işçisini güvenceye kavuşturacağım.” derken bir de baktı ki kendisi güvence altında değil, kendisine de taşeron uygulaması yapıldı ve görevine son verildi. Süresi dolmadan, 23,5 milyon oy almasına ve Adalet ve Kalkınma Partisini seçime sokup birinci parti yapmasına rağmen hiçbir güvencesi olmadığının da altını burada kalınca çizmek istiyorum.

Geliyorum Sayın Başbakana. Sayın Başbakan Binali Yıldırım’ın da hiçbir güvencesi yoktur, ne kadar süre kalacağı belli değildir, ne kadar süre Başbakanlık yapacağı belli değildir ve ardından kimin Başbakan yapılacağı da buradaki Adalet ve Kalkınma Partililer tarafından değil, bir kişi tarafından belirlenmek istenmektedir. O zaman, Türkiye’de her şeyi belirleyen bir kişi, asgari ücreti belirleyen ve o konuda emir ve komuta zinciri içerisinde uygulama yapan da bir kişi olmasın. Biz burada eğer insanların insanca yaşayabileceği, çocuklarına bakabileceği, evinin kirasını ödeyebileceği, evine ekmeğini, sebzelerini, meyvesini alabileceği bir ücreti konuşuyorsak bu ücret bugünkü koşullarda en az 4,5-5 bin TL civarındadır. Bu, Türkiye’nin en somut gerçeğidir. Biz ise 1.300 liranın üzerinde edebiyat yaptık ve kimimiz eleştirdik, kimimiz övdük ama yine de asgari ücretlilerin buradan gelecekte en güzel yılları bizimle yaşayacağını söyleyerek sözlerimi bitirmek istiyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sertel.

Gruplar adına üçüncü ve son konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Saygıdeğer milletvekilleri, bugünkü, üzerine muhalefet şerhi belki yapılmadan geçecek bir kanun ama bu vesilelerle siyasi partiler bu konudaki görüşlerini ifade ediyorlar, söz haklarını kullanıyorlar.

Milliyetçi Hareket Partisi aldığı söz haklarının içeriğini tamamlamak adına konuyla alakalı düşüncelerini şu şekilde ifade ediyor: Özellikle dar gelirli ailelerin, asgari ücretle geçinen insanların gündelik yaşam içerisinde aile müessesini koruyabilmeleri için, sürdürülebilir bir toplum yapısı için tartışmasız bir şekilde bu gelirlerinin standartlarının artırılmasından taraftır. Elbette ki hepimiz bu standardın artırılmasını istiyoruz fakat kış aylarına girdiğimiz, girmek üzere olduğumuz bu günlerde, çocuklarının harçlıklarını, onların giyim kuşamlarını ve kışın yakacakları kömürün, doğal gazın hesabını yapan dar gelirli insanları düşündüğümüzde Türkiye’de durumun hiç de iç açıcı olmadığını görüyoruz. Sebebi nedir diye baktığımızda üretime dayalı bir istihdam politikasının olmaması, üreten ekonominin âdeta damarlarının kesilmiş gözükmesi bunun temel problemidir. Biz aile müessesesini sürdürülebilir hâle getirebilmek için ailenin temel ihtiyaçlarını karşılamak durumundayız. Anne-babanın, çocuğunun çocuğunun karşısında mahcup olmamasını sağlamak durumundayız.

Şimdi, Türkiye’de gerçekten zor ve olağanüstü günler yaşıyor. Yani şu an adını bildiğimiz, belki de bilmediklerimizle beraber alfabede harflerin kalamayacağı kadar terör örgütleriyle bir taraftan mücadele, bir taraftan da küresel emperyalizmin bölgeyle alakalı mücadelesi ve buna karşı duruşumuz. Bütün bunların içerisinde biz moral değerini yüksek tutmak zorundayız. Moral değerini yüksek tutarken de altyapıdan kopuk, rasyonalliteden kopuk olmaması gerekiyor. Çocuklarımızın, gençlerimizin yarınlarına dair umutlarını yitirmemesi gerekiyor. Özellikle üniversite mezunu gençlerimizin istihdam politikasında beklentilerinin karşılık bulamaması umutsuzlukları beraberinde getiriyor.

Türkiye, eğitimli insan gücünü işe koşma konusunda sadece devlet kapısının işveren olduğu algısını nereye kadar sürdürecektir ya da devlet kontrolünde toplumdaki bu algı nasıl değişecek? Bu soruya cevap vermek durumunda.

42 bin Türk dili ve edebiyatı bölümü mezunu -gıda mühendisini saymıyorum, Türk halk bilimi bölümü mezunlarını saymıyorum, tarih bölümü, idari bilimler fakültesi mezunlarını saymıyorum- bu arkadaşlarımız kendi aralarında dernekleşerek haklarını arama ve “Ne olur bize bir iş.” diyerek milletvekillerinin kapılarını çalmakta. Türk gençliğinin bu pozisyona düşmesi gerçekten üzücü ama biz eğitim programımızı, politikamızı da bu vesileyle belki tartışmaya açabiliriz. Neden çocuklarımız kendisini ifade edebilmek için çok değişik alanlarda kendilerine ekmek bulamıyorlar da hep devletin kapısını çalıyorlar? Bu da cevaplanması gereken ayrı bir soru işareti.

Ama, bütün bu olumsuzlukların içerisinde millî birlik ruhunun, gerçekten seferberlik ruhunun gönülde fikren, ruhen büyük Türk milletine verilmesi ve onların aşlarıyla, ekmekleriyle imtihan edilmemesiyle üzerimizde dolanan bu felaketleri de aşabiliriz, bu felaketlerden çıkabiliriz diye düşünüyoruz.

Birtakım olağanüstülükler ve musibet hadiseleri, tabiri caizse fetret dönemleri Türk milletinin tarihinde olmuştur ve fetretten sonra hep aydınlık gelecekler ve birtakım hamleler gerçekleşmiştir. Biz Türk millî birikiminin ve bu tecrübenin yeniden bir kalkınma hamlesi yapabileceğine inanıyoruz. Bugün itibarıyla Türk ordusunun başta Fırat Kalkanı Operasyonu’yla ve PKK terörüyle mücadelesinde, aynı şekilde Türk devletinin içeride FETÖ’ye karşı vermiş olduğu mücadelede Türkiye bu birikimle yol alıyor. Bu birikim eğer iyi değerlendirilir ve millî mutabakat zemini üzerinden yürünür, insanlar ekmekleriyle imtihan edilmemezse, ekmekleri ile ideallerini yan yana koyarak daha iyi işler yapmanın zemini Türkiye’yi bekliyor.

1970 ve 1980 arası Türkiye’nin en karanlık dönemleriydi, yaşayan büyüklerimiz bunları bilir. Siyasal kaoslar beraberinde kan, gözyaşları, darbeler ve Türk siyasi tarihinin 1970’lerinde “Türkiye ne yapabilir? Türkiye bunu yapmamalı.” denildiği bir dönemde, başta Avrupa’nın ve Amerika’nın karşı olduğu dönemde EOKA terör örgütüne karşı 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı’nı gerçekleştirebilmiştir. O şartlar altında Türkiye, Türk milletinin sözcüsü olarak yavru vatana gitmiş ve oradaki tehdit unsurlarından vatandaşlarını korumuştur.

O yıllardan sonra Türkiye’de yapılan işler, o krizden sonra, uluslararası anlamda ihtiyaç duyduğumuz hadiseler dâhil, çok ciddi hamleler olmuştur. Yani bugün itibarıyla Kırıkkale Silah Fabrikasından, ROKETSAN’dan HAVELSAN’a kadar, insansız hava uçaklarına kadar ciddi anlamda savunma sanayisinde birikimimiz var. Ama, bunlarla beraber, ekonomik birikimle, sosyal birikimle, millî birikimi de eğer sağlıklı bir zeminde toparlayabilirse Türkiye değil Fırat Kalkanı, Mercidabık’ın tarihî mirası olan Dabık’a kadar, Halep’ten başlar, Musul, Kerkük’ten, millî yemin olan Misakımillî’yi namusu olarak görür ve o coğrafyada tehdit altında bulunan, teröristlerin tehdidi altında bulunan kendi soydaşlarını, kendi dindaşlarını, her şeyden önemlisi insanlığı kurtaracak bu hamleyi fazlasıyla yapabilir ve yapıyor da Allah’a şükür. Bunu yaparken de Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi’nin

ifadesiyle “Ankara yaklaşımı” ve millî bir akılla devam ettiği müddetçe bunun sonuç almaması mümkün değil. Bu sonucu, bizim Ankara’da, Adana’da, Erzurum’da, Edirne’de vatandaşımızı rahat ettirmek için yapmak zorunda olduğumuz gerçeği için yapar. Ama, biz bu mücadeleyi verirken asgari ücretlinin karnını doyurmak durumundayız.

Bugün kitleler hâlinde coşkuyla mitinglerde siyasi liderleri alkışlayanlar, belki de iktidarı, belki de siyasal aktörleri destekleyenler, o mitinglerdeki birtakım kaynaklar olmasa bu kadar coşkuyla alkışlayabilir mi? Bu noktada -rahmetle anıyorum- Süleyman Demirel’in bir sözünü paylaşarak sözlerimi tamamlamak istiyorum: “Sizi kitleler alkışlarlar, coşku verirler ama o kitlelerin ekmeklerini, beklentilerini karşılamazsanız nereden aldığı bilinmeyen o taşlarla sizi taşlamaya başlarlar.”

Dolayısıyla, ekonomi programında, dar gelirlide, asgari ücretlide sadece sosyal devletin gereği olan sosyal yardımları yapalım, kabul ama üreten ekonomi programını bölgesel hamlelerle hayata geçirmek için Milliyetçi Hareket Partisi AR-GE’sinde ve seçim beyannamesindeki bilgileri biz paylaşmaya hazırız. Bu konulardaki görüş ve düşüncelerimizi de başta Plan ve Bütçe Komisyonu olmak üzere, problemlerin çözümüyle alakalı her türlü platformlarda ifade edeceğimizi, ifade ettiğimizi Genel Kurula tekraren beyan ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ersoy.

Sayın milletvekilleri, 2’nci madde üzerinde başka konuşmacı yok.

Soru-cevap işlemi yok.

Önerge yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Özdemir’in yerinden kısa bir söz talebi vardır 60’a göre.

Buyurunuz Sayın Özdemir.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir’in, AK PARTİ iktidarı döneminde gelir dağılımı adaletsizliğinde herhangi bir düzelme olmadığına ilişkin açıklaması*

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana soru-cevap kısmında bir sorum olmuştu asgari ücretlilerin refah artışına yönelik. Kendisi de açıklamasında gelir adaletsizliğini ölçen Gini katsayısında kendi iktidarlara döneminde bir iyileşme olduğu konusunda bilgi vermişti. Şöyle ki Sayın Bakan: Gelir adaletsizliğini ölçen Gini katsayısı 0,40 iken 0,41 olarak değişmiştir. 34 OECD ülkesi arasında gelir dağılımı adaletsizliğinde Türkiye, 34 ülke arasında 32’nci sıradadır yani sondan 2’nci sıradayız. İktidarlara döneminde gelir adaletsizliğinde bir iyileşme gerçekleşmemiştir. Servetin paylaşımı ve bölüşümü noktasında ise yüksek gelirli gruplar lehine bir düzelme olmuştur, asgari ücretlilerin refahında bir değişim olmamıştır.

Bir de şöyle bir veriyi paylaşmak istiyorum: Yine, OECD verilerine göre Türkiye’de en zengin yüzde 10’luk kesim ile en yoksul yüzde 10’luk kesim arasındaki gelir uçurumu tam 12,5 kat artmıştır ve OECD ülkeleri arasında sondan yine 5’inci sıradayız ve Avrupa’nın en kötüsü durumunda bir ülkeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – TÜİK verilerinde hane halklarının yüzde 22,4’ü yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır yani ülkemizde yaklaşık 20 milyon yoksul insan bulunmaktadır. Bu veriyi de kayıtlara geçmesi açısından paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Özdemir.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Devam)

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde konuşmacı yok.

Soru-cevap işlemi yok.

Önerge yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz önce Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin eski başkanlarından Nail Güreli'yi kaybettiğimizi üzülererek öğrenmiş bulunuyorum. Bu çağdaş, aydın gazeteci yazara Allah'tan rahmet, onun görev yaptığı ve çok sevdiği önce Türkiye basın ailesine, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Özel.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Baluken...

29.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bizler de yıllarca Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı yapmış, düşünce ve ifade özgürlüğü için büyük mücadele yürütmüş, insan hakları savunucusu Nail Güreli'nin vefatını büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız. Basının bu kadar baskı altında olduğu bir dönemde kendisinin varlığı bütün basın camiasına güç veriyordu. Ancak, bugün almış olduğumuz haberle basına dair duymuş olduğumuz kaygının, endişenin daha fazla arttığını ifade etmek isterim. Kendisi her zaman basın özgürlüğüyle ilgili bütün çalışmalara her türlü katkıyı en kötü koşullarda bile veren bir kişiydi. Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz. Ailesine ve tüm halklarımıza da başsağlığı dileklerimizizi iletiyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Sayın Muş, buyurunuz.

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz de hayatını kaybeden Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet diliyoruz; yakınlarına, sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de merhum Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet diliyoruz. Sevenlerine ve gazeteci camiasına başınız sağ olsun diyoruz.

Sayın Akçay, buyurunuz size de söz veriyoruz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, hayatını kaybeden Gazeteci Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, bugün hayatını kaybettiğini öğrendiğimiz merhum Nail Güreli'ye Allah'tan rahmet, ailesine ve basın camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. Merhum Nail Güreli, tabii Türkiye'nin çok önemli, duayen basın emekçilerinden, gazetecilerinden ve gazete yöneticilerinden birisi. Biz, kendisini ılımlı, dengeli, itidalli, objektif ve mümkün olduğunca tarafsız gazeteciliğin sembollerinden birisi olarak biliriz ve bu örnek gazeteciliğinin de, bu günümüz basın camiasının içinde bulunduğu sorunlarda örnek niteliğinin de bu vefatı vesilesiyle bir farkındalığa da vesile olmasını temenni eder, tekrar başsağlığı dileklerimizi iletiriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 426) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadıyla imzasını da taşıyan oy pusulasını yine, oylama için öngörülen üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin yapılan açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 188

Kabul : 187

Ret : 1 (x)

Kâtip Üye

Emre Köprülü

Tekirdağ

Kâtip Üye

Sema Kırıcı

Balıkesir”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.56

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.03****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), Sema Kırıcı (Balıkesir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Erdem’in yerinden kısa bir söz talebi var.

Buyurunuz Sayın Erdem.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem’in, 426 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasında yanlışlıkla “ret” oy kullandığına ve oyunu “kabul” olarak düzelttiğine ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kanunla alakalı oylamaya geldim ve hızlı bir şekilde girdiğim için yanlış bir şeye bastım, redde bastım; onun “kabul” olarak değiştirilmesini talep ediyorum. Bu konuyla ilgili kabulünüzü rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamam Sayın Erdem.

Kabul sayısı 187’ydi, sizin açıklamanızla birlikte 188 oldu.

Teşekkür ediyoruz.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2’nci sırada bulunan, 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 388)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada bulunan, 405 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı’nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 405)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 27 Ekim 2016 Perşembe günü, alınan karar gereğince, saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.04

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 426) Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

S. Sayısı: 426

Oylama Saati : 20:49

Üye Sayısı : 550

Kabul Edenler : 187

Reddedenler : 1

Çekimserler : 0

Geçersiz Oylar : 0

Mükerrer Oylar : 0

Toplam : 188

Açık Üyelikler : 1

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Kabul
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Özdeş	İbrahim	CHP	Katılmadı
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı
Adana	Ünür	Necdet	AK PARTİ	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Duda	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	Bağımsız	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı
Ankara	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Kabul
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Güenal	Mehmet	MHP	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	MHP	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Kabul
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Ramazanoğlu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Kabul
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Ilıcalı	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Kabul
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Kabul
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Özdağ	Ümit	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Kabul
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı
Hatay	Ertem	Biröl	CHP	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Kabul
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Okutan	Nuri	MHP	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Kabul
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Red
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Keresteciğlu Demir	Filiz	HDP	Kabul
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Kabul
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Kabul
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülray	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Kabul
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Kabul
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nühket	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Kabul
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Kabul
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atıla	CHP	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Kabul
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Kabul
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Kabul
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlıoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Kabul
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı
Muş	Çelik Özkan	Burcu	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Katılmadı
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Kabul
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı
Van	Yüksekdağ Şenoğlu	Figen	HDP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Aycan	HDP	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı
Iğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Kabul
Iğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Kabul
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Kabul

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çay toplamada çalışan mevsimlik işçilerin işsizlik sigortalarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7567)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn. Süleyman SOYLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 09.08.2016

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

1-Rize ÇAYKUR'da 120 ile 179 gün arasında çalışan mevsimlik işçilerin kadroya alınması düşünülmekte midir? ÇAYKUR'da çalışan işçilerin, işsizlik sigortası primi ödemelerine rağmen işsizlik sigortasından yararlanmaları yönünde bir düzenleme düşünülmekte midir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

25 Ekim 2016

Sayı : 89456481/610/367
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7567)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.08.2016 tarihli ve 52800 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/7567 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek: Cevap

NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/7567 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünde (ÇAYKUR) mevsimlik işçilerin hizmet sözleşmeleri sezon sonunda, bir sonraki sezonda işe başlamak üzere askıya alınmaktadır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 ve 51'inci maddesinde belirtilen şartlara sahip olanlar işsizlik ödeneğine hak kazanmakta olup, hizmet akdinin askıda bulunması durumunda işsizlik sigortası hizmetlerinden yararlanamamaktadırlar.

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çocuk işçi sorununa ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7569)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn. Süleyman SOYLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 09.08.2016

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

1-Temmuz 2016 ile birlikte, 2016'nın ilk 7 ayında hayatını kaybeden işçilerin sayısı 1049'dır. 5'i 14 yaş ve altında, 7'si 15-17 yaş aralığındaki çocuk işçilerdir. İş kazaları azalmasına rağmen, ölümlerde artış oluşmasının nedenleri nedir? Önlemler ve denetimlerin rutin olmaktan çıkıp, soruna çözüm üretimine de dönüştürülmesi için yapılan çalışmalar nelerdir? Kayıt dışı çocuk işçiler ile ilgili denetimlerde neden sonuç alınamamaktadır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Bakanlığı

25 Ekim 2016

Sayı : 89456481/610/361
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7569)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAKANLIĞINA

İlgi : 24.08.2016 tarihli ve 52800 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/7569 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek: Cevap

NIĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/7569 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımız, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenilmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla öncelikle uluslararası normlarla uyumlu bir mevzuat alt yapısının oluşturulmasına yönelik çalışmaktadır. Bu kapsamda 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun yürürlüğe girmesi sağlanmıştır. Kanunun amacı, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde en iyi koşulları hedefleyerek işyerlerinin mevcut durumunun sürekli iyileştirmesi olmuştur.

Bakanlık olarak, iş kazalarının azaltılması için ön koşul olan iş sağlığı ve güvenliği kültürünün ve bilincinin oluşturulması amacıyla iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması, toplumun sağlık ve güvenlik konularında duyarlılaştırılması, mevzuatın etkin uygulanmasının sağlanması için çalışmaları sürdürülmektedir.

Bakanlığımızca teftişlerde, çocuk işçi çalıştırıldığının tespit edilmesi halinde çocuk işçi çalıştıran işverenlere idari yaptırımlar uygulanmakta, çocuklar çalışmaktan men edilerek eğitime yönlendirilmektedir. Ayrıca programlı teftişlerde çocuk ve genç işçiler öncelikli risk grubu olarak belirlenmekte, kayıtdışılık ise öncelikli riskler arasında yer almaktadır. Yine, çocuk ve genç işçiler ile kayıtdışılık konusuna ilişkin yapılan şikayet veya ihbarlar ise program dışı teftiş kapsamında öncelikli olarak değerlendirilerek teftiş kapsamına alınmaktadır.

Öte yandan, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4'üncü maddesinde açıkça belirtildiği gibi işveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Bu çerçevede işverenler; mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapmakla, işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izlemekle, denetlemekle ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlamakla, risk değerlendirmesi yapmakla veya yaptırmakla, çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne almakla, yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Sosyal Güvenlik Kurumu ve 81 sosyal güvenlik il müdürlüğüne yapılan ihbar ve şikayetlere istinaden çıkartılan görev emirleri doğrultusunda ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte kayıt dışı istihdamın önlenmesi amacıyla sigortalılık ve işyeri denetimleri yapılmakta olup, kayıt dışı çalıştığı tespit edilen çocuk çalışanlar dâhil tüm çalışanlar kayıt altına alınmaktadır.

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, toplu iş sözleşmesi yetki sisteminin değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7571)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn. Süleyman SOYLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 09.08.2016

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

1-Toplu iş sözleşmesi yetki sisteminin köklü biçimde değiştirilmesi için sendikalarla ortak bir çalışma düşünülmekte midir?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

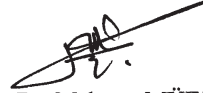
25 Ekim 2016

Sayı : 89456481/610/ 366
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7571)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.08.2016 tarihli ve 52800 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/7571 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek: Cevap

NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/7571 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Toplu iş sözleşmesi yetki sisteminde köklü değişiklikler içeren 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu 07/11/2012 tarihli ve 28460 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6356 sayılı Kanun çalışmalarında, Anayasa değişikliği başta olmak üzere, ILO normları ve Avrupa Birliği standartları dikkate alınmış, sosyal diyalog mekanizmaları etkin olarak işletilmiş, Üçlü Danışma Kurulu toplantılarında Kanun taslağı hakkında sosyal tarafların görüşleri alınmış, çok sayıda teknik komite çalışmaları yapılmış, diğer sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmış ve uygulamada karşılaşılan güçlükler ve ülkemizin içinde bulunduğu iktisadi ve sosyal koşullar da göz önünde bulundurulmuştur.

4.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, bir üst vergi dilimine geçiş nedeniyle 2016 yılı Ekim ayında asgari ücrette meydana gelecek kesintinin önlenmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7572)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman SOYLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Garó PAYLAN

İstanbul Milletvekili

Asgari ücretin 1.300 TL'ye yükseltilmesi, AKP'nin 1 Kasım 2015 seçim vaatleri arasında yer almış ve 1 Ocak 2016'da uygulanmaya başlamıştır. Ancak, 1 Ekim 2016'da asgari ücretlilerin bir üst vergi dilimine geçmesi, asgari ücretli işçilerin maaşlarında 70 TL'ye varan kayıplara sebep olacaktır. Bu konuyu gündeme taşıdığımızda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman Soylu "1.300 liralık taahhüt, bütün yılı kapsayan bir taahhüttür ve 'vergi dilimine girdiği için 30 liralık, 40 liralık veya 70 liralık düşüş olacak' diye bir endişeye gerek yok. Asgari ücretin vergi diliminden dolayı 1.300 liralık belirlenen rakamın altına düşürülmemesi için elimizdeki maliyet tablomuzu tekrar gözden geçireceğimizi ifade ediyoruz. Maliye Bakanı ile bu konuyu karşılıklı değerlendiriyoruz. Ağustos ola hayrola." beyanında bulunmuştur. Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal ise müteakip taleplerimizde, bu durumun vergi kaybına yol açacağını belirtmiş ve müspet bir adım atmamıştır. Ülkemizdeki milyonlarca asgari ücretle çalışan işçinin maaşlarında kesinti yaşanmaması için, Hazine'nin 3 aylık sürede (Ekim-Aralık 2016) toplam vazgeçmesi gereken vergi yaklaşık 1 milyar TL'dir. Öte yandan, 3 Ağustos 2016 günü, TBMM Genel Kurul'unda görüşülen ve yasalaşan vergi affı düzenlemesinde işletmelerden alınacak yaklaşık 40 milyar TL gecikme zammı ve cezadan vazgeçilebilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Asgari ücretlerdeki kesintinin Ekim ayında yaşanacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Ağustos ayının sonuna doğru tatile gireceği düşünüldüğünde, Meclis tatili öncesinde bu konuda herhangi bir düzenleme yapılacak mıdır?
- 2) Milyonlarca vatandaşımızı ilgilendiren asgari ücretin 1.300 TL'ye çıkarılması AKP'nin seçim vaatleri arasında yer alırken, Ekim ayında yaşanacak bu kesinti nasıl öngörülememiş ve şimdiye kadar, yapılan uyarılara rağmen bu konuda neden herhangi bir düzenleme yapılmamıştır?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

25 Ekim 2016

Sayı : 89456481/610/ 370
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7572)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.08.2016 tarihli ve 52800 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Garo PAYLAN tarafından verilen 7/7572 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek: Cevap

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GARO PAYLAN'IN 7/7572 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda düzenlenen asgari geçim indirimi uygulaması 2008 yılı başından itibaren yürürlüğe girmiş olup, çalışanların medeni ve ailevi durumlarını dikkate alan bu uygulama neticesinde; asgari ücretin brüt tutarının mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş için % 10'u, çocukların her biri için ayrı olmak üzere ilk iki çocuk için % 7,5'i üçüncü çocuk için % 10'u, diğer çocuklar için ise % 5'i vergi dışı bırakılmıştır. Böylece sigorta primi indirimi de dikkate alındığında, evli ve üç çocuklu bir asgari ücretlinin yılın ilk dokuz ayında asgari ücretinin tamamı vergi dışında bırakılmış ve ücretlilerin gelirlerinde reel olarak artış sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 2016 yılında en düşük asgari ücretlinin (bekar) eline geçen net tutar % 30 arttırılmış olup, 2016 yılının ilk dokuz ayında birinci vergi dilimi % 15 üzerinden vergi ödeyecek olan asgari ücretli onuncu aydan itibaren ikinci vergi dilimi % 20'ye girmektedir.

Maliye Bakanlığı tarafından, asgari ücretlinin asgari geçim indirimi dahil net eline geçen ücretin 1.300 TL'nin altına düşmemesi için çalışmaların devam ettiği belirtilmektedir.

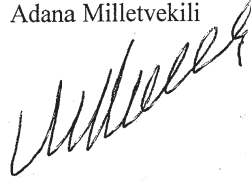
5.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7573)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Adana Milletvekili

Mevsimlik tarım işçileri başta ulaşım olmak üzere, beslenme, barınma, eğitim, sağlık, temiz su ve altyapı ihtiyacı, iş güvenliği ile işçi sağlığı ve kamu hizmetlerine erişim gibi temel insani gereksinimlerden yoksun bir şekilde uzun çalışma süreleri, ağır çalışma koşulları ve düşük ücretlerle çalıştırılmaktadır.

Tüm bu olumsuz koşulların yanı sıra; işçilerim maruz kaldığı pek çok sorunun çözümünü sağlayabilecek mevsimlik işçilere özgü kanuni düzenlemeler de mevzuatta yer almamaktadır. Mevsimlik tarım işçileri geçici sürelerle farklı işlerde çalıştıklarından ötürü kayıt dışı olmakta ve mevsimlik tarım işçisi-işveren ilişkisi mevcut İş Kanunu kapsamına girmemektedir. Hal böyle olunca Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşulları yörelere göre 'dayı başı, elçi, çavuş' gibi değişik biçimlerde adlandırılan tarım araçlarının insafı ile orantılı olmaktadır.

İş sözleşmelerine sahip olmayan mevsimlik geçici tarım işçileri, sosyal güvenceden yoksun bırakılmanın yanı sıra az evvel de bahsettiğimiz üzere evsel atıkların toplandığı yahut hayvan barınaklarına yakın yerlerde yaşamak durumunda kalmaktadırlar. Mevsimlik işçiler genellikle aileleri ile birlikte göç ettiğinden ailelerin yaşlı bireyleri ve küçük yaştaki çocukları da düşük yevmiye ile mevsimlik işçilik yapmaktadırlar. Aileleri ile birlikte göç etmek zorunda kalan çocuklar eğitim olanaklarından yoksun bırakılarak eğitim hayatının dışına itilmekte, güvencesiz çalışma koşullarına ayak uydurmak durumunda kalmaktadırlar. Buna ek olarak

mevsimlik işçilerin etnik ayrımcılığa maruz kaldıkları ve ötekileştirildikleri de bir başka realitedir.

Mevsimlik işçiler; yasa ile korunmayan çalışma koşulları başta olmak üzere, sağlıksız ortamlarda yaşamaya mahkûm edilmeleri, ayrımcılığa maruz kalmaları, nefret söylemlerinin hedefinde olmaları, iş kazası ve meslek hastalıklarının birincil muhatabı olmalarından ötürü çok çeşitli sorun alanlarına konu olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mevsimlik işçilerin çalışma ve yaşam koşullarına dair bir çalışma yaptınız mı? Hâlihazırda konuya dair bir çalışma yapılmamasının gerekçesi nedir?
2. Mevsimlik işçilerin sağlık hakkından yararlanmaları adına bir çalışma yapılması ve konunun ilgili bakanlık ve birimlere bildirilmesi gündeminizde olacak mıdır?
3. Mevsimlik işçilerin çocuklarının eğitim hakkından yararlanmaları adına bir çalışma yapılması ve konunun ilgili bakanlık ve birimlere bildirilmesi gündeminizde olacak mıdır?
4. Mevsimlik işçilerin ulaşım sorunlarının çözülmesine yönelik bir çalışma yapılması ve konunun ilgili bakanlık ve birimlere bildirilmesi gündeminizde olacak mıdır?
5. Mevsimlik işçilerin barınma sorunlarının çözülmesine yönelik bir çalışma yapılması ve konunun ilgili bakanlık ve birimlere bildirilmesi gündeminizde olacak mıdır?
6. Mevsimlik işçilerin durumunun yasal güvenceye alınması yönünde bir çalışmanın uzun yıllardır yapılmama gerekçesi nedir? Konuya dair bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
7. Açlık sınırının altında yoksulluk içinde yaşamlarını sürdürmeye çalışan mevsimlik tarım işçilerinden yerleşme ve barınma alanlarına il özel idareleri tarafından getirilen su ve elektriğin parasını ödeme zorunluluklarının sona erdirilmesine yönelik bir girişiminiz olacak mıdır?
8. Mevsimlik tarım işçiliği sektöründe çocuk işçiliğin engellenmesine yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
9. Kadın işçilerin eşit ücret almaları ve kadın işçilere yönelik ayrımcı uygulamaların sona ermesine ilişkin ne tür önlemler almayı düşünüyorsunuz?
10. Kadın işçilerin analık sigortasından yararlanması ile ilgili çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?
11. Gebe ve lohusa kadınlar ile bebeklerin düzenli sağlık kontrollerinin yapılmasına ilişkin bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?
12. Mevsimlik işçilerin işçi sağlığı, meslek hastalığı ve iş güvenliği konusunda ne tür önlemler alınması gerekmektedir? Bu konuya dair ne yapmayı düşünüyorsunuz?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

25 Ekim 2016

Sayı : 89456481/610/ 368
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7573)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.08.2016 tarihli ve 52800 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Adana Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından verilen 7/7573 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek: Cevap

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN MERAL DANIŞ BEŞTAŞ'IN 7/7573 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Mevsimlik gezici tarım işçisi olarak çalışmak amacıyla, bulundukları illerden diğer illere giden vatandaşlarımızın bu süreçte ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevreyle ilişkiler, çalışma ve sosyal güvenlik bakımından mevcut durumlarının iyileştirilmesi ile ilgili Bakanlığımızca Strateji ve Eylem Planı çerçevesinde hazırlanan 24.03.2010 tarih ve 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi'ni takiben “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi (METİP)” başlatılmıştır.

2010-2013 yılları arası 38 il valiliğince hazırlanan 65 projeye barınma, alt yapı ve kolaylık tesisi, eğitim, sağlık vb. harcamalar için ödenek aktarılmıştır.

Proje kapsamında 300 bin mevsimlik gezici tarım işçisine ulaşılması öngörüldürken 328.039 işçiye ulaşılmıştır. Barınma bileşeninden yaklaşık 240.000, eğitim bileşeninden yaklaşık 120.000, sağlık bileşeninden ise yaklaşık 170.000 kişi yararlanmıştır.

Bakanlığımızın iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa bağlı olarak çıkarmış olduğu 36 yönetmelik ve 7 tebliğde geçici ya da sürekli olarak görev yapan tarım çalışanları için çalışma şartları, ulaşım, barınma, sağlık ve eğitim gibi hizmetlerin yanı sıra çalışanları, iş sağlığı ve güvenliği yönünden koruyan pek çok düzenleme mevcuttur.

19 Mart 2013 tarihinde Bakanlığımız, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ankara Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Harran Üniversitesi arasında “Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği İşbirliği Protokolü” imzalanmıştır. Bu protokol kapsamında protokol taraflarından üyelerin katıldığı “Ortak Danışma Kurulu” oluşturulmuştur. Yılda iki kez toplanan ortak danışma kurulu, “Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği İşbirliği Protokolü” kapsamında bugüne kadar yedi toplantı düzenlemiştir. Ayrıca, protokol tarafları tarafından düzenlenen çalışmalara aktif katılım sağlanmıştır.

Bununla beraber “İngiltere İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü IOSH ile İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı (İSGÜM) arasında protokol imzalanmış, gıda ve tarım sektörlerine yönelik teorik ve pratik eğitimlerin devamı niteliğinde sektörlere özgü risklerin tespit edilmesi ve rehberler hazırlanması amacıyla bir pilot proje hazırlanmıştır.

11-15 Eylül 2011 tarihlerinde İstanbul’da 19’uncu Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi ve 4-6 Mayıs 2012 tarihlerinde 26. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası’nda “Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği” konusunda oturumlar düzenlenmiş ve eğitimler verilmiştir. 14-15 Ocak 2016 tarihlerinde ise Ankara’da “Tarım ve Ormancılık Sektörlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Risklerinin Değerlendirilmesi TAİEX Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir. İstanbul’da 8-11 Mayıs 2016 tarihlerinde gerçekleşen 8. Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Konferansı’nda başlıklardan birisi de “Tarım Sektöründe İSG” olarak belirlenmiştir.

Çocuk işçiliğinin ve bunların içinde tarım sektöründeki çocuk işçiliğinin önlenmesine ilişkin Bakanlığımızca ulusal ve uluslararası projeler yürütülmektedir.

Bakanlığımız ile Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ortaklığında yürütülen Türkiye’de Mevsimlik Fındık Tarımında En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Model Projesi, 2012-2017 dönemini kapsamaktadır. Ayrıca “İthal Tarım Ürünlerinde Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi ve İstihdama İlişkin İyi Uygulamaların Sürdürülmesi Amaçlı İşbirliği: Türkiye’deki Fındık Tedarik Zincirinde USDA Uygulama Önerilerinin Denenmesi Pilot Projesi” yürütülmektedir. 28 ay süreli Proje, tedarik zincirinde çocuk işçiliğinin önlenmesi amacını taşımaktadır.

Ülkemizde aynı görevde/meslekte çalışan kadın ve erkek arasında maaş farkı bulunmamaktadır. Söz konusu husus, çalışma hayatını düzenleyen 4857 sayılı İş Kanununda hükme bağlanmıştır. İş Kanununun “eşit davranma ilkesi” başlıklı 5’inci maddesine göre, aynı veya eşit değerde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret kararlaştırılmaz; işçinin cinsiyeti nedeniyle özel koruyucu hükümlerin uygulanması, daha düşük bir ücretin uygulanmasını haklı kılmaz.

Ülkemizde kadın istihdamının artırılması ve ayrımcılıkla mücadele hususlarına özel olarak yer verilmektedir. 24 Mayıs 2016 tarihinde yayınlanan 65. Hükümet Programında kadınların bireysel ve toplumsal olarak daha da güçlenmeleri, daha kaliteli eğitim almaları, karar alma mekanizmalarındaki etkinliklerinin artırılması, işgücü piyasasına girişlerinin kolaylaştırılması, sosyal güvencelerinin sağlanması ve kadın girişimci sayısının artırılması temel hedefler olarak sayılmıştır.

10. Kalkınma Planı kapsamında (2014-2018) “İşgücü Piyasasının Etkinleştirilmesi” programı altında yer alan “Kadınların İşgücüne ve İstihdama Katılımının Artırılması” bileşenine ilişkin Eylem Planı, ilgili kurum ve kuruluşların görüş, öneri ve değerlendirmeleri alınarak Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanmıştır. Bu Eylem Planı girişimcilik, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik düzenlemelerin etkinleştirilmesi, kadın istihdamının artırılması konusunda farkındalığın geliştirilmesi ve kadınların mesleki becerilerinin artırılması politikaları çevresinde şekillendirilmiştir.

Kadınlar, engelliler, gençler ve uzun süreli işsizler başta olmak üzere özel politika gerektiren grupların işgücüne ve istihdama katılımlarının önündeki engellerin kaldırılması amacına yönelik “Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması Temel Politika Ekseni”, bu gruplara yönelik olarak tespit, hedef ve eylem planlarını içermektedir. Kadınların istihdam ve işgücüne katılım oranlarını artırmak ve her türlü ayrımcılıkla mücadele amacıyla eylem planında toplam 17 tedbir bulunmaktadır.

Ayrıca “Çalışma Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi” başlıklı yürütmekte olduğumuz AB projesinin çıktısı olarak, “Çalışma Hayatında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülü” verilmektedir.

6.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 40 yaş ve üzerinde olup bir işte çalışmayan vatandaşların sosyal güvenlik ve emeklilik haklarına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun cevabı (7/7703)

16.08.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman SOYLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Özkan YALIM
Uşak Milletvekili

TÜİK verilerine göre; 2016 yılında 15 yaş ve üzeri işsiz sayısı 2milyon 824 bin kişi olarak açıklanmıştır. Ülke genelinde Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına bağlı olmadan çalışan kayıt dışı çalışan işçi oranı %33.5 olarak değerlendirilmiştir. Kamu Kurum ve Kuruluşlarında ve Özel Sektörde 40 yaş ve üzeri personel talebi kabul edilmediği için vatandaşlarımız sosyal güvencelerinden ve emeklilik haklarından mahrum kalmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 40 yaş ve üzeri Kamu Kurum ve Kuruluşlarında ve Özel Sektörde kendisine iş sahası bulamayan vatandaşlarımızın sosyal güvenceleri ve emeklilik hakları nasıl sağlanacaktır?
- 2- Bakanlığınızca iş yerlerine sağlanan engelli kotası gibi 40 yaş ve üzeri işçi çalıştırmakla ilgili bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 3- 40 yaş ve üzeri vatandaşlarımızın 65 yaşında emekli olabilmeleri için gün primlerini tamamlamaları açısından iş yerlerine yasal bir kota düşünülüyor mu?

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

25 Ekim 2016

Sayı : 89456481/610/ 371
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7703)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.09.2016 tarihli ve 55227 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Uşak Milletvekili Sayın Özkan YALIM tarafından verilen 7/7703 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek: Cevap

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZKAN YALIM'IN 7/7703 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından aylık bağlanacak sigortalıların aylığa hak kazanma koşulları 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi kapsamında çalışanların sigortalılığı zorunlu olup, herhangi bir çalışması bulunmayan kişilerin sosyal güvenliği ise aynı Kanunun 50'nci maddesi kapsamında isteğe bağlı olarak sağlanmaktadır. Ayrıca, herhangi bir çalışması bulunmayan, gelir/aylık almayan kişiler gelir testine tabi olarak genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetlerinden faydalanabilmektedirler.

Diğer taraftan, istihdamın artırılması amacıyla işverenlere SGK tarafından prim teşvik ve destekleri de verilmektedir.

7.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, TBMM Üstün Hizmet Ödülü'ne ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/8151)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Sayın TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Mazlum NURLU
Manisa Milletvekili

Laikliğe ve demokrasiye karşı girişilen 15 Temmuz kanlı darbesinin sorumlusu FETÖ terör örgütü ile bağlantılı olan kişi ve kurumlara TBMM Üstün Hizmet Ödülü verildiği ortaya çıkmıştır.

Bunların başında Fetö terör örgütünün sivil toplum örgütleri olan Kimse Yok mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği ve Türkiye Yazarlar Birliği ile en çok bilinen işadamı Hacı BOYDAK gelmektedir.

2006 yılında Hacı BOYDAK'a,

2008 yılında Kimse Yok mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneğine,

2009 yılında Türkiye Yazarlar Birliğine, TBMM Üstün Hizmet Ödülü verilmiştir.

Sadece Fetö terör örgütü bağlantılı değil, asrın en büyük dolandırıcılık davasında mahkum olan Deniz Feneri Derneğine de ödül verilmiştir.

Fetö terör örgütü ile bağlantılı olan başka kişi ve kurumlara da ödül verildiği iddia edilmektedir.

Ödül verilmesindeki tamamen siyasi yaklaşımlar, TBMM'nin onur ve haysiyetine büyük zarar vermektedir.

Çünkü kamu yararına dernek olma talepleri Danıştay tarafından reddedilen bu dernekler Bakanlar Kurulu Kararıyla kamu yararına dernek sayılmış ve ödül almaları için AKP Hükümetleri tarafından büyük çaba sarf edildiği geçmişte sıkça gündeme gelmişti.

Buna göre;

- 1- Bu güne kadar TBMM'den Onur Ödülü ve Üstün Hizmet Ödülü alan fakat Fetö terör örgütü ile bağlantılı olduğu için kapatılan kurum ve kuruluşlar hangileridir? Şirketlerine kayyum atanan, tutuklanan ve haklarında soruşturma açılanlar kimlerdir?
- 2- Fetö terör örgütü bağlantısı nedeniyle kapatılan Kimse Yok mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneğine TBMM Üstün Hizmet Ödülü verilmesine karar veren değerlendirme komisyonundakilerin isimleri nedir?
- 3- Kimse Yok mu Dayanışma ve Yardımlaşma Derneğine, Türkiye Yazarlar Birliği ve Deniz Feneri Derneğine hangi gerekçeyle TBMM Üstün Hizmet Ödülü verilmiştir. Ödül verilmesini kimler önermiştir?

- 4- Fetö terör örgütü soruşturması kapsamında gözaltına alınan ve şirketlerine kayyum atanan Hacı BOYDAK'a hangi gerekçeyle ödül verilmiştir. Ödül verilmesi önerisini kimler yapmıştır?
- 5- Fetö terör örgütü bağlantılı kişi ve kurumlara verilen TBMM Üstün Hizmet Ödülleri geri alınacak mıdır?
- 6- Asrın dolandırıcılık davasına konu olan deniz Feneri Derneği'ne verilen ödül geri alınacak mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 63192

26 .10.2016

Konu : Soru Önergesi

Sayın Mazlum NURLU
Manisa Milletvekili

İlgi : 10.10.2016 tarihli ve (7/8151) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

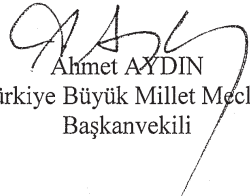
İlgi önergeniz ile TBMM Üstün Hizmet Ödülü ile ilgili çeşitli hususlar soru konusu yapılmıştır.

Soru önergesine konu TBMM Üstün Hizmet Ödülleri; 22.02.2005 tarihli ve 25735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Egemenlik Onur Ödülü ve Üstün Hizmet Ödülü Verilmesi Hakkında Yönetmelik ile 22.11.2012 tarihli ve 28475 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Onur Ödülü Yönetmeliği hükümlerine göre verilmiş olup söz konusu yönetmelikler yürürlükten kaldırılmıştır. Soru önergesinde anılan Üstün Hizmet Ödülleri yukarıda belirtilen yönetmeliklerde yer alan hükümlere göre ilgili kurum ve kişiler tarafından teklif edilmiş ve TBMM Başkanlık Divanının sırasıyla, 24.04.2006, 11.06.2008 ve 25.06.2009 tarihli 110, 29 ve 51 sayılı kararlarıyla ödül verilmesi kabul edilmiştir. Anılan yönetmeliklerde verilen ödülün geri alımıyla ilgili herhangi bir düzenleme ve hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 09.04.2015 tarihli ve 29321 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Büyük Millet Meclisi Onur Ödülü Yönetmeliği’nin “Aday belirlenmesi ve adayın onaylanması” başlıklı 7’nci maddesi “Devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümlerden dolayı hüküm giyenler, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karışırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile TBMM Onur Ödülüne aday olarak belirlenemezler.” hükmünü haizdir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

12'NCİ BİRLEŞİM
26 EKİM 2016 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’nci Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

1, 8, 15, 22 ve 29 Kasım 2016 Salı günü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

26 Ekim 2016 ile 2, 9, 16, 23 ve 30 Kasım 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

26, 27 Ekim 2016 ile 1, 2, 3, 8, 9 ve 10 Kasım 2016 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar,

Çalışmalarına devam etmesi;

388 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 28’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 29 ila 57’nci maddelerden oluşması,

405 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 27’nci maddelerden, ikinci bölümünün 28 ila 56’ncı maddelerden, üçüncü bölümünün 57 ila 85’inci maddelerden oluşması,

341 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 28’inci maddelerden, ikinci bölümünün 29 ila 54’üncü maddelerden, üçüncü bölümünün 55 ila 84’üncü maddelerden, dördüncü bölümünün 85 ila 112’nci maddelerden, beşinci bölümünün 113 ila 141’inci maddelerden, altıncı bölümünün 142 ila 171’inci maddelerden, yedinci bölümünün 172’nci maddeye bağlı 15/A, 15/B ve 15/C maddeleri ile Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5 ve Geçici Madde 6 dâhil olmak üzere 172 ila 193’üncü maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.10.2016 tarihli 8’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

26.10.2016 Çarşamba – Saat: 09.00

* Meclis Araştırması Komisyonu

(Fethullahçı Terör Örgütünün 15 Temmuz 2016

Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün

Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılması)

26.10.2016 Çarşamba – Saat: 11.00

27.10.2016 Perşembe – Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

12'NCİ BİRLEŞİM

26 EKİM 2016 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

---

3 – SEÇİM

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

---

7 – SÖZLÜ SORULAR

---

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- (S. Sayısı: 388) Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (**)

2.- (S. Sayısı: 405) Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.07.2016) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 341) Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**) (X)

4.- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

5.- (S. Sayısı: 406) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Temini ve Yönetimine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.07.2016) (X)

6.- (S. Sayısı: 35) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

7.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

8.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

9.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

10.- (S. Sayısı: 361) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

11.- (S. Sayısı: 378) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

12.- (S. Sayısı: 248) Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) (X)

13.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 142) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

16.- (S. Sayısı: 321) Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 392) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 380) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Demiryolları Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

---

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

23.- **(S. Sayısı: 194)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 189)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 191)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 190)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 339)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 163)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

35.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 360) Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma Kapsamında Hizmet Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 338) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

47.- **(S. Sayısı: 162)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 164)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 201)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 202)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 236)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 237)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 240)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 155)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

---

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

60.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

61.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

62.- **(S. Sayısı: 270)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

63.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

64.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

65.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

66.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

67.- **(S. Sayısı: 307)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**)

68.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

69.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

70.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

71.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

72.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 44)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

85.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

86.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 62) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) (X)

89.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

90.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

91.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

92.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

93.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

94.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

95.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

96.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

97.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

---

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

98.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

105.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

106.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

107.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

108.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

109.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

110.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

111.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyatı Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 116) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 131) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 132) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 133) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkanlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (**S. Sayısı: 203**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

172.- (**S. Sayısı: 204**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

173.- (**S. Sayısı: 209**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

174.- (**S. Sayısı: 210**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

175.- (**S. Sayısı: 211**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

176.- (**S. Sayısı: 212**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

177.- (**S. Sayısı: 217**) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

178.- (**S. Sayısı: 218**) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

179.- (**S. Sayısı: 219**) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

180.- (**S. Sayısı: 220**) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

181.- (**S. Sayısı: 221**) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

182.- (**S. Sayısı: 222**) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

183.- (**S. Sayısı: 223**) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (**X**)

184.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

---

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

209.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (**S. Sayısı: 301**) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (**X**)

246.- (**S. Sayısı: 303**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (**X**)

247.- (**S. Sayısı: 308**) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana’da Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (**X**)

248.- (**S. Sayısı: 309**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (**X**)

249.- (**S. Sayısı: 310**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (**X**)

250.- (**S. Sayısı: 311**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (**X**)

251.- (**S. Sayısı: 314**) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**X**)

252.- (**S. Sayısı: 316**) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**X**)

253.- (**S. Sayısı: 317**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**X**)

254.- (**S. Sayısı: 318**) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**X**)

255.- (**S. Sayısı: 319**) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**X**)

256.- (**S. Sayısı: 320**) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**X**)

257.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

306.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 390) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 397) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)'nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

315.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

316.- (S. Sayısı: 417) 668 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/748) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.08.2016) (X)

317.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

318.- (S. Sayısı: 419) 669 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/751) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 04.10.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 421) 671 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Kurum ve Kuruluşlara İlişkin Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/756) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

321.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

322.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

323.- (S. Sayısı: 425) 674 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/760) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 426

**Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş ve Isparta
Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, Gelir Vergisi
Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi (2/1419) ile Plan ve Bütçe Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1419 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
- Madde Gerekçeleri	5

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 6

• Teklif Metni.....11

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Mustafa Elitaş
Kayseri

Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/1419) Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum; Gereğinin yapılmasını arz ederim.

25.10.2016

A. Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1419)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2016 yılında en düşük asgari ücretin net tutarı 1.300,99 TL olarak belirlenmiştir. Bu belirlemeye bağlı olarak 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarındaki ücretlerde Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle oluşacak kayıpların ilave asgari geçim indirimi yoluyla telafisi amacıyla Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapılmak üzere bu Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2016 yılının Ocak ayından itibaren asgari ücretlilere asgari ücret tespit komisyonunun belirlediği brüt asgari ücret tutarı üzerinden yasal kesintiler yapıldıktan sonra asgari geçim indirimi uygulanmak suretiyle bekâr ve çocuksuz olan asgari ücretliye 1.300,99 TL net ücret ödenmesi sağlanmıştır.

2016 yılında asgari ücret tutarında yapılan artış nedeniyle 1.647 TL brüt asgari ücret geliri elde edenler ile 1.751 TL'ye kadar brüt ücret geliri olan hizmet erbabının, elde ettiği ücret gelirleri üzerinden ödemesi gereken gelir vergisi, 2016 yılının Ekim ayından itibaren Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesinin ikinci dilimine göre hesaplanmaktadır. Bu nedenle, söz konusu ücretlilerden bir kısmının eline geçen net ücret tutarı Ekim 2016 ayından itibaren 1.300,99 TL'nin altına düşmektedir.

Maddede yapılan düzenlemeyle, hizmet erbabının bir kısmının ücretlerinin 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında 1.300,99 TL'nin altına düşmesi nedeniyle, ücretlerinde meydana gelen azalışı telafi etmek amacıyla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa geçici bir madde ilavesi öngörülmektedir.

Önerilen düzenlemede, bekâr ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınmak suretiyle, gerek bu durumdaki ücretlilerin gerekse net ücreti 1.300,99 TL'nin altına düşecek diğer ücretlilerin elde edecekleri net ücretleri 1.300,99 TL'ye tamamlayacak şekilde ilave asgari geçim indirimi sağlanmaktadır.

Örneğin, bekâr ve çocuksuz hizmet erbabının asgari geçim indirimi dâhil 2016 yılı Ekim ayı net ücreti 1.231,08 TL'dir. Bu hizmet erbabının söz konusu dönemde eline geçen ücretinin 1.300,99 TL'nin altında kalan kısmı olan 69,91 TL'si asgari geçim indirimine ilave edilerek 1.300,99 TL olarak hizmet erbabına ödenecektir. Dolayısıyla, bu hizmet erbabı, ücretinden 69,91 TL daha az gelir vergisi ödeyecektir.

Böylece, örneğimizdeki bekâr hizmet erbabının, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında vergi tarifesinin ikinci dilimine girmesi nedeniyle uğrayacağı aylık 69,91 TL kaybı asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilmektedir.

Ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şekli ve dönemini belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

25/10/2016

Esas No: 2/1419

Karar No: 19

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1419 esas numaralı “*Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 25/10/2016 tarihinde yaptığı 1 inci birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

2/1419 esas numaralı “Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” 25/10/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 25/10/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 25/10/2016 tarihinde yaptığı 1 inci birleşiminde; Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Naci AĞBAL, Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla 2/1419 esas numaralı Kanun Teklifinin görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

2. KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2016 yılında en düşük asgari ücretin net tutarı 1.300,99 TL olarak belirlenmiştir. Bu belirlemeye bağlı olarak 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarındaki ücretlerde Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle oluşacak kayıpların ilave asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Önerilen düzenlemede, bekâr ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınmak suretiyle, gerek bu durumdaki ücretlilerin gerekse net ücreti 1.300,99 TL’nin altına düşecek diğer ücretlilerin elde edecekleri net ücretleri 1.300,99 TL’ye tamamlayacak şekilde ilave asgari geçim indirimi sağlanmaktadır. Bekâr ve çocuksuz hizmet erbabının, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında vergi tarifesinin ikinci dilimine girmesi nedeniyle uğrayacağı aylık 69,91 TL’lik kaybı, asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilmektedir.

Ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şekli ve dönemini belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA TEKLİFİN GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyesi Milletvekilleri tarafından;

- Kanun tekli ile asgari geçim indirimi üzerinden yapılan düzeltmenin geçici bir düzenleme olduğu, ara çözümler yerine kalıcı ve devamlı bir asgari ücret düzenlemesi yapılmasının daha yerinde ve faydalı olacağı,

- Asgari ücretin 1300 TL’nin altına düşmemesi için yapılan düzenlemenin, asgari ücretle geçimini sağlayan aileler açısından çok önemli bir düzenleme olduğu, mevcut asgari ücretle geçinen ailelerin yaşamlarını çok zor şartlarda idare ettirebildiği, gelişmiş ülke standartlarında bir yaşam seviyesine ulaşılabilmesi adına asgari ücretin bir an önce artırılması gerektiği,

- Ülkemizde çalışanlardan alınan dolaysız vergilerin artan oranlı vergi tarifeleri yüzünden çok yüksek boyutlara ulaştığı, bu nedenle yılbaşı ve yılsonu ücret farklılıklarına ilişkin makasın giderek açıldığı, özellikle düşük ücretle çalışanların kazançları üzerindeki vergi yükünün azaltılması, vergi indirimi ve istisnalarının ise artırılması gerektiği,

- Asgari ücretin tespitinde ortalama aile standartlarında bir skala benimsenerek hesaplama yapılmasının daha doğru olacağı, bu kapsamda iki veya üç çocuklu bir ailenin hesaplamalarda dikkate alınarak asgari ücretin belirlenmesi gerektiği, aksi takdirde bekar veya tek çocuklu bir çalışana getirilen asgari geçim indiriminin diğer skalada yer alan ailelerin mevcut maaşlarında düşüşe neden olabileceği,

- Ülkemizde asgari ücretle çalışanların net kazançlarının kayıt dışılık nedeniyle 1300 TL'nin çok altında olduğu, küçük ve orta ölçekli ve kurumsallaşmamış birçok işletmede çalışanların net yaklaşık 1000 TL gibi ücretlere çalıştığı, işgücünde kayıt dışılığın önlenmesi ve asgari ücretlilerin kazançlarının da devlet tarafından korunmasına yönelik politikaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 2016 yılının Ocak ayından itibaren asgari ücretlilere, asgari ücret tespit komisyonunun belirlediği brüt asgari ücret tutarı üzerinden yasal kesintiler yapıldıktan sonra asgari geçim indirimi uygulanmak suretiyle, bekâr ve çocuksuz olan asgari ücretliye 1.300,99 TL net ücret ödenmesinin sağlandığı, düzenleme ile Hükümetin asgari ücreti 1300 TL'nin altına düşürmeme vaadinin gerçekleştirildiği,

- 2016 yılında asgari ücret tutarında yapılan artış nedeniyle 1.647 TL brüt asgari ücret geliri elde edenler ile 1.751 TL'ye kadar brüt ücret gelirleri üzerinden ödenmesi gereken gelir vergisinin, 2016 yılının Ekim ayından itibaren vergi tarifesi ikinci dilimine dahil olduğu, bu nedenle, söz konusu ücretlilerden bir kısmının eline geçen net ücret tutarının 1.300,99 TL'nin altına düşerek 1.231,08 TL olacağı, Teklifte bekâr ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınarak net ücretlerin 1.300,99 TL'ye tamamlayacak şekilde 69,91 TL ilave asgari geçim indirimi sağlanacağı,

- Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına göre ülkemizde yaklaşık 7 milyona yakın asgari ücretle çalışanın bulunduğu, artan oranlı vergi tarifesi ikinci diliminden vergilendirilecek bu çalışanların, 2016 yılı Ekim ayı itibariyle yaşayacakları vergi kaybının telafisinin bütçeye yaklaşık 1 milyar TL yükünün olacağı,

- Kayıtdışılığın ülke ekonomisi için ciddi bir yapısal sorun oluşturduğu, kazançlar üzerinden alınan dolaysız vergi yükünün artan oranlı vergileme sistemi ile olabildiğince dengelenmeye çalışıldığı, uluslararası kabul görmüş artan oranlı vergilemenin halihazırda en adaletli sistem olarak benimsendiği, mevcut sistemde ücretliler için zaten ayrı bir gelir vergisi tarifesi uygulandığı, ancak vergi yükünün dağılımında harcamalar üzerinden alınan dolaylı vergilerin artırılarak kazançlar üzerindeki vergilerin azaltılabileceği,

- Hükümet olarak cari harcamaların olabildiğince daraltıcı bir şekilde uygulandığı, ancak yatırımı, üretimi, istihdamı artıracak ve reel ekonomiyi genişletecek her türlü politikanın ciddi kaynaklarla destekleneceği, asgari ücretin belirli bir seviyenin üstüne çıkarmayı ve net olarak o seviyede tutmaya gayret gösterildiği, Hükümet olarak asgari ücretin ilerleyen dönemlerde bütçe imkanlarıyla doğru orantılı olarak artırılabilceği,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından 2/1419 esas numaralı Kanun Teklifinin maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanun Teklifi, aşağıdaki şekilde kabul edilmiştir.

Madde 1

Aynen kabul edilmiştir.

Madde 2

Teklifin yürürlüğe ilişkin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 3

Teklifin yürütmeye ilişkin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kurul'daki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere, Elazığ Milletvekili Ejder AÇIKKAPI, Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR ve Gaziantep Milletvekili A. Nejat KOÇER özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdiñç</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Isparta	Adana	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Mehmet Günel</i>	<i>Mustafa Savaş</i>
Ankara	Antalya	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Kasım Bostan</i>	<i>Nursel Aydoğan</i>	<i>Ejder Açıkkapı</i>
Balıkesir	Diyarbakır	Elazığ
		(Bu raporun özel sözcüsüdür)
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Aydemir</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Cemal Öztürk</i>
Erzurum	Eskişehir	Giresun
(Bu raporun özel sözcüsüdür)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Bekaroğlu</i>	<i>Erkan Kandemir</i>	<i>Garo Paylan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Bihlun Tamaylıgil</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Musa Çam</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Zekeriya Temizel</i>	<i>İbrahim Mustafa Turhan</i>	<i>Yusuf Selahattin Beyribey</i>
İzmir	İzmir	Kars

Üye	Üye	Üye
<i>Mikail Arslan</i>	<i>Sami Çakır</i>	<i>Mustafa Kalaycı</i>
Kırşehir	Kocaeli	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Alpaslan Kavaklıoğlu</i>	<i>Ergün Taşcı</i>	<i>Hikmet Ayar</i>
Niğde	Ordu	Rize
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Cevheri</i>	<i>Kadim Durmaz</i>	<i>Faruk Çaturoğlu</i>
Şanlıurfa	Tokat	Zonguldak

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ELİTAŞ VE İSPARTA MİLLETVEKİLİ
SÜREYYA SADİ BİLGİÇ’İN TEKLİFİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86 - 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 ncı maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra da geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2- Bu Kanun 1/10/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 86 - 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 ncı maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2016 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra da geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2- Bu Kanun 1/10/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.